

نووسه راس

كورد

گوتايان په كوتني له هېب و نووسه پاتې هېب

نووسه ننگه سې روځنېرې سې كور حېره

نووسه راس كورد

جیگری سه ر نووسه ر

حسین احمد جاف

سه ر نووسه ر

محمد بدري

د نافع عقراوي

عبدالوهاب محمدي

عبدالرزاق بيمار

ده سته ی نووسه ران

- نهو نووسینانه ی ده گاته گوڤار نادریتته وه خاونه که ی جا گهر بلاو بووه وه یان نه بووه وه.
- نووسینه کان زاده ی بیرکردنه ودی خاونه کانینان.
- دانانی نووسینه کان به پی پی پیویستی هونه رییه.

ناونیشان: به غذا گوڤره پانی نه نده لوس به کیتی گشتیی نه دیب و نووسه رانی
عیراق گوڤاری « نووسه ری کورد »

ووتە ی ژمارە

له رۆژی ۱۹۸۴/۸/۲۴ دا کەمە کیتی ئە دیب و نووسە رانی کورد دامە زراوە تا رۆژی ئە مرۆ توانیویە تی بە شێوە یە کی چالاکانە رۆلی خۆی بینی لە خزمە تکردنی ئە دە ب و ووشە ی کوردی ره سه ندا و به سه ربه رزی و سه ربه سستی ئە رکه کانی سه رشانی وه جی بهیتی. نیره شدا ئە مانە وئ بە کورتی هه ندی ئە و خزمە ت و چالاکی یانە بخه یه روو :

۱- سازکردنی میهره جانیکی گه وره و فراوان به بۆنه ی تیبیه ر بوونی دوو سه د سال به سه ر دامه زراندنی شاری سلیمانی له سالی ۱۹۸۵ دا . میهره جانە که سی رۆژی خایاندو زیاتر له بیست باس و لیکۆلینه وه ی تیادا پیتشکه ش کرا .. ئە مه جگه له میهره جانیکی شیعر ..

۲- ئە ئفه یه کی لیکۆلینه وه ئە شاری دهۆک به بۆنه ی کۆچی دوابی شاعیری کوردی تیکۆشه رجه رخوین، کۆزە که دوو رۆژی خایاندو هه ندی لیکۆلینه وه ی تیادا پیتشکه ش کرا.

۳- سازکردنی دوو ئاوه نگی گه وره له به غدا له باره گای یه کیتی گشتی ئە دیبان به بۆنه ی جه ئنی نه ورۆز ، کۆمه ئی شاعیری کوردو وه ره ب و تورکمان به شداریان تیدا کرد ، له واته محمد صالح بحر العلوم ، عبد المنعم حمندی ، عبد اللطيف بندراوغلو ..

۴- به شدارى کردن به شاعر خۆیندنه وه له میهره جانە کانی مه ربه د سالانی ۱۹۸۶ تا ۱۹۸۹ .

۵- به شدارى کردن له کونگره ی ئە دیب و نووسه رانی عه ره ب ومیهره جانی شیعر له به غدا سالی ۱۹۸۵ به شیعر خۆیندنه وه .

۶- به شدارى کردن له کونگره ی ئە دیبانی عه ره ب له لیبا سالی ۱۹۸۸ .. دکتۆر نافع ئاکره یی نۆینه ری نووسه رانی کورد بووه و به شیعر خۆیندنه وه به

داری میهره جانہ شیعیری به که ی کردووه .

۷- به شداری کردن له کونگره ی نه دببانی ومیهره جانی شیعر له تونوس سالی ۱۹۹۰ ، محمه د به دری نۆینه ری نووسه رانی کورد بووه و له میهره جانہ شیعیری زیندووه ته وه .

۸- به شداری کردن له و وه فده شه ده بی به که له لایه ن به کیتی نستی نه دببانی عیراقه وه چوووه بو یه کیتی سوؤنیت سالی ۱۹۸۶ ، محمه د به دری نۆینه ری نووسه رانی کورد بووه .

۹- ده رکردنی حه وت ژماره له گۆفای «نووسه ری کورد» به زمانی کوردی و سئ ناره به زمانی عه ره بی بو دابه شکردنی به سه ر نۆینه رانی به کیتی به نه ده ، به کانی عه ره ب و جیهان بو میهره جانہ کانی مه ربه د سالانی ۱۹۸۶ ، ۱۹۸۷ ، ۱۹۸۹ .

۱۰- به شداری کردن له کونگره ی نه دببانی لووبنان سالی ۱۹۹۱ ، دکتۆر نافع کره بی نۆینه ری نووسه رانی کورد بووه .

۱۱- ساز کردنی میهره جانیکی گه ووه سالی ۱۹۸۵ ، له وقیتاره ی که به ره و به بره که وتبووه ری ، به بۆنه ی جه ژنی نه ورژ ، نه وشه مه نده فه ره ی که بو نۆینه نی کونگره ی پازده به می نه دببانی عه ره ب ته رخان کرابوو .. له و هه نگ ومیهره جانہ دا که زیاتر شه ش حه وت سه عاتی خایاند کۆمه لیکي ژۆر له نه یب و شاعیرای عیراق و عه ره ب و جیهان به شداریان کرد وشیعریان بو نه ورژ خۆینده وه له وانه :

حمید سعید ، عبد الامیر معله ، حمید قاسم ، عبد المنعم حمدی ، عبد الرزاق عبد الواحد عیراق احمدقبانی- سودان- ، احمد ولد عبد القادر - موریتانیا - ، عبد الحمید حمدو ناصر جبران - امارات - ، ابراهیم الحضرمی - الیمن - ، د. خالد الکرکی و ابراهیم عجلونی - نه ردن - ، نه مه جگه له شاعیره کورده کان . هه ووه هاش وله هه مان ریکه تا . . (خاتو موهیبه مالکی) که کچزای نه دببی به کورد (محمد کورد علی) ۵ .. به وشه ، کی پر له سوؤزه شداری کرد

۱۲- به ستنی هه نئی کۆری ته ده بی له باره گای یه کیتی گشتی ته دیبان و نووسه رانی عیراق له به غدا به زمانی عه ره بی بۆ مامۆستایان : عبد الرزاق بیمار، محمه د به درى، محمد عارف ، د. که مال مه زهه ر ، محمود زامداد ، عبدالستار طاهر شریف ، هونه رمه ند عبد الرحمن موفتی ، د. بدرخان سندی .. ته مه جگه له ساز کردنی کۆریکی فراوان بۆ شاعیره لاره کان ..

۱۳- ساز کردنی میهره جانیکی گه وره بۆ شیعیری کوردی سالی ۱۹۸۶ له شاری هه ولتر که زیاتر له شه ست شاعیری کوردو عه ره ب و تورکومان به شداریان ئیدا کردو هه نئی لیکۆینه وه شی ئیدا پیشکه تی کرا .. له وانه ی به شداری ته م میهره جانه یان کرد مامۆستایان : مسعود محمد ، خالد علی مصطفی ، راضي مهدي السعيد ، عبدالجبار داود البصري ، ترکی الحمیري حسب الشیخ جعفر ته مه جگه له شاعیرانی کورد له هه ولتر و سلیمانی و دهوک و به غدا .

۱۴- کۆریک بۆ ته ده بی کوردی له شاری نه جف سالی ۱۹۸۹ دا ، مامۆستایان مسته فانه ریمان و محمه د به درى باس و لیکۆینه وه یان تیادا پیشکه ش کرد .

۱۵- ناماده بوونمان له هه موو خویشاندانیتکی نیشتمانی و سه رلیدان بۆ به ره کانی چه نگ .

۱۶- ساز کردنی کۆریکی ته ده بی بۆ شاعیری خوالیخۆشبو . رشدي العامل له شاری سلیمانی ، محمه د به درى شاعیری پیشکه ش به چه ماوه ر کرد .

۱۷- ده رکردنی کتیبی - شعراء من العراق - ناماده کردنی منذر الجبوري و محمه د به درى .. به ره می بیست شاعیری کوردی تیادا بلاوکراوه ته وه که کراونه ته عه ره بی .. ته وه ی شایان باسه ته م کتیبه گه بیشتوووه ته ولآ تانیعه ره ب به گشتی

۱۸- وه رگیانی شیعیری کوردی بۆ سه ر زمانانی ئینگلیزی و رۆمانی و عه ره بی و نازه ری و تورکی و بلاو بوونه وه ی له ولآته کانی ده ره وه دا .

۱۹- بلاو کردنی کۆمه ئیکی زقر له شیعوو چیروکی کوردی له ده ره وه ی عیراقد و به تاییه تی له قاهیره و تونس و سعودی یه و لیبیا و مه غریب .

۲۰- ساز کردنی میهره جانیک بۆ شیعیری کوردی له شاری دهۆک که شاعیران حسب الشیخ جعفر و عبد اللطيف بندر اوغلو به شداریان ئیدا کردوووه .

۲۱- دروست بوونی پیوه ندی یه کی هه ره باش و به سوود له نیوان نووسه رانی کوردو نووسه رانی عیراق و عه ره ب و جیهاندا ته مه ش بوو ته هۆی گه یاندنی ده نگی ته ده بی کوردی بۆ ولآتانی عه ره ب و جیهان .

خوینە ری نازیز

ئەو ی باسماڤ کرد شتیکی زۆر کە م بوو لە و چالاکى یانە ی کە یە کیتی بە دنیژایی ئە و سالانە دا کردویە تی و بە هە میشه یی هە ولێ داوہ کە هە نگاوی بە سوودتر بە رە و پیتشه وە بنی و ئە وە ی کە مئ بە ویژدان وئینسافە وە قسە بکات ئە بئ دان بە وە دا بنی کە ئە م یە کیتی یە هە رگیزاو هە رگیز لە خزمە تی راستی و حە قیقە تدا دریفی ئە کردووە ...

رە نگە یە کیتک بئێ بۆچی نووسە ری کورد دواکە وت و دە رنە چوو ؟ پرسیاریکی رە وایە و هە موو کە سئ بۆی هە یە ئە و پرسیارە بکات ... ئیمە ش پیتش ئە وە ی ولاتە کە مان تووشی ئە و بارودۆخە سە خت و گرانە یئ ژمارە یە کی نووسە رمان رە وانە ی چاپخانە کردبوو . بە لام کاتئ کوتوپر هیرشە نارە واکە هاتە سەر ولاتە کە مان ناچار بووین گۆقارە کە دواخە یئ . ئە وە ش بە بریاریک بسوو لە لایە ن یە کیتی گشتی ئە دیب و نووسە رانی عیراق کە ئە بئ هە رچوا گۆقارە کە پابگیرن ،الادیب المعاصر ، صوت الاتحاد ، الادیب الكردي ، الکاتب السریانی .. جا دواى ئە وە ی کە ئە نجومە نی مە رکه زى یە کیتی گشتی چاوی بە وە زیری پاگە یاندن کە وت و لە پاش گفتوگۆیە کی دوورودریژ بریارى ئە وە درا کە گۆقاری الادیب المعاصر نووسە ری کورد رە وانە ی چاپخانە بکرین لە بە ر ئە وە ی کە هە ندئ کاغە زمان هە یە بە شی سئ ژمارە ئە کات ئە گە ر یئت و لە هە ر ژمارە یە ک هە زار دانە چاپ بکە یئ ، جائیمە ش بریارمان دا سئ ژمارە دە ریکە یئ دووان بە کوردی و ژمارە یە ک بە عە رە بی .. هیواداریس بتوانئ ئە و بە ئینە وە جئ بهیتین و گۆقارە کە مان بتوانئ لە خزمە تی ووشە ی پیروژو برایە تی کوردو عە رە ب و پاراستنی یە کیتی نیشتمانی و بە رە ویتشه وە چوونی ولاتە کە مان کە مته رخە می ئە کات ..

ئیتەر هە ر گە شاوہ بئ ووتە ی خیرۆ ناشتی خواز هە ر شە کاوہ بیتت ئالای عیراقی پایە بئندو سە ر بە رز هە ر بە هیزو سە ر بئند بئ برایە تی کوردو عە رە ب هە ر سە رکه وتوو بئ عیراقی کوردو عە رە ب و تورکومان و کە مایە تی یە نە تە وایی یە کانی تر .. مردن سە رشۆری بۆ دوژمنانی گە ل و نیشتمان ...

زانای شیخ محمدی خال

ساجد ئاواره

(شۆنهنه وه ر) فه یله سوفینکی نه لمانی بوو) به کئی له قسه کانی که ووتوی ((مه یلی مزوت بۆ کوکردنه وه ی سامان و پوول ، نه و مه یله به هه زاران جار زیاتره له وه ی خوو بداته خو روشنبیری کردن ، بئ گومان به ختیاریی مزوفیش پشتی به روشنبیری که ی به ستوو ، نه ک به و سامان و دراوه ی که کوی کردۆته وه)) لیر دا ووته که ی شۆنهنه وه ر ته واو ده بئ .... ا ((شیخ محمدی خالی) نه مریش که زاناو دانای به توانا بوو ، رنیازی روشنبیری گرت به رو له سه ری نه وه ستاو هه ر له تافی لای دا ، له پنده شته وه هه نگاری ژیرانه ی نا ، پروو و لوتکه ی نامانجی به خته وه ری روشنبیری ، به سه ر گردو به نهن و هه له مووت ره ت بوو ... ا به قه ناعه ته وه ده لیم : که پشته ماهی سه خشی روشنبیری و ، ته مه نیککی درێژ خایه نی له و پیناوه دا به خشی ... ا نه خشه و پلاتی زانست و ژیری رابه ری بوو ، له به ر نه وه ، نه به هه له نووتک و کونسپ و ته که ره نه توانرا کهنه و ری بری له ره وی که یشتن به نامانجه پیروزه کانی بکات .... ا له کینگه ی سه وزی پهر له فه رو پیتی به هه ری (خال) دا ، موسلمان به کشتی به ته وه ی کورد به تابه تی ، به رو بوومی سوود به خشی ره سه نی به پیزی روشنبیریان چه شت .... ا چاری مه ردمی نه ته وه که ی پس کرابه وه و . هی وا هه بوو به په له تویشه به ری له مل کردوو شون کانسزای که له پووری نه ته وه که وت و له شه وه زه نگدا چرووگی به ره مه سی ئابدیبای (شیخی) هه لگرت و ری غایی کردو ، مه لوی ره سه نایه تی کوردی پس که ووه بوو ، له زاری هه زاران منه وه رانی کورد (خه رمان په ره که ت) دا ده که وت ، کاره که به وه شه وه نه وه ستا ، له زوز لاهه مه لواناران بوو ، کینگه ی پیروزی روشنبیری (خال) ی . دانا ، خه رمانی هه مه جزوه ی که له پووری کوردی تیندا قوت بووه وه و ، بئ په روا شه ن و که و ده کران ا (شیخی) خونه بوست و

هینا، پایه بلندو مه ردو جاوید، به هره وه رو ژیر، بووسی روشنبیره که ی ته وه نده
 زه به نده، لیره دا ناگری و ده رفه ت نیبه له هه سوویان بوویم نه وه نده هه به،
 به تیزامان و لی وورد بوونه وه ی خوم، نه نها به و سنی گاره (ناپهانه) ی که
 به ره م و ده ستووسن، نه گه ر هیچی تری نه بووین به م سنی کوله که زه پنه ی
 که له پوری کوردی (شیخ محمدی خال) بان نه مروو زیندوو گهردوو و ناز ناوی
 (زانا) بان پنی به خشیه ....!

*****

((یه که میان (فه رهه نگی خال) ه))

سه سه له ی دانانی (فه رهه نگگ) به شینوه به کی تیشوری سه رده م زوو
 گرنکه، به لام له به ر قورسی و ووردی، که م روشنبیر ده توانی خوی له قه ره ی
 بدات، چونکه نه وه چه سپاوه ((فه رهه نگ نووسی ته نها کاری پراکتیکی
 دانانی فه رهه نگگ نیه و، به لکو کارنکی زانستی و تیزیشه)) (شیخ محمدی
 خال) ی مه زن، کاتنی خولیبای نه وه ی که و تۆسه سه ر که (فه هه نگینکی
 کوردی بنووسی) هه روا، چاوی به (نه وه هار) ی - نه همه دی خانی -
 که وتوو، که سالی ۱۳۰۱ ز بنوسراوه، نه وجا (فه رهه نگه کانی) نه همه دی و
 (یوسف ضیا پاشای خالد) ی و (فه رویناند بوستی و (میچه رسون) او -
 (مه ردوخ و راهر)، هه سوویانی ته ماشا کردوون، جگه له فه رهه نگه هه مه
 جوze ی عربی- کوردی، نیتالی- کوردی، کوردی- فه رهه نسی، کوردی- رووسی، ..
 هه تا دوابی ۱۰۰۰۰ بوی ده رکه وتوو که ره گی فه رهه نگه نووسی، له ناو
 کورده واری دا قه وی به وینه مای هه به، به لام زوزیش به ناته واری نووسراون،
 (خال) له سال (۱۹۳۵) دا شانی دابه به ر نه م گاره و هیمنانه توانی وشه ی
 هه مو - دایلیکته -) کانی کورد کۆ بکاته وه و، بۆ به که م جار فه رهه نگینکی
 (کوردی بۆ کوردی بنووسی و له سنی به رگ دا به ناویشانی (فه رهه نگی خال)
 ده ریکات ...!

به گشتی نه و (فه رهه نگه) کارنکی گرنگ و گه نجینه به کی ده وله مه ندی
 زمانه که مانه، به سه ر چاره به کی گه وده ده زمیزدری، بۆ گه لیک فه رهه نگی

هه مه چه شنه ، وه که له کوردی یه وه بو زمانیکی بیگانه و به پینچه وانه ش له
زمانی بیگانه وه بو کوردی ...! که واته یه که م کوله که ی زبیری زمانی کوردی
(فه رهه نگی خال) ه ، که ناواتی چه ند ساله ی گه لی کورد مانی پی هینایه
دی ... !

*****

دوو ه میان ((یه ندی پیشینان)) ه

ده زانین که په ندی پیشینان به ناخاوتنیککی کورته بر ناوده بری ، مه به ست به
ده سته وه ده دات و فه لسه فه یه کی ره سه ن و قال بووی تاقی کردنه وه یه کی
راسته کی کومه لگای کوردانه خولقاوه ، قه ره وینل ده گرنه و ژیرانه ده رک
به مه به ست ده کات و هوشیارانه ش ده بیپکی ، نه م ده ره برینه سامانیککی به فه رو
هه مه ره نکه ، شاکاری (باروتامای) فه لسه فه ی ژبانی کورد بو عاله می سه ر
بروی زه وی ده رده خات ، له م سامانه دا ره فتاری تایبه تی و بیرکردنه وه ی گه لی
کوردو باری کومه لایبه تی و ژبانی روون و ناشکرا دیاره ، له به ر نه وه زانستانه
سه پیژاوه که (په ندی پیشینان) شاکاری گه ل و نه ته وه ی کورد رنکی خستوون
هه موو بارنک و سه رنکی ژبانی خوئی تیایدا نیشان داوه به فه لسه فه وه دوواوه ..!
جا بایه خ دان به کو کردنه وه و لیکولینه وه ی که لتووری میلی به تایبه تی
(په ندی پیشینان) میژووه که ی له کوردستاندا کون نییه ...! ده بینین له سالی
۱۹۳۳ز ، به هه شتی (اسماعیل شاهه یس) ۶۱۲ په ندی کو کرده وه و به چاپی
گه یاند له سالی ۱۹۳۸ز دا ، (هه زار بیژو په ند) ی خوالیخوشبوو (معروف
جیاووک) بلاو کرایه وه ، هه رچه نده له کاره که دا نه میان ناته واوی زوزه ، به لام
له کات و شونیی خونیا به نرخ بووه ...! (پیره میزد) یش له روژ نامه ی (زیان و
ژین) دا (۶۴۴۸) په شینوه ی چوارخشته کی بلاو کرده وه و نه مان له م کاره دا
پیش نه مر (شیخ محمدی خال) که وتن ، به لام (خال) ی زرننگک توانی به جوانی و
زانستانه له سالی ۱۹۵۷ز کتیبیککی (په ندی پیشینان) بلاو بکاته وه و ، که
(۱۳۰۸) په ندی تیندا بوو نه و جا له سالی ۱۹۷۱ دا هه مان کتیبی له (چاپی
دوو ه می) دا ژماره ی په ندی کانی زیر کردوو گه یانسدیسه (۳۸۹۳) په ند

*****

له چاپی به که م دا (روخساری هونه ری ناوه روک و ناستامه ی په ندی پیشینان ش نه کاته وه و ده لیت : (په ندی پیشینان هه ندیکیان وه ک شاعر ، رنک و پنک و ره وان به رانبه رن، هه ندیکیان له شیوه ی پرسپارو وه رامدان، نه وانئ که ی هیندیکیانده له په رده ی ناموزگاری دان یا هتند ... کتیبی (په ندی پیشینان) ی شیخ محمدی خال وه کو خوی نه مره و گه نجینه به کی پر له گه ره ره ، چونکه هه تا نیستا به پوخت ترین کارنکی کوز کرده وه ی (په ندی پیشینان) ده درینه قه له م له کوردستاندا که کرابی و زوز ترین که ره سه ی تیندا کوز کرابینه وه ...!

((کوله که زیرینه ی سی یه می))

بریتی یه له بلا و کراوه ی (ده سنوس و چاپه مه نی ده گمه ن ی

کتینجانه که ی (خال) ..!

ته گه رها ت و له (گوماری کوپی زانیاری کورد- به رگی یه که م- به شی یه که م) ی سالی ۱۹۷۳ به ورد بینی و زانستانه وه نی ی راماین ، کارنکی نیجگار ژبیری سه رده م و سه رچاوه یه کی به هادار بو میلله تینک که تینوویی بو پیناسه ی خوی و گه شه کردن و خاوه ن وزوه مانه وه دینه به ر چاوومان ..! هه ر میلله تینک که خاوه نی میژوویه کی رووناک و پینشکه وتوو بی ، ده بینی هه میشه روشنبیرانی به په روشن بو توندو تول کردنی ره گک و ریشه ی ره سه نایه تی میلله ته که ی ، له به ر نه وه دونیا ده گه رین و ناسه وار ده پشکنن هه تا ده سنوسینک ، بلاوکراوه یه ک ، پروا نامه یه ک ، که لتورنک ، که په یوه ندی هه بی به هونه رو نه ده ب و میژوو روشنبیری دیریتی نه ته وه که یانه وه ، له هه ر کولنجیک و ره قه ی نامه خانه ناو داره کانی نه م په پو نه و په پی گیتی دا هه بی و بی ی بزانی توهماری نه و ده قه که له پوره ده که ن و ده یخه نه وه ناو دونیای روشن و زیندووی ده که نه وه ، به م کاره ره گی میژووی نه ته وه که یان له قبولایی ره سه نایه تی قه وی ده بیت و نه و نه ته وه به به ژبیری دیرینه که ی نه و جا هی نوی پایه تی له سه ر بنیات ده نی و به هه موو هیزی گه رداوو توفی وه یشومه ی بنیات تینکده رو روخینه ر هه رگیز ناتوانی بناغه ی نه و میژوو له ق و له نک بکاو بیهه ونی ...! له به ر نه ، هه یه ده بینین و ده بیستین که لاره خوین گه رم و خوین گه رم و زانایانمان له ده ری وولات هه ول ده ده ن نه گه ر ده سنوس

به ده گمن و به ها له سه ر کورد هه بی و نامیلکه ی شاراو و نادیار به ر چاو
 بکه ویت ، نه مار ده پاشنه وه و تواماری ده که ن و وینه ی ده گرنه وه له سه ری
 ده نووسن ..! بو په لگه ، له (کتینجانه ی قاموژگان روزه لات له نه کادیمی
 زانستی سوڤیت له شاری له نینگراد له سی جینگای نه رخان گراودا ، که ژماره ی
 پی دراوه ، ده سنووسی به نرخ وه چنگ ده که وی ده رباره ی ته ده ب و میژوو
 ناودارانی کورد ، وه کو عه لی سه ریری مه لای چه زیری و فه قی ته بران و
 مه لا باته بی و نه حمه دی خانی و عه لی ته رماخی و مه لا مه حمودی پایه زیدی و
 نالی و مراد خانو داستانی شرین و فه رهادی خانای قویادی و نووسراوه ی تریش
 ده رباره ی میژوو ژبانی کورده واری به ر چاو ده که ویت ..! نه مانه زانستانه له
 لیسته ی تایبه تی ناوینشانیان نووسراوه ، بو که سی که بتوانی ده رباره ی بابه تینک ،
 یا ده سنووسینک یا چاپکراوه به کی بی هاوتا بنووسیت و لی ی بدوی و ساغی
 بکاته وه ، ده بی له نه وروپاو ناسیاو زوزی نامه خانه بالاکان ، له م بابه ته یان تیندا
 هه بی که ده رباره ی کورد نووسراوه ، یا زانایه کی کورد زبانی دیزین نووسیتی
 له و نامه خانه به جینکه ی بو کراوه بو نه وه ی به ر فه ناو چون نه که وی ..!
 نه وجا (شیخ محمدی خالی) ی مه ردو خاوه ن هوش هاتوو به کردار سه پاندوویه ،
 چی ده سنووس و چاپکراوی به ده که نی به هاداری له نامه خانه زه به نده که ی
 گومان بریت ، چی به زمانی کردی یا عه ره بی و فارسی یا تورکی ، هه موویانی
 به شینوه ی به شینوه ی لیسته کردوو ، نووسیتی و ناوی نووسه رونه و
 که سه ی پاک نووسی کردوو هو میژووی نووسینه که ی ده رختوووه پرونیسی
 کردوته وه ، که نایا خه ته که ی خوشه یا ناخوینرته وه کاره که ته واوه یا نوستانه ،
 سه ره تای کتیبه که یا کوتایبه که ی لی ی قرتاوه ..؟ کاغه زه که ی چاکه یا
 په پهروته ، ژماره ی لاپه ره کانی چه ندن ، به رگی هه په یا جزویه نده ،
 په راوزه کانی چیمان لی نووسراوه ، ده سنووسه یا چاپکراوه ..هند .. به م رنچکه په
 زانستانه و ورده کاریه ، داویه به گوتماری کوژی زانیاری کورد بو سوودی گشتی ی
 به چاپ که پاندراوه ، له به شی به که می (قورنان و ته فسیره) (ووته کانی
 پینغه مبه ره) د.خ. (میژوووه و میژووی ژسانه) (زانستی ناخاوتن) و
 (شه رج زانی و نه مای شه رعه) (ناموژگاری) به (زانستی بیرکاری و نه ندازیاری)
 پیه نه مه به شینکی زور که م بوو ، وه ک په لگه نامه هینامانه وه بو پرون کردنه وه ی

گزنگی دان به که له پووری نه ته وایه تی و دوزینه وه و ساغ کردنه وه و له سه ر نووسینی و له به ر گرتنه وه ی کاری هه موو روشنبیران و پسهوزانی نه ته وه کانی جیهانه ۱۰۰ وا کوردیش به هوی زانار روشنبیرو پسهوزانی ده ستی داوه ته نه م کاره ۱۰۰ جا شاکاری (شیخ محمدی خاڵ) له م باره شدا تبیینی و وورد بیتی و پیزو چیژی زانستانه به کاره مه زنه که به وه وه ک روژی رووناک دیاره و هه ر نه مه شه ده بینه نه مری بو شینخی پایه داری زانست (شیخ محمدی خاڵ) جینگه ی به هه شت بی ۱۰۰

ساجد ناواره

سه رچاوه کان :

- ۱- کوناری زاناری کورد ۱۹۷۳
- ۲- له بواری فه ره نگک نووس کوردی دا - دکتور نه وره حماتی حاجی مارف ۱۹۸۷
- ۳- په ندی پینشان و قسه ی نه سته قی کوردی - دکتور شکره رسول ۱۹۸۴
- ۴- مخطوطات فریده و مطبوعات نادره - دکتور مارف خه زنه دار ۱۹۷۸
- ۵- ره نج له په ندی پینشانی کوردی دا - کاروان ژماره ۷۱ ساجد ناواره

مایکو فیسکی له یادداشته کانی ئافره تیک دا

وه رگیزانی: حسین احمد

بۆ یه که م جار چاووم به مایکوفیسکی له (۱۳) ی نیاری سالی ۱۹۲۹ زا
له یه که له گوڕویانه کانی بۆبۆزینی ته سپ له شاری موسکوا که وت نوسپ
برینگ ناویک.. ئیسه ی به یه ک دی ناساند نه و کاته نه مه رولینکی
بچووکم له فیلمینکا نه بینی که له ده رهینانی لیلی بریک بوو. که مایکوفیسکی
خواها فیزی لی کردین و پوصیشت . نوسپ برینگ ووتی (: سهرکه ... سه یری نامویی
له ش و لاری فولودیوار قاچه کورته کانی ناکریت) نه وه ی راستی بی و هه ر
له یه که م سه رنجبه وه بۆم ده رکه وت که مایکوفیسکی به پالتاوه سپی یه که
وی قه بلاغه که ی که نه ینایه ته وقی سه ره وه .. زۆز له پاله وانه کانی ناو
(سیرک) نه چی و هبچی که و له سه رتاذا ده نگه به رزمکه ی و جوتیتی قسه ر
کردنیم زۆز لاسه یر بوو چونکه قه ت پروژی له زۆزان که سینکی ناموم وه ک
نه م کابرایه نه لایسو . که بیرم لی کرده وه توشی گیزاویکی سه یر بووم به لام
بی نه وه ی ه : بیزوکه یه که م هه بی له بهاری جوزه خۆنه ستینکهوه به کابرایه
کی مه زنی ئازاهی. دوا ی نه وه هاوونکانم کاتاییف ، ئولیشا پیلینیک (که هه مویان
مروقی ناسراوم) هه روه هاش (پانشین) .. نه ندایم نیسی تواندی موسکوش هات که
له پاشا بوو به میردم .. ئینجا هه مومان له سه ر نه وه رنکه وزین که پینکه وه
نه و شه وه له خانوکه ی کاتاییف به ونیه سه ر . هه ر له ویش بوو که پینکه
وه هه ستمان به جوزه مه یلیک بۆ یه کتر .. منیش نه و شه وه له و په ر
خوئسی و کامه انی دا بووم .. هه روه هاش شه وه که مان به شیوصه به کسی گشتی
خوئس بوو . هه ر له هه مان دانیشتنیش دا بوو که مایکوفیسکی رووی ده مسی
تینکردم و ووتی : نه وه به راست نه لۆ چون ئاواهی گۆزایت ؟ .. نه م به یانبه که
پینکه وه له بۆبۆزین نه سپه کاندای بوین ... نه تو وه ک قازینکی ناشیرین
هاتبته پینش چاووم به لام نیستاکی له جوانی دا بی وینه یت . درای تهوده مه
ته قه یه .. رنکه وتین له سه ر نه وه ی که سه ی به یانی جارنکی تر به یه

ک بگه پنه وه ... نه وجا پینگه وه جووین بو پپاسه .. له و پپاسه یه یوم ده رکه وت که کدس له مایکوفیسکی بی حه یاتر نیه به تایبه لی که له ناو کومه لی نه دیب و نوسه ردا نه بی .. چونکه نه و کاته ده نگی به رزده کات و توره ده بی به لام که هه سستی به تینکچوونم ده کرد له وه نسوکه وته ی خیرا نه هاته وه سه رخوی و ره فتاره که ی به ره و نه ره و نه رمی ده گوژی و ده سستی نه کرد به پاسی له باره ی شته وورده کان و به س .. چه ن پرسیارنکی لی نه پرسیم له باره ی شانووّه هه روه هاش نه می ی نه کردم له وانه ی که له لاهه وه تی ده پرین . پاسی چه ن ولاتینکی ده کرد له وانه ی که نه مهه نه م دیوون و هه رچه نده ناشیرنه مروف له جاده دا به دنگینگی به رو تا خه فتن بکات . به لام نه و گوژی ناداینی .. تینجا نه یووت : نه من بینسینکی به هینزو بیرنکی تیژی هونه رمه ندینکی بی وینه م هه یه .)

کوت و پر هه ستم به خوشیه کی بی سنوور کرد که خووم بینی له ده ورو به ری مروفینکی مه زن وه ک کایکوفیسکی . به پانتی له ناو ده ریاری بی وینه بی نه م کابرایه نه ک هه ر توش بووم به لکو هه رقووتی دام و نه گه رحیش دلم له گه شتی خوشه ویستی نه م کابرایه . سه رمه ست بوو بوو به لام خیرا بووم ده رکه وت که نه توانی به ناسانی جله وی دلمی ده ستکه وی مه سه له که ته نها بوو خوی نه گه رایه وه و به س بوژیکیان و له یه کی له پپاسه خوشه کاتمانه وه پینی گوت : نه لی ی چی .. هه ر نینستا بچین بوو ماله کد م ؟ منیش نه م زانی ماله که ی له (گندریوف بیربولک) بوو چونکه چارنکیان که مایکوفیسکی سه فری کرد بوو .. (لیلی بریک) ... بوو نه و ماله ی ده عه وه تی کردم به لام پینم سه یربوو که زانیم نوسینگه یه کی که شه نگی تری هه یه له جاده ی لوبیانکا ... سه ره رای نه و نه پارمانه خنچیلاته یه ی (گندریوف) .

له و نوسینگه یه ی (لوبیانکا) .. هه موکتیبه کانی خوی ی پپاشاندام .. تینجا هه ندی له هوتراوه کانی خوی به ده نگه به هینزو دلگپرو کارتینکه ره که ی بوو خویندمه وه هه روه هاش که می له دیالوگه کومیدیه کانی به شینوه یه کی پر له کالته جاری بوو خویندمه وه .. هه ر له ویش بوو که به روونی بووم ناشکراوو که مایکوفیسکی نه ک هه رته نها شاعیرنکی به هره وه رو مه زنه به لکو زیاتریش نوینده رنکی هینده به توانا خاوه ن به هره یه هه رته بیته وه نه م دیتته مان بوو به هوی نه وه ی که زیاتر ره گی خوشه ویستن و دلناری نه م کابرایه له اوچه کانی

دلما دا بکورتیت به شینوه په ک یان به شینوه په کی ز... . بوم ناشکرا بوم گه
 نه مهه ناتوانم ده سستی به رامبه ر به خوشه ویستی نه م کارپایه ده رهم .. نه وه ی
 راستی بې ووشه گانم له ناستی هیزی نه فینه که ی بې ده سه للات بون گه ره ش
 مایکوفیسکی زانپینی نه مهه ده ند به خوشه ویستی نه و. سه رمه ست بوو بوم ..
 پویه به کسه ر له پاره شی گرتنم و به نه وپه ر خوشیه وه له ناو ژوووه کاندیا
 نه پگیژام .. پاشان سه یری خوږی له تاوینه کردو ووسی به من . فیرونیکا
 فیتولودوفا لایا شیرکافت به دله یان نه ا : په لام که ده ولم دا چه ن وشه په کی
 شیوا بو ولامه که م پروزمه وه په کسه ر هه ر دوو ده سستی خسته سه رشانم و
 ده م وچاوی به جاری نیکک چوو و به موتیه که وه پرووی لی وه رچه رخاندم ووسی :
 ده سته که تم به ری .. خرم نیستا له باتی نوزه لومی پرسپاره که ی خرم نه ده مه وه
 چونکه نه زانم نه تو چه ند هه ستمه ندیت (حساس) یت . ماوه په کی زوز له و
 نویسنگه په ماینه وه .. نیترس دوا ی نه و په په ک گه یشتنه مان ... پروژ نه بوو
 سه ری لی نه ده م له نویسنگه که ی له جاده ی لویانکا ... شه ونکیان پینیمی له
 کاتی پوشتنه وه م به ره و ماله و له ری گورویانی لویانکاوه .. هه رمی پینی خیرا
 خلیوه وه به په و لام په سه مای (مازوکا) له ناو نه و جاده قه له بالغه . خه لکه
 که ش که نه و دیمه ته ی ن پینی زوزیان لا سه پر بوو . مایکوفیسکی قه له و
 نیسقان نه ستوو په ته نها سه مای نه کرد بې هووده .. په لام هه نگاهه کانی
 زوز جوان بوون . نه وچا . دیمه تیکی کومیدایی نواند . نه و کارپایه خواوه ن میزاجینگی
 سه پرو سه مه ره و زوو زوو گوزاو بوو .. قه تیش له بیرمه ناپیت له هه لوستینگی
 مام ناوه ندیدا پینیتیت . یان کارپایه کی پرو خوش وقسه خوشش وپه له زبان و
 کامه راڼی وچالاکی که به شینوه په کی دلگیرو کازتیکه ر شیره کانی نه خوننده وه
 پاخود په ناوازی گوزانیه وه بوی نه وپینه وه .. یان کارپایه کی سون و پروگرژ و
 بې قه رارو که م دوو سه رسام له وانه ش بوو که ده کاتیزر بپایسته وه بې قسه .
 یان بو هه تا .. هه تان .

ته نها دوو گول

پاش کوتایی وه رزی شانوی .. له کوکاکوس له گدل ژماره به کسی گه وره له نه
 کسه وه کان گه پامه وه .. واپنکه وت که به شه مه نده فه رینگی کوتی کورسی
 خراب بگه پینه وه پویه که گه پشیننه وه موسکو به جاری واندر بوو بوون .
 هه ر له هه ر نه وه ش بو که هه ر په کی له نینه خیرا خوږی به هه مام بکات

دو دو خونی بشواید. چا من له و بهر ایه دا بووم که دایکم له نینسکه ی شه
 مه نده فده ره که چاوه پیم بگات .. هه ز له و کاته ش کوت و پر گویم له چرپه یه
 ک بوو نورا .. نورا .. بزانه کچی هاتوته پیشوازیته وه ا نه وکاته ی چومه
 هوله که وه .. تووشی سه رسورمانه وه بووم چونکه مایکوفیسکی (م بینی و دوو
 گولاله سووری ی به ده سته وه بوو.. هینده جوان و رنگ و پینکک و ته پهوشی بوو
 تاراده یه ک مه هه ستم به حجوری خوم کرد له دیمه نه نارنکه که ی
 سه فده ره که مان .. له دواپن دا بوم ده رکه وت که مایکوفیسکی په یوه ندی به دایکم
 گرد بوو بز نه وه ی نه بیته نینسکه ی شه مه نده فده ز .. چونکه خونی ده په ویت
 به و نه رکه هه لسیته .. مایکوفیسکی نه وه شی پین ووتم که حه زی له وه ده کرد
 که ده چه پگه گول له که ل خویدا بوم بهینسی به لام نه بهیننا چونکه نه ییده
 ویست وه ک موتاییه کی عاشیق بیته پینش چاری خه لکه وه . نه مه ش نه پکرده
 هوی گالته و گه پ له لای خه لکه که وه .. بویه نه نها به و دوو گولاله
 سووره یه وه ستا .

له روژنک له روژانی زستان به نو تومبیله که ی پردمیبه بیتروفیسکو رازموفیسکی...
 زستانیکی سه خت بوو .. تا راده یه ک قسچه کاغان خریک بوو بهرچین
 له نو تومبیله که .. دابه زین و به خوشی یه کی ته واوه وه له ناو ته و به فده ..
 یارمان کرد .. نه و روژه که یف ووزر هه بوو .. نینجا دارنکی به ده سته وه گرت و
 له سه ر روخساری به فرکه .. نوسی .. [نورا - فولودیا] له پی ی گه پانه وه
 له ناو نو تومبیله که بز یه که م جار پی ی راگه یاندم که وا شه بدای خوشه
 ویستیمه (لیلی). زور چه ره زه بوو) له سه ره تای مه سه له که هیچ جوژه
 پرسبارنکم ناراسته ی مایکوفیسکی نه کرد له باره ی په یوه ندیه که ی به هوزی
 (برنک) ده وه ... که خیزانیکی یه ک دل بوون . تاراده یه ک نه من هه ر چه نده
 هاوریان بووم دلینا نه بووم کی میردی (لیلی) کچیانه ... روژنکیان هوزی
 برنک چو بوون بوو لنینگراد .. منیش له و کانه ی له مالی مایکوفیسکی
 حوزریکوف بووم . یانشینی میردشیم ته و حه له سه فده رنگی کرده بوو بز ده ره وی
 موسکو .. بویه فیلاویسرا داوای لی کردم ته و شه وه ی له که لرا به رمه سه ر له
 خانوکه ی .. منیش هوی ده مم کرده مایکوفیسکی و ووتم .. چی نه لی ی نه که
 ر کوت و پر به پانی زود لیلی خوی کرد به ماله وه و منی له گ لئا بینی . نه
 وچا مایکوفیسکی له وه لامرا ووتی : نه زانی نه لی چی ؟ .. نه لی نه وه تو له

گد ل نوروچکادا ده ژیت .. به خو له هه لیزبرونه که تدام زوز مسه رکه وتوویت هه
ستیشم به خه مینکی نهینی له دووتوی قسه کانی دا کرد که وا لیلی به و گوی نه
دانه ته ماشای ده کرد له به ر

ته وه ته ئی عاطیفه ی بزواندم و به قوولی برینداری کردم که زانیم لیلی هه ر هینشتا
شونینکی تاییه تی له دلئی دا هویه پانسان ده رکم به وی کرد که شته کان به و
شینوه به ته بیون که وا ده هاتنه پیش چاومه وه .. چونکه مایکوفیسکی به شینوه به کی
نه رمی ته واو له گه ل لیلی دا ته جولایه وه سه ره پای ته وه ش نه و نافره ته
تاکه نافره ت بوو له ژبانی مایکوفیسکی د به لام خوشه و لسنپه که ی بو نه و
نافره ته تیسته چوو ناخی راپورده وه . مایکوفیسکی به شینوه به کی مروقانه ی
قه شه نگه وه .. له گه ل لیلی دا ره فتاری ده کرد و پزینکی تاییه تی بو هه بوو ..
وه همیشه گوئل .. بوی ده ناردکه له گه سته کانی :ا ته گه راپه وه نه ویش که
یفیسی ده هات که دیاری بو ده هین . ته نانه ت جارنکیانیش نوتومبیلینکی بو هینا له
ده ره وه . وپئی ی پینشکه ش کرد ته گه رجیش لیلی به شینوه به کی باش و پر له پز
ره فتاری له گه ل مایکوفیسکی ده کرد به لام سه ری گینو کرد بوو به
داواکاری بی کوتاییه کانی و هه روه هاش ناوانیک به توندی نه چو به گویا سه ریاری
ته وه ش زوز چه ز له گله بی بوو . مایکوفیسکی چی بگردبا و ره خنه له به کسه ر
بو نه و ره فتاری ناماده بوو ته و جاش جله وی خه یالی خوبی بو بیروزکه ی
سه یرو سه مه ره شل نه کرده وه .. ته نها بو هه لپه ستنی شینک بو ته وه ی نه و
کاپراه دلگیر بکات .. جارو پارنکیش به ده نگینکی به رزه وه تی ی ته خوری و نه
بگوت پی ی :

ته تو بایه خم ناده پئی .. ته تو منت خوش ناویت جارنکیان مایکوفیسکی دانسی
به وه بوتام که وا شه پدایه تی ... شه پدای (لیلی) به
دوو جار مایکوفیسکی خه ریک بوو خوبی بکوژی به لام که تفه نگه له ی نا به
خویه وه نه ته قی . بوئم ده که وت (لیلی) انه وه نده گزنگی نادایه خوشه وسپه که ی ..
هه ر وه ک جون من ته وه نده جیردی نه بووم له هه مان مه سه له . . ته مه له
سه ره تای مه سه له ی هه ر دوو لا بوو . به لام ته گه ر هه سستی بگردبا که وا
نافره تینکی که خه ریکه جینگه که ی نه و له دلئی مایکوفیسکی دا بگرتنه وه ته وه
نیتر نه پکرده نه و شه وه ی که سپاوه حشی تینا کوژا چونکه لیلی ده پوسیت
بیته به که م نافره ت و دوا نافره ت له ژبانی کایکوفیسکی دا یاخود به که م و

ناکه نافرته له دلی ته و شاعیره . مایکوفیسکی له چه د ډیرنکرا

- په که م شاعیر هوو .. نه م مایکوفیسکی په له سه ده ی بیسته م دا که وا هه مو تواناو به هره کانی خسته خزه تی شوژی سونیالیز می په و .. هه مو هوتراوه کانی . هه مو هه ست و نه سته کانی به خشی په شوژی چه ماوه ر له جاده کاندان نه ک هه ر وه ک هوزنه فانینک به لکو زیاتر وه ک سه روکینک بز هیزه کانی مروثا په تی .
- ناواوه چی .. ده ننگک که وره پینشه وا . نه مانه بوون نه و صیفه تانه که وه صفی خوی پی ده کرن .. هه ر به و شینوه په ش وینه که ی له بیری خه لکرا مایه وه .
- وه رچه نده نه م شتانه باوو پلاون له باره ی که سینتی نه م هوزنه فانه په لام که ره ش په قوللایه تیه که ی که سینتیه که تیفکرین
- مایکوفیسکی گرپندراو [معقد] و میزاج گوزاو که خوری په نه ریته کانی کومه ل نابه سینته وه له سه ره تای که نجیدا . چووه باوه شی (ته کبیه کانه وه) و له پاشا (موسته قبه لیه کانه وه) به لام له کوتاییدا .
- خولیبای دروشه کانی جوانی نونخوازی (الحداثویه) هوو
- هینده نونخوازینکی بی په روا قالبه کانی هوو له سه ره تای سه ده ی بیسته مدا تپارده په ک هه مو قالبه کانی هونه ری کوتی پس شینل کردو دوروی خستنه وه له پاپوزی نه م چه ر خه ی نیمه
- نه وچا توانی زوو له و گیزاوه خوی قوتار بکات و جینگه و پنگه ی خوی پساړیزی له کاروانی شیعری نویدا
- ژبانی شه خسی خوی له شاکاره داهینه ره کانی که متر نه بوون له پروی گری و بی نارامیه وه .
- پینوه ندپه کانی له گه ل لیلی و نولسپ برینک که وتنه به ر تیرو توانجی خه لکه وه .
- نه فسانه ی خوښه ویستی که ی بز(لیلی برینک) وه ک تاکه خوښه ویستی خوی .. تاوه کو نه مروض هه ر ماوه ته وه .
- چه ند نافرته تینکی دیش له ژبانی دا رولیان هه هوو وه ک نه کتته ر میزونیکا یوونیسکی که نزیکتون هاوړی ی هوو له دوا ساله تراژیداییه که ی ژبانیدا یادداشته کانی که له سالی ۱۹۳۸ دا نوسراوتته وه مایاراست و له موژه خانه ی (مایکوفیسکی) دا هه لی گرتن . تا پینش ماوه په ک که م له م دواپیه دا .. که وتنه به ر تیشکی پروناکی چاپه وه وله گوتماری (فویروزی) . ویره ییدا .. که تاپیه تیه به ره خنه و ویزه وه .. پلاو کرانه وه

دوای نه وه ی که من گه رامه وه له (کوکاسوس) او به یه گه پشتنمان له نیسته گه ی
 شه مه نه فه ره که . بونم به روونی ده رکه وت که زوزر چه زی لینه و شه
 بدامه . منیش هه ستم به مه یلینکی به هیز بونم کابراهه کرد
 نه خشه کیشان و راپه راندن

پاش گه پانه وه م له شاری کوکاسوسن و به یه ک گه پشتنمان له نیستگه ی
 شه مه نه فه ره که ماته ماشام کرد .. مایکوفیسکی به ته راوی گیرزی ی
 خوشه ویستیمه و فیش مه یلینکی ته واو به ره و لای شاعیره که پامه کینسی به یه ک
 گه یشتنه کامان دوو باره و سنی باره بورنه وه و له نه وپه پ خوشی دا بووین
 بیریشم ناینیت رۆژیکیان له سه ر شتینک هه چ شتینک تینک چووین
 به لأم خیرا گوپاو مایکوفیسکی به کی جارن نه ما شتینک هه بو د میشه له
 ده روونی د که توش پارایی و نیگه رانی ده کرد ... کاتۆزری دورودرۆژ داده نیتت
 بی قسه .. بی ده نگیه کی

ته واو پالی به سه ر هه مو شتینکی دا کیشابرو وچه ندیم کرد وکوئشام بیهینمه
 دووان .. نه م توانی هه رده هاش نه م زانی هوی نه و هه لویسته ی چی بوو .. که
 هه ولیم له گه لیا نه دا . بیزانم به کسه رده سنی نه کرد به گالته و گه ب ونوکتسه
 گیرانه وه .. نه وه شم تینسین کردا نایه وی له نه تگ و چه له مه کانی
 به شداری بکه م و چاره سه رینکیان له گه لیا بون بدوزمه وه و به ده گمه نیش جله وی
 بون هه سته کانی شل نه کرده وه . پیشان له گه ی میزده که ورا باش وانه رم بوو
 به لأم نیسته نهغیز نه و هه سته ی که له ده روونی دا بوو .. که میزده که م
 شه ریکیه تی له خوشه ولسینم دا خه رینک بوو تووشی شه و نهوونی بکات ....
 هه میشه ش شینکی هه رته دوتیه وه بون نه وه ی ده م و چاره ی گرز بکات نای
 چه نده شیم بون نه وه ی نه و باره ی بگۆنیم نه و جا خیراش بی تاقه تیه که ی نه ده ما
 وشه و کابرا مون گرزده ده بووه مروئینکی چالاک ی پر له خوشی و کامه رانی .
 هرووخوشی و قسه خوشی و نوکتسه بار و هه مو ده ورویه رکه ی به ره نگی ژبان
 بویاغه نه کرد .. زوزر به یه کتر نه گه یشتین به لأم له زوزر به یاندا له گه ل
 خه لکی که دا بووین مه سه له ی چاوپن که وتاننه . میرده که من لیسم خانه
 گومان کرد . هه ر چه نده به نه وپه پ ریزه وه ته ماشای ده کرد .

به لأم دای لیجات که داوام لئ پکات که پشکده ره ربه ته نها من ونه و
 پرونده بز پیاسه .. بز جه ن شونینکی دیارکراو . منیش به ته نها مه ونه و
 پرونده بز پیاسه .. بز جه ن شونینکی دیارکراو . منیش به مایکوفیسکی
 که یانه که وا ده بی به به که پشتنه کامان نهینی بن .. سه رباری نه وش هر
 له وکاته دا رولینکی که وره یان دامن له شانوی ^۱ ساله کانسی که نجیمان ا و
 به چنگهینانی رولینکی ناواهی له یسی موسکو . به راستی پروداونکی گزنگ بوو
 بز هونه رمه ندینکی لاو وه کومه .. له و کاته دا له سه ره تاد مایکوفیسکی زوز
 که یف به م پروداوه هات هر ده هاش ده به ها پیروکی سه یر سه یری دروستکراوی
 بز نه گزنامه وه له باره ی جوتیتی به یشاندانی به که م شه و .. هه مو شه ونکیشی
 چه پکه به کی گوللی بوذه ناردم به نیمزای (دوسته نه ناسراوه که) .. به لأم پاش
 چه ن پروژنک و به هوی سه ر قالبونم له و رولهی شانویبه که . مه ودای نه وه م
 نه بوو بهیسنم .. نه مه ش به جاری سروشتی مایکوفیسکی له که لندا تینک دا
 بوذه به ته واوی لیم دلگیر بوو . که رولهی که من خوننده وه له و شانویبه ووی :
 زوز رولینکی پوچ و بی ناوه روکه .. هه روه هاش سه باره ت به تینکرای شانویبه که
 نه وه شی ووت که قه ت بهزی ناپیت شتینکی ناواهی بخونینسته وه و چارنکی دیش
 سه ر به و شانویبه ناکات بز بهین شانویبه که . هه روه هاش نه وه شی بی ووتیم .
 به گشت .. ته نها هه ونکیش نیه بز نه وه ی بیته ذه کته ر .. پاشتریش نه وه به
 هر له م هونه ره واز بینیت چونکه به هره به کی نه توت پیوه دیارنیه نینجا بوم
 ده که وت که وا ناتوانم به رده وام له که لیا .. کاته که ش زوزشیاو بوو له بوته وه ی
 بهیاری وازهینان به م چونکه مومکیبه نه بوو به رده وام به له سه ر دروکردن ...
 تاوه کونینسته ش تیناگم بز به لاده وه مه سه له ی ده ست هه لگرتیم له میزده که م
 یایشن له وکاته زوز فورس و سته م بوو هه رچه نده هوی نه وه ش له وکاته زوز من
 نه بو له وه ی که وا میزده که مم له کیس بچی چونکه ده مینک .. بوو پیوه ندی
 هه ر دوو لام ته واو نه بوو که شووم به یانشین کرد .. نه مه تم نه نها (۱۷) سال
 بوو پیوه ندی هه ردوو لامان ته نها پیوه ندی دوو براده ری باش و هیچی که ...
 نه وه یش هر وه ک نافر تینکی بهچوک سه یری ده کردم و هیچ جوژه خونیه کی
 له ژبان یان له نیشمرأ به ده ی نه ده کرد منیش گویم به ژبانی و بیروکه کانیم
 نه ده دا .. به لأم له که ل مایکوفیسکی دا .. مه سه له که به ته واوی جیاواز بوو :
 که مه شووم به یانشین کرد نه مه تم ته نها هه قده سال بوو پیوه ندی هه ردوو

لامان .. یه هاوږنه تیه کی باش هوو ویه س نه ویش خواهه لئاگری .. وه ک نافر تینکی
 که نهچ ره فتاری له که لئاده کرد ته نانه تیش هیچ بایه خینکی به ژیانم یان نیش وکارم
 نه ده دا منیش نه وه ی راستی بی ته وه ننده گزیم نه ژیانم یان بیروکه کانی نه ده دا.
 به لأم له که لئامیکوتیسکی مه سه له که به ته واوی جیوار هوو چونکه پینوه ندیده که نمان
 جیلدی هوو هه روه هاش نه و توانی جله وی لایه نه مروقتانه یه کم بگریته ده سته وه ..
 سه ره راږدنه وه ش قهت له هه ولأ و کوشش خروزی نه ده که وت بو ته وه ی بهم کاته
 مروقتینکی به نرخ و به چاوپوشین له وه ی که ته مه نم بیست و دوو سالان هوو ..
 نه من زور رام له سه ری هوو پروایه کی نه گزیم له دلنه په یسدا هوو به هه مو
 شتینکی .. هه زیم له وه هوو که وا زیاتر بتوانم بچمه ناو ناخ و ده رووینه وه نه ک
 هه ر نه وه شی به لکو نه م ویست بزاتم چی نه کات و چی ناکات .. ته وه ی راستی
 بی ته مهه زوریشی له که سینتی مایکوتیسکی و سروشته ره قه که ی له که لئا ..
 ده ترسام .

پوژیکیان داوای لئ کرده له (باشین) میزدم وازینم و خیرا میسرده په خوئی
 بکه م وده ست له شانوشی هه لگرم .. به نه م داواکاریه کوت و پره ی .. سوسامی
 کردم ده له سه ره تای سالی ۱۹۳ وستم نه و برپاره ی بی راگه بینم که وامن
 له داهاتوودا . نه بم به خیزانی و ده بی له وه دلینا بی به لأم نیستا نه أ .
 پیم گوت :- باشه نه تو دلنیایت له وه ی که وا نه وروژه نریکه ؟ .. نه من ... به
 شی به حالی خوم .. دلینام توخوا وانی یه .؟ دواي نه وه شی له توانا مانا
 هه یه نه چنشه یه ک بو ته م مه سه له یه داپنیز و نه وجا . چی به چی ی بکه بن .
 نه لئ ی چی ؟

منیش پیم گوت . به دلنیایه که وه نه لیم . ده بی ته خشیه ک بو نه م
 مه سه له یه داپنیز و به جه ی نشین نه خسه و پایه راندن .

که نه مه ی بیست .. هه سقی به نه وپه پ به خته وه ری کرد نه خسه و
 پایه راننده که شی بووه مایه ی نه و یاسایانه ی که خونمان له قه ره یان نه دام .. له
 نه پارمانه چول و هوته که ی که له نریکی دوو پیانه که ی شانوی موسکو هوو ..
 هه ر له وینشه وه که ویننه جم و جوول بو ته و مه به سته .

[گوزانیه که م له ښکه دا خنکاوه]

نه زاتم - که وا . پینوه ندیده که مان به وپرسیاری خه یاله نه خوشه کانی و
 مردنه کاره ساتیه که ی نه هوو .. سه ره رانی ته وه شی نه و ده مه قرانه ی نیوانمان

ته نها پارچه به کی بچووی بوو له و باره مورسه ی که وا له ژړلدا له و کساته دا ناله ی ده هات له و باوه رده م که وا ساله به چهن گپروگزیکی پوون ده سستی پس کرد سه باره ت به مایکوفیسکی چونکه هوتراوه گرنه که کی له ژنر ناوتیشانی ^۱ به لوتکه ی ده ننگه وه [بوو نه وه ی که وا له وانه یه ..... سه رکه وتینکی که وده ی بو مایکوفیسکی به جنگ یهیننا بایه . نه و بلاپوونه وه یه ی له ناو خه لکنا .. نه بوو له کاتی خویندا .

نه وه ی به کاری تیکرد مه سه نه که وخته که ی بوو له هه ندی پواردا . سمریاری نه وه ش جوړه که م ته رخنه مبه ک دایگرت به هو ی نه وانه ی که زور پیزی لی نه که تن هه رچه نده باشی لی نه زانی چون خوبی له جنپوو تانه و ته شه ر قوتار بکات هه ره هاش نه پتوانی خیرا هه لسیته وه سه ریڼ . هه مو نه وانه .. پالیان پینوه ده نا بو نه وه ی به گرمیه که وه له که ل باری ناله باری کات .. مملاتی بکات . به لام نه وه ی که پشی شکاند نه و جوړه بی ده نگی به سامناکه بوو . که نیشه کانی تووشی ده پون له لایه ن په خنه گران و هه ندی له پوشییرانی سه رده هه که نه م هوزمانه ش وایان لی کرد باری نه ندوروستی خراپترینت و زور جاریش تووش هه لانه ټینکی قورس ده بو به هو ی قورسی نیشه کاینه وه . شتی که ش له باره ی نوسه ری هوتراوه کانی (لینین) ه وه .. به روونی نه وه ی بو ده رکه وت پاشی تیپه روونی ده سال^۲ به سه ر شوژی نوکتوبه ر نه م شوژسه وله نیوانی سی سالی داهاتووی دا نه توانی به تواوی ده رگ به و راستی یه بکات که وا نیشتمان .. پینکه یه کی نوی که توتنه به ر که شایانی پیزه زیاتر له نه خنشه ی پینح سالی به که مه وه و نامه که ی وه ک پیشواپه ک و لایه نگیرنکی که وده ی شوژی ماته وانی میلله ت حالی بکات که کی یه نه وه ی توانی له پوژه سته م و ناخوژسه کاندای پینگی خوبی بهریت به ره و دواپوژنکی پر له پووناکي هه روه هاش نه پتوانی به ناسانی له (منب)ی سوفیت به ثاره زووی خوبی وه ک لایه نگیرنک ووه ک پاله واینکی سوشیالیزم به لام کایکوفیسکی نه وه ی نه کردو ولامی نه وانه ی دایه وه که داوایان لی ده کرد ده ست له و په وت و هه لوخته هه لیگری . بوپه ووتسی :

به لی ژبانی پر له پوژسه یه ت

خوشترو به سرودتیره

به لام من هه سستی شوژش هه موگیانی داپوژیه و گوزانبه که م له پینسکه دا

خنکساره و منیش وه ک فیرونیکات - نه لیت نه مزانی پینوه ندیده که ی نینوان
هه ردووکه مان هویه ک هوو ، بو مایکوفیسکی یو ذه وه ی خوی له ته نگ و
چه له مه کاند ا

- چه کوشی و بزمار.. پینش هه موشیکی که به بولد نه و رایه ی که له نیو
هه ندی خه لکه ساده که نه وه هوو که وا مایکوفیسکی مروئیکی قه لبه و
پینوه ندیده کانی له گه ل نافرته تاندا پیس و چه په ل بوون . نیسته ش هه ر له
بیرمه که په یوه ندیده گه مان قولتر هوو زوو یه کترمان ده بوست له گه لئا.
باسی هکات .. به ئیدیعای نه وه که خوی راسته کابرایه کی خونین گه رم و که م
نه سره رته به لام نه وانه ی که تیرو توانجی پینوه نه نین راست ناکه ن . نه وه ی
راستی نه من ته له ژانما تانیستا صودفه ی که سینکم نه کردووه له په وشت
باکی و بسن گه ردی هه لونیست له گه ل نافرته تدا وه ک نه م (مایکوفیسکی) یه
کابرایه کی خه یالووی وه ک نه و .. هه زی له و نافرته ته نه کرد . که خوی هه لی
ده یژارد . هه ر چوتینک بی .. مادام خوی هه لی یژاردووه نه ورلوتکه نافرته تانه .. که
یه کترمان ده بینی لیم نه ده گه را گه .. دیاریه ک یان نیشانه یه ک له من وه رنه گرتبا
وه ک بستیله یک .. یان ده سته سرنک یان ده ستکیشیک . جارنکیان چاروکه یه کی
دامی نه وجا کردیه دوو که رته وه .. یه کینکی دامی و نه وی دی خسته سه روی
چراکه یه وه له نه پارمانه که ی (لوبیانکاوه .. نینجا ووتی به پارچه که ی لای خوم
هه میشه جی گیره ..

روژیکیان پی ی ووتم : نه تو نه زانی هه ستی مهه چسی یه به رامبه یت ...
حزشیی نه که م به شیعر نه وه ده رهیم نه مهه شیونکی زووم له باره ی دلداریه وه
نوسیهو تاراده یه ک .. هه ست یه وه ده گه مو نه مهه شتینکم پی نه ساوه له و
باریه وه نینجا ده ستی کرد به خونندنه وه ی هه ندی له شیعره عاطیفیه کانیه وه
نه وجا میژانی ووتی : بی نه قلی نه وانه ی که ده لین مایکوفیسکی شوپشگیر
کابرایه کی فشه که ره .. ده بی دلینابیت له وه ی که وا مهه نه توانم وه باره ی
مانگ و نافرته ت بتوسم منیش حه ز نه که م له و جوژه نوسینانه به لام نیسته
ناتوانم .. چونکه کاتی نه وه نه هاتووه جاری بزمارو چه کوش پینش هه مو شینی
که یه . . به م زوانه ش ده بی شتینک له باره ی (نه قین) ه وه نیوسرنت نینجا
به دنگینکی به رز . . ده ستی کرد به خونندنه وه ی هوتراوه ی له (هه ره تی
ده نکمدا) :

خوشت نه وڼم يان نه ؟

نه مهه ده ست خوڼم ده گوشم

په نچه په نچه م ده رده هينسم .

وله کوتايدا ووتی : له م هونراوه په م تونم مه په سته .

[تو هه ر هينستا کچوله په کی باشيت]

سه ر له په يانی روژی (۱۳) ی نيسان نه ماتوانی په په ک بگه ين تاوه کو ټيواره ..

هه رچه تنه له ده وروبه ری نيوه روژا قه له فونى بو کردم بو ته وه ی بېچينه بينينی

پوزبونن نه سب روژی چوارده ی نيسان .. په لام نه مهه پښم راگه ياند که وا له که ل

(پانشين) ی ميزدم و چه ند نه کته رنکی دی نه پوڼم بو ته وى هه روه هاش نه شم ويست

قه ت پښته نه ويند ر له هه مان ټيواره دا .. له که ئی پانشين روښتښت بو کاتاييف

وله ويندا .. (مايکوفيسکى) مان دی .. روو گرژو نارام تيا نه ماو .. په جووته ..

له خه لکه که . جياپوونيه وه و په يی ده نگی .. (سه رنج) مان گوزپه وه خه لکينکی

زوز له ويندا خړپوونه وه .. (پانشين) يش په نارده حه تبه کی که وا په نيسان ټينک

بچى وغه لپه په ک به و پوته په وه بقومى په لام ټيمه نه وه مان نه کرد کی سه رنجی

خه لکی يی راپکښين ته نها له ده فته زى بیره وه ربه کانی دا شتمان بو په کتر

ده نوسى ... جنينومان په په کتر ده دا . ناوه نانسوره و قسه ی سه ير سه ير که

پنويستی نه ده کرد يی بيلين په په کتر . پاشان مايکوفيسکى که شاهه وه و چووه

لاى باره که بو شامبانيا خوارده نه وه .. منيش په دوايدا چووم و له ته نيشتیه وه

دانيشتم و ده ستم په داهينانې پرچه که ی .. کرد .. نينجا . پښى گوت ... پرو لښم

دوورکه وه وه نه گينا نيستا هه مو شټينک په ميزده که ت نه لښم نه و چى کانه ..

مايکوفيسکى زوز يی مانا بوو .. توږه و په داه فشار . خيزاشی هه سينم په وه کرد

که وا توانای نه وه م نيه له وه زياتر (تحمل) ی بکه م سه وه پای نه وه شی نه وه م

بو ده رکه وت که وا مهه کپروده ی مروټينکی نه خوښی ئ ټوټره م . مروټينک ناماده ی

نه وه په که هه مو شټينکی يی مانا بکات بوزيه خيزا ويستم هينى بکه مه وه ..

زوز تاسک پروخوش بووم له که ليلا . په لام يی سوود بوو نه و ره فشار م چونکه

ناگرى نيودلی زياتر بلنسه ی سه ند .. نيتر نه وه بوو که ده مانجه په کی هه لکيشا

ووتی نه کوژم و هه ره شه ی لى باش نه وه ی که لوله ی ده مانجه که ی گرته من و

ووتی هه ر نيستا توښی نه کوژم . که زانيم مانه وه م له که ليلا په نگه زياتر پالی

پنوه پښت بو نه وه ی يی عه قلبه کی که وده تر بکات . و له خاو هوټه که

سه رنجیکی ورنزی تنگتر... نه وجا داوای لوی کردم ده ستم نجه مه سه سه ری ...
پاشان ووتی: پیم گوت ده بیرونم .. چونکه له سه تژیوی ده وینودا .. له سه ر
شانودا پولینکم هه به نه وجا بینکده به ره و لوبیانکا که وتنبه ری ... هه رله ویش بوو
داوای له شوفیزه که کرد بوه ستر و چاوه ری بکات زور له من دلگیر بسوو .. له و
بروایه دا بوو نه مهه کاتی زور به خه سار نه ده م . پراووسن قهرار بوو .. نیشابه
توننده که وه ووتی : دیسانه وه ش هه رشانز . نای نه مه چهن رقم لی یه لی ..
باهرات قبروسیا .. نه من توقوم لوی پراوه و . ناتوانم له م زیانر چاوه رتیت بکه م
لینت ناگه ریم برونه بوته وی .. ناهینسلم جارینکی دی .. نه من به جنبهیلی .
ده رگاکه ی واخست و کلبله که ی گورفانی یه وه .. نارام تیا نه ماوتاراده یه ک نه وه ی
له بیرچوو .. شه فقه و پالتاره که ی داکه نیت . له سه ر کورسبه که دانیشتم ساتینجا
نه ویش هات وله لای پیم دانیشتم و ده ستی کرده گریان .. منیش پالتاو شه فقه که یم
پن داکه ند .. نه وده ستینکم .. نه و ده ستینکم به سه ریدا هینا نه ویدر هه ولیشم
له که لی دا بو نه وه ی هینتی بکه مه وه دوا به ددا .. خیزا به زواو بی هه لسا
له ناو ژووره که ده ستی به پیاسه کرد . نینجا ده بی قهت له م شوینه ی نینستام
نه جولینه وه و هه ز له ویشی بینه وه بی نه وه ی هیچ جوژه زوونکرده وه یه ک ..
بو (یاشین) ی میردم بنیزم . نه وجا ووتی : له مه ولا شانز نیه .. ده بی جارینکی
تر بیری لی نه که یته وه .. نه لمان خوم نه پوم و به به رنوبه ری شانز .. با
چاوه نواری نه بن چونکه له مه ودوا . پینوستیبان پیت نابی و شانز به ی توش هه ر
به رده وام ده بی . هه ر خوشم نه چمه لای یانشین و حال و مه سه له که ی بو
نه گیرمه وه وداوی نه وه ی که له که ل شانزو میزه که تذا .. شته کان نه برینه وه
تو به ته واری نه کویته ژیر سینه ری خوشه وشیم وسه ربه رشتی دلداریم . به لام
جیاوازی نینوان ته مه نمان زور به لام له مه ودا وه ک که نجینکی پروخوشی به ر له
چالاکي له که لتا نه جولینه وه به لام نه مهه وه رامم دایه وه ووتم .. به لی نه من
توم زور خوشی نه ویت به لام قهت نه وه به خوم رانابینم شینکی و بکه م وقهت
نه وه م پی ناکریت یه م شیوه یه .. له که لتا بم و پزم بسی نه وه ی (یانشین) ی
میزدم ناکادار بکه م . نه مهه .. نه وه ی راستی ی ریمزم زوره بو (یانشین) و
وه ک مرونی جینگه ورنکه یه کی تایبه تی له دلما هه یه .. منیش ناتوانم ساواهی
له که لینا به جولینه وه هه رده هاش پیم ناکری له شانز ده ست هه لگرم .. نه من شتی

وا چون نه که م ... نه گهر منی له شانز وازینیم .. ژبانم نه بیسته په گه پارچه
 په تالی و بی نیشی بارنکی ناواهبش ژبانی هه رده وولاسان نه خانه
 مه ترسی و پارویه وه . هه ر له بهر هویانه ش بوو ووتم ده بی له شانز ناماده
 بم بو نه وه ی رولته که ی خوم ببینم . ج نکه ته م ته رکی سه رشان و پیشه مه ..
 دوا ی بیبی رولته که م بو مال نه گه په عینه وه و یانشین به به پاره که م ناگادار نه که
 و وله پاشی نه وه پینکه وه .. به په و نه پارغانه که ی ته که ونیه ری بو نه وه ی
 نه وئیواره په به بینینی په که ی شاد بین مایکوفیسکی قایل به م پایه ی من نه
 بووو له سهر نه وه ی خوی بریاری له سهر دابوو مایه وه ... ده وسیت کوتایی به
 هه مو شتی پینیت خیراو په کسهر دوا ی نه وه . نه من ووتم ناتوانم به و شیوه
 په ی نه و ده وسیت هه لسوکه وت بکه م پرسى لیم : باشه . تو ده ته وی بروی
 بو شانز .. وانی په ؟

ووتم : به لی ووتی : له ریش .. دپاره ده ته وی یانشین ببینیت ووتم : نه وه
 م له خه یالدا هه په ووتی وه ها ..؟ باشه بهر .. هه رنیسته نه بی پرویت ؟
 ده ی بهر ووتم : جارئ وه خته .. چونکه له ماوه ی بیست چرکه وا نه توانم
 بکه مه .. شوپنی خوم . ووتی : نه خیز نه بی هه ر نیسته پرویت لیم پرسى
 به لام نه مرو نه تبینم .. وانی په ؟ ووتی : نازانم ووتم : به لای که مه وه .
 سه عات پینج .. په یوه ندیم له گه لدا بکه ووت : وا .. نه که م .. وا نه که م
 نه وجا .. هه لسایه پینوه و ده ستی کرد به پیاسه کردن له تینو ژوروه که .. نه
 وجا به پاکردن . چوو .. بولای نویسنکه که ی . گویم له حنشی قاقه ز بوو
 به لام هیچ شتیکم به پیش چاو نه ده که وت . به لام نیسته له بوم ده رکه وت
 که وا په ره کان روژانی (۱۳) و (۱۴) نیسانی له روژمیره کی هه لدایه وه ..
 تینجا چه کهمه جده ی نویسنکه که ی هینایه ده ره وه وو فره ی دایه سهر نه رزه که
 دوا ی نه وه سه رله نوی ده ست کرده پیاسه کردن له تینو ژوروه که دا .. ووتم : به
 زیم ناخه یت .. تا بهر ده رگا که به لای که مه وه لیم نرنک بووه وه .. و ماچی
 کرده مه وه ده نگه که ی .. زور نه رم وخوش بوو ووتی : کیژوله که م .. نه خیز
 .. خوت بهر . خه می منت نه نی تینجا به زه رد خه نه په که وه ووتی :-

پاشان په یوه ندیت له گه لدا نه که م . نه ری .. بازه ت پی په بو کری ی
 نو تومبیل ووتم : نه ا بیست روزلی دامی دوا ی نه وه پیم ووت : په یوه ندیم

له گه لدا ته که پت وا بڼه ؟ ووتی په : په لڼی په لڼی به جڼ بيم وچه ند هه
 نگانوڼک .. چورمه پښه وه په ره و . . جاده که . هه ر له و کاته دا .. ده نگی
 گوله په ک هڼمنی و بڼی وه نگی چرکه که ی شیتال شیتال کرد بومه له رزه ی هه له
 وسپته که ی ناسمان و زه وه ی دایه دم په کدیه وه .. ده شم کرد به قیژه و
 هاوار کردن .. دام له دهگا که به لآم نه متوانی بیکه مه . . دیاره هه ولی گه وره
 م وسه ر سامبوونیکڼی گه وره تر دایگرم پښش نه وه ی بتوانی بچمه ژووره وه ..
 خولاسه .. چورم ... به لآم پچم بڼی دوکه لی گولله که هه ر هڼشتا له ناو ژووره
 که دا په نگی ده خوارده وه و مایکوفیسکی له سر به په که پراکشاپو .. پارچه
 په کی خوننی گچکه .. له سر سینگیدا هیلانه ی کردبوو . . بیرمه رامکرد بوته
 وه ی به ته نیشته وه زدهښشم .. به قیژه و واوه یلی نه م لاوانده وه .. ووتم :
 چیت له خوت کرد . چیت خوت کرد ؟ چاوه کانی کرابوونه وه .. هه ناسه ی لڼی
 پرواوو .. چاوی له چاوم دوور نه ده خسته وه .. هه ولی ده دا سدری په رزکاته
 وه به لآم نه بتوانی .. دیاروو ده یوست شتیک به من بلیت به لآم خیرا
 پروناکی ژبان له چاوه کانی کوژایه وه دم وچاوی و ملی .. زه رد هه لگراسانه وه
 .. له دواییدا لارووه وه . ښی خه لکه که .. هاتنه ژووره وه . و به په کتر په
 یوه ندیان کرد .. به کڼکیان ووتی : خیرا که (توتومبیل) ی (اسعاف) بانگک
 بکه .. رامکرد به بڼی هوشی .. چورم (اسعاف) هک بڼم .. نه ویش خیرا هات
 نه وچا به را کردن .. به سر قالدومه که سه رکه وتم .. له سه رووی قالدومه که په
 کڼ ووتی (درنگک گه پشتیت .. مایکوفیسکی هرد) نه و سالانه به خته وه
 رتزیبه و نا خوشتریهه سالانی ته مه نم بوون .

په خشه رو رادیو و ته له فزیون

هاشم جه باری

له بهر ته وه ی ماوه ی بیست ویه ک ساله له ته له فزیون دا په خشه رم و
خاوه ن تاقیمانته په کی باشم له م بواره داو له م پزنگه په وه په یوه ندی په کی
به راقراوانم له گه ل بینه ران دا هه په و به رده وام بینه ران له هه ر ده رفته تینک دا
بس جزوه ها پرسیاری کاروبارو هه لسی وکه وتی په خشه ر چوتیتی نه نجام دانسی
ده نگ ویاس و به رنامه و ده په ها پرسیاری ترم لی ده که نه په راده په ک گه یستمه
ته و بروایه ی که پیوسته وتارنگ ده رباره ی په خشه ر بنوسم ، هه رجه نده
له وانه په هه ندی خوینته ری به ریز بلنی نینجا تدم مه سه له په به نیمه چی ا ...
به لام من ده لیم : نویسن له م باره په وه نه گه ر سودی نه بی زبانیسی نیسه ،
به لکو به پنجه وانه وه جزوه زانیاری په ک له م بواره ی نیش وکاری په خشه ردا
که له بهر چاوو گوی ی زوزیه ی هه ره زوزی بینه ران دابه به ده ست ده دا .
به ر له پاسکردنی په خشه رو رولی په خشه ر له ته له فزیون دا پیوسته
په لجه بو هه ندی قسه و بزچون دزیژ بکه بن که ناوه ناوه هاتونه ته رو ...
که سیننه ما داهات هه ندی که س وتیان تدم داهاته هه تا په شانز له ناو ده بات ،
کاینکیش که شرتی تومارکردنی ده نگ داهات وتیان تدم داهاته ده بینه هوی
پشت گوی خستنی (قه وان) ، هه مان قسه و بزچونیش ده رباره ی رادیو و
داهاتنی بی ته ل و کارکردنیان له پروژنامه گه ریتی سه ریان هه لدا .
به لام تدم هه مو بزچون و بیرکردنه وانه راست ده رنه چون ، چونکه تدم
هه مو داهاتانه بونه هونه کی گرنگی په یوه ندی کردن به کومه لانه وه و بونه
په یوه سستی نیشان دانسی داهاتنی هونسی ناده میزاد له بواره کانی ته ده ب و زانست و
هونه رو روئشبییری گشتی و راگه یانندن دا ، له مه ش زیاتر هه ندیکیان بونه پالپشتی
ته وی تر بوتونه : له نینسگی ی رادیو دا قه وان و شرتی ده نگ له ده رهینتان و
پینسکه ش کردنی جزوه ها گوزانی و موسیقا و دیدار و تومارکردنی ناهه نگ و بونه
کان دا به کاردین .
به لام به نیسبته تی پروژنامه گه ریتی ، نه وه سه پیش گه شه کردو

په ره ی سه ند و بوه سه رچاوه ی ده نگ وباس و لس دوان و لیکو لینه وه ی
پوژنامه گه ریتی که رادیو له جوړه ها به رنامه و ده نگ وباس دا پستی پی ده به
ستی .. هه مان شتیش به نیسبه تی رادیووه روی دا که به شپوه په کی ناراسته وخو
بیری گوی گر به ره و پوژنامه راده کیشی .. چونکه گوی گر که له رادیووه گوی ی
له هه والیک ده پی ، ناره زو ده کات به شینه پی و له وشوینه ی خوبی ده په وی
له پوژنامه ش دا بیخونیتته و . ، به م جوړه ده بینین رادیو یاریده ریکه بو زیاتر
فروشتن و له چاپ دانی پوژنامه .. بو به لکه نه و پوژ ی روداوکی سیاسی
هه پی ده بینین خه لکینکی زور هه ولی کپینی پوژنامه ده ده ن ...

سال هات و سال پوی ته له فزیون داهات ، هه ندی وتیان به داهاتنی
ته له فزیون رادیو به ره و نه مان ده چی ، له مه ش دا به هه له داچون چونکه
رادیو پالیشتینکی گرنگی ته له فزیوته ، له به ر نه وه ی ته له فزیون به پی رادیو
ته نیا وینه به کی پی ده نگه ..

لیره دا بومان ده رکه وت که شانو سه ره رزو خاوه ن میژو و شکومه ند
مایه وه و زیاتریش به ره ی سه ندو پیشکه وت .. سینه ماش وه کوسه نعت و هونه ر
کاری تی نه کرا و ته له فزیون نه تیوانی له ناوی بدات چونکه سینه ماش وه کو شانو
به ردی بناغی ته له فزیوته ، هه مان مه سه له ش به رامبه ر رادیو که
ده سه لاتینکی کاریگه ری له بواره کانی راگه یاندن و کیشه ی نایدیولوژی دا هه په .
به کورتی : ته له فزیون ناوینته ی سو جوړه هونه ری سه ره کی په : (شانو
.. سینه ما.. رادیو ..) لیره دا نه م پرسپاره سه ره له ده دا .. شونی په خسه ر
له ته له فزیون دا کوی په ؟ ..

بونی به خسه ر له ته له فزیون دا ، له رادیو گرنگتره ، چونکه په خسه ر
له ته له فزیون دا روی راسته وخوی ده زگای ته له فزیوته و ده رچونی له
ته له فزیون کار له ژبان و ره فتاری له شه قام و شوینه گشتی په کان و نیو نه و
که سانه ی په ده م وچاو باش ده یناسن ده کات .. راسته په خسه ری رادیو
تاراده په کی باش له لایه ن گوی گرانه و . ده ناسری ، به لام ته نیا به ده نگ نه ک
به ره نگ ، نه مه ش به نیسبه تی په خسه ری ته له فزیون پنیوستی ی به زیاتر
ناگاداری ی ره فتارو سه ره سستی که سایه تی هه په تاکو له به رده م خه لک دا
ریک وپیک تر بهولینته وه و به شپوه په کی جوان و خووره وشینکی بالآوه ره فتار
له گه ل خه لک دا پکات .

به خشه ر بوز نه وه بی بینه ران له نه له فزیون ، بیان له شه قام و شونبه کشتی په کان دا ده بیین به دلیان بی پیوسته نه م مه رجانه ی تیندا بی : (ده نگی باش ، ده م و چاری جوان ، خویندنه وه ی باش ، ریزمان زاتین) نه مانه ده مو په خشه ری سه رکه وتو پینگ ده هین .

لیزه دا پیوسته بلایین ، ده نگی باش له خسراوه په و به هونه ری راهینان و په روه رده کردن دروست نابی . ده م و چاری جوانیش هر له خواوه به هونه ری نارایش ناتوانی ناشیرین جوان بکات .. به لام چوینتی خویندنه وه و ریزملن زاتین به راهینان و خویندنه وه و ده ولدان ده سته به ر ده کری ، جگه له م مه رجانه ش ، روئبیری ی گشتی بوز په خشه ر زور پیوسته ، واته په خشه ر ده بی روئبیری نه ک خوینده وار جیوازی له نیوان روئبیری خوینده وار ش زوره .. نیستا پرسیارنگی تر سه ره لده دا .. نایا په خشه ری ته له فزیون نه کته ره ؟

په خشه ر پیوسته شاره زای له هونه ری نوانش هه بی ، به لام هه رگیز نه کته ر نیه .. چونکه گزنگترین باهه تی په خشه ر کسه له ته له فزیون دا ده بخوینیته و . ده ننگ و باسه ، ده ننگ و باسیش ده بی په خشه ر به ده ننگ و جوزی خویندنه وه ده ری بهری ، به مه رجینگ ده م و چاری په خشه ر کاتی خویندنه وه ی هه واله که بی لایه ن بی ، چونکه په خشه ر هویه که بسو که پاندنی هه واله کان به بینه رو نه کته دی کاری دراما نیه .

پنداوستی سه ره کی ی له هه ر په خشه رینکی رادیوو ته له فزیون دا نه وه په خشه ر که بوز گوی گرو بینه ر ده دوی ساده و راست گوی ، په خشه ری لی هاتوش نه وه په بتوانی ده سه لات به سه ر (ده ق) دا بگری .... مه به ستیش له ده سه لات گرتن به سه ر (ده تنجاق) دا نه وه به له سه ره تادا باش له ده قه که بکات ، نینی پینشکه شی گوی گرو بینه ری بکات .

گزنگترین خال به نیسه تی په خشه ری رادیو نه وه په ده قه که به جوزیک بخوینیته وه که گوی گر و اوزانی راسته و خوقه سی له گل ده کاو له سه ر کاغه ز ناخوینیته وه . لیزه دا نه م خاله له به رده م گاصیراو له ته فزیون دا زور پیوسته تره چونکه په خشه ر خوی له به رچاوانه و ناتوانی کاغه زه کانی بشارینه وه و هه رچه نده هه ندی ده رهینه ریش ثاره زوی شاردنه وه ی کاغه زو میکروفون ده که ن ، به لام به رای هه ندی ده رهینه ری تر و اباشره کاغه رو میکروفون دیارین ، چونکه نابی نه و راستی په بشارنه وه که په خشه ر وینه په کی زبان ده ر نابری به لکو و تارنک بیان

ده ننگ و باسینک پیشکه کات که بیته ران پیشتر ده زانن ناماده کراوه و له سه ر کاغه ز نوسراوه ته وه .

په خشه ر بونه وه ی بتوانی نه و بابه ته ی ده یخونیتته و له بیته رو گوی گری بگه په نی پنیوسته زور باش له بیرو بوچونی نوسه ری ده قه که بگات و باش وشه کانی ده قه که تیبگات ، چونکه به م تی گه یشتنه ده ترانی وشه کان ده رهبری .. خالیکیتیش به نیسه تی په خشه ر گرنکه نه ویش نه وه په په خشه ر پرسبار له خوی بکاوبلی .. من بوکی ده دویم ؟ لیره دا ده توانی له بیرو منشکی خوی دا ونه ی فراوانترین و گه وره ترین که رتی کومه لان بکیشی و بوخوی دوپات بکاته وه که بو کومه لاتیکی فراوانی بیته رو گوی گر ده دوی ..

به کورتی ، نه مه بو نه رکی سه رشانی په خشه ر، ټینجا نه گه ر په خشه ره که کوردهی ، یان عاره ب ، یان بیانی . به لام به نیسه تی په خشه رانی رادیو و ته له فزیوتی له مخه پخوانه وه که تانیستا ده په ها ره خنه و ناره زایمان به رامبه ر نوسراوه و وتراوه ، ده لیم : من له گه ل زور به ی نه و ره حنا م، راسته هه ندی په خشه رمان هه په ته نانه ت من خوم که قال بوی نه م بواره م له وه رگیزان و خوننده یان ناگه م ، به لام بو ؟ .. له ولاتان دا په خشه ر ته نیا خوننده وه ی بابه ته که ی له نه ستودایه به بی نه وه ی ناگای له وه رگیزان و ناماکردنی هه بی ، به لای که مری ده بی ماوه ی شه ش مانگ له ژیر تاقی کردنه وه دابی و به شداری ی له و خولانه دا بکات که بو بی گه پاندنی په خشه رو پیشکه ش که ری به رنامه سازه کرین ، که چی له رادیو ته له فزیوتی کوردی دا ده بی په خشه ر خوی نه و بابه ته ی ده یخونیتته وه وه ری بگیزته کوردی ، جاری واهه په پنیج ده قه ماوه بابه ته که پیشکه ش بکات که چی هیشتا وه ری نه گیسراوه ، بی گومان له م حاله ته ش دا وه رگیزانه که ی کرج وکال ده بی و له وانه به خوشی نه زانی چ ده لی من لیره دا پشت گیری نه و په خشه رانه نا که م که نه مه یه توانایان و له ناخی دل و هه زم ده کرد په خشه رو وه رگیزی به هره دارو شاره زامان هه بوايه به لام ده ستی نه بونی بشکی ..

لیره دا به و که سانه ی که ته نیا نامالچیان توانج تی گرتن و له نرخ داگرتنی په خشه رو به رنامه کانی رادیو ته له فزیوتی کوردی په (له گه ل لاوازی ی هه ندیکیشیان) ، ده لیم : تانیستا چه ندیکیان به ده نگمانه وه هاتون و له م باره په وه ده ستی یارمه تی یان بو دریزوکردین ؟ ... نه واسه ی که خونان بو ماوه به ک

له بواری رادیوو ته له فزبون دا کاریان کرده و به رنامه یان پینشکه ش کروه ، نه گه ر
ته نیا مه به ستیان خزمه ت کرده ، بو وازیان هیناو به رنامه کانیاں چه نی سه رکه
وتوبوو زمانیاں چه نی پازاپوو ؟ خو بینه ر هینستا زوز به ی نه و به رنامانه ی
له یاده و دپته وه به رچاو اا ده په ها جار ناگانامه ی وه رگرتنی کچه په خسه ر
له ته له فزیوتی کوردی بلاوکراوه ته وه ، به لام چه ند که س له و به پیزانه ی ره خنه و
توانج له کچه په خسه ره کان ده گرن (که به رای من له گه ل) - هه ندی لاوازیشیاں -
له بواری کاره که یان دا ، زوز پیروژن و جینگه ی پیزوستایشن) ، ده لیم ا چه نینک
له و به پیزانه خوشک وکچ و ژپی خوین بو کارکردن له م مه یدانه پیروژه دا ناردوه ؟
بو نه وه ی زیاتر له وتاره که م ده رنه چم ده گه رنمه وه ده لیم : ده بی
په خسه ر ده ربری هه ست ونه ستی گوی گرو بینه ریو به لام به خووره وشتی بالوو
ره فتاری دلسوزانه و خوئوسستی هه موان و پیزولینانی گه ووه و بچوک و ژن و پیاو
تاکو بینه ر زیاتر له ته له فزبون نزدیک بیسته وه و نه دیسب و نوسه ران و
خاوه ن به هره و شاره زا هیژاکانیش رومان لی بکن و ده ستمان بگرن بو
پینشختن و په ره ییدانی توانای په خسه رانمان و گه شه کردن و پینشکه وتنی
به رنامه کانمان .

تیبینی : ۱- له م وتاره دا تاراده په ک سودم له وتارنکی به پیز (حافظ القبانی)
له په خشنامه په کی ناموژگه ی راهینانی ته له فزیوتی دا وه رگرت .

۲- په خسه ر : مذبح

سروودی خه ج و سیامه ند

محمه د به دری

هو ، هو خه جی

شه و ده رنگه و ری هه لدیره و

منیش تاوا چاوت لیمه

جولانه مه ، دیم و نه چم

بهو خه جی

خو ده ریزا که

خو رزگار که

ئیتر به سه چاوه روانی

تو نازانی ؟

چاوه روانی

بالتده یه کی تاواره و به ره لایه

زوزنایه که

به درینایی نه م زیانه چه بحاله دا

نه قیژینتی و ده نگی نایی

چاوه روانی

که مالینکی درنده یه

ده عبايه كي بي ها وتايه .

چاوه پرواني

ته رزنيكي وشك و تينووه و

هه رچي دادو فريا ته كا

باران نايي !؟

چاوه پرواني

گو ميكي ليل هه لگه راوه

چاوه پرواني

گه رده لووله ، ره شابه يه !؟

* * *

هو ، هو ، خه جي

شه و دره نگه و ره شمالي خه م

به سه ر خه رمانی تاواتدا هه لدراره

رووبار ته رواو

که ژاوه ي خواست و تاره زوو

له و بيابانه تاره دا

ون کراوه ...

منيش خه جي

له نيواني ته م ته رزو ته م تاسمانه دا

هه لويه كي بال شكاوم

ته م دره خته ش

که خوم پیا هه لواسیوه
جاری ته بیته سینداره و
به ره و نه مان راوم ته نی
جاریکیش تیشکی تاواته
مژده ی مانه وه و نه جاته .
پیته که نی

ته لی

خه جی چاوه ری به
گیانه خه جی

تا ته وه تا ، ته ماشای که

ببینه چون پیته که نی

ببینه چون پیته که نی

* * *

هو ، هو ، خه جی

شه و دره نگه و خوت ته زانی و

تاگاداری

که نه ریتی کورده واری

وه ک به رده که ی ته لحه د وایه

که نه ریتی کورده واری

ماروو دوپشک و ده عبایه

که نه ریتی کورده واری

ته لیسمینکه

مه گه ر خوا خوئی پی بزانی

کلیله که ی له کوئی دایه

تو خوا خه جی

به سه نیتر چاوه روانی

تا به یه کیش نه گه ینه وه

خوات له که ل بی

هه رچه ند حه زیشم له وه بوو

خوم له که لتا به ره و مه نزه ل

بچوومایا ..

به لام چیکه م

که رووبار مانی گرتووه و

بالنده ی به خت ی ده روونم

هاوار نه کا

چه زم نه کرد بچوومایا

حه زم نه کرد بچوومایا

* * *

هو سیامه ندی له نیوان

مان و نه ماندا سه رگه ردان

هو به فره پاک و خاوین و

بینگه رده که ی لووتکه ی ژبان

هو جوانه مه رگی نه مرو

کانگای سوزو به وه فایی

هو گیروده ی داوی

تازارو ته نیایی

دلنیابه

ته وه تا کاروانی شه فه ق

ملی به هه ورازدا ته نی

بالنده ی به خت و هیواشمان

وازی له گریان هیناوه

وه ک به فره که ی کویتستان وایه

وا خه ریکه پیته که نی

هه وراز کرنووشی بو ته باو

لووتکه ی ژینیش

موزی شادی پیوه ته نی

موزی شادی پیوه ته نی

دارعه رعہ ری زیندوو

لہ تیف ہہ لمہ ت

دارعه رعہ زیک ... لہ بہ ر مائمان
یاری دہ کرد .. لہ گہ ل بالندارو مندالان
شہ وی ... نہ یاری رہ ننگ گوگرد
تہ ورنکی لہ گہ ل خوبی ہاورد
دارعه رعہ رہ کہ ی پہ ل پہ ل کرد
کردی بہ پشکوی ناگردان ... !

***

منالانی گہ رہ ک ہہ موو کونیونہ وہ و
گشت زہ وی یان
داپوشی بہ لقی گریان ...
رہ گی دازعه رعہ ری براو
ہاتہ زمان :
تہ ی منالان
لہ جی ی فرمیسکی داخ وژان
تہ گہ ر خوننی تہ و نہ یارہ

بهرژننه بن ریشالم
چه که ره ده که م دووباره
که لا ده گری په ا وپوی نوی ی
خه نده ی تالم ...

***

له وروژه وه مناله کان ... هه رچی شاره
چی بن به رود چی پال شه خه ل و داره
چی نه شکه وت و ... چی کونساره
چی پینوارو کوپ و که لاوه و ته لاره
ده که رین بو نه و نه یاره
تاخوینه که ی بهرژننه بن نه و داره ... !

* من له هه لو عاشقترم *

* مه هاباد قه ره داغی *

کینلگه ی زامم
خه رمانی گه وره ی چه قویه
گومی خوننم
شینوه ی نه رژه نگی
سورترین تابلویه
سه ریشم پایته ختی بروای پر شکویه
کفن نالای شه کاوه ی
سه ر کارگه ی گیانی نه به زینمه
له خونین ده ست نویژی هه لگرتن
هه توانی گه وره ی برینمه

***

مه هاباد قه ره داغی

۱۹۸۹/۴/۲۹

کفری

ته م خونچانه ش

* شیعری مه سعود

په ریشان

- ۱ -

* ده روازه « ۱ » *

له راژه نینی مژده ی پشت

ساباتی چه وته می ناسمان

هه رچی دینوه زمه و نه هه نگی پروو زه رد هه یه

جووتی بالی میروو لانه ی لی ده رسکی

ته نانه ت گه سک به ده ست و

جام له پیش و

نان له سه ریش

- ۲ -

* دارستان *

گیاندارانی ناو ته م دارستانه چره

هه میشه یه کتری ده خون

دارستان و

ناژه له کانش پینوستیان
به خه وینکی زور قول هه یه
- پایز هیشتا گه لی دووره
- به هار دوورتر .

-۳-

* روژ گیران *

دوای ده ف وه ستان
ده مبینی له ناو قه رسیلی
یارپیره وی
پیش مزگه وته که ی کاوله دی

(۱) ده روازه / مه به ست له ناری ته و ده رگایه ی (ئیماسی کازمه) له به غذا . که
تافره تان له ونوه
ده چنه ژووری و پی ی ده کوتری - باب الدروازه -

چرای هوٽراوه

کورتہ شاعر

شيعری : حه مه ی احمد رسول .

باران

له جه سته ی تووه ، باران نه باری
بوتی گولاوی کازبوه ی عه شق ، له گه ل خوی دینو
دلویه ی باران ،

له جیاتی گه لآ .. دږکی حه سره ت و
ناومیدی و خه م وا نه وه رینی ...!

ماچی پاک

هه رچه ن روژگار بیتو بروت

هه رچه ن سالی چه رخ وه رسووی

سال له دواي .. سال

مومینکی دی له پروناکی ته مه نم بکوژنیتته وه

هه رچه ن ته مرو دوننیم له بیر به ریتته وه

چون ته توانی ... شلپه ی ماچی
کیژه شینته که ی دراوسینانم ، له سه ر گوتا بسرینته وه !

سپه یئی

چ مه خسه ره یه ک
به سه ر پروخساری جیهانا دادی ؟!
یان چی پروو ته دا ...
له بری ته وه ی له سنگی مندا
درکی نازاری هه ناسه م بیبری
باله دلندا ، داری (گول) بروی !

تریفه

له قوولایی شه وه زه نگا ، هانا ته به م
بو تریفه ی ته ستیره یی ..
زور له دوور ته گا به دیده م
په ل بو چله پووشی ته به م !
له گه ل چاوی بی تخوویی
زمانه دا ... سه ما ته کا
له گه ل تریفه ی به هاری ژانی منا
هاوزار ته کا ... !!

چرای هونراوه

هه وری ناسمانی ، نووستوو

دووکه ل له ناگر توزاوه

کوتری ژین ، کونست که وتووه

دار چناری .. له خووه را به لایا دی

چرای شیعری ، کز نه سووتی !

چاوی تو .. دلی من

چاوی تو

پر ترس و چه سره ته

وه ک چاوی بالنده ی تاساوی

نیو چنگی منالی ..

- په گی نه و تازاره ت .. نه ی کوانی ؟!

دلی من

هاژه ی دی ، هه میشه نه نالی

نه ی کی بی شه پوولی سوزی نه و ده ریایه ، رامالی

-ده نگی نه و ته وژمی ده روونه .. نه ی کوانی ؟!

>> چاوی تو .. دلی من ، نه په نگه و .. نه ده نگه

کی نه لی هه میشه ده روونم .. ده روونت نه نالی !!؟

نه مری ی

گولیش هه ر پیر نه بی و .. نه مری

به لام له سه ر له پی ده سته کاغما

پیش مردنیان .. بوتیان چی ده مینو !!

گریان

گونم له گریانی منالینکی ته زیبوه

زاری لاواننه وه ،

گوز ناکاو .. خوننی شیعر مه بیوه !

دووپاره بوونه وه

چاوه پروانیت ، ..

ئه ستیزه ی ته مه ن ، ئه ژمیریت

پینکی .. دووپینکت خوارده وه

شه و په رژینه ، هه ر بیداری

جگه ره بی .. دووهه مینی کوژانده وه !

بو تاپینده

ئه ی شه مال ، به ره و کوی

ته وینلی کام شاخ و

ئاسمانی کام وولات ته ی ده که ی

ئه ی سروه ی سوژی من

ده روونی تو هه رده م .. هاوه لی سه فه ره

له مه و پاش با بو من هاوده م بی

سبه ینان که هاتی ، له گه ل خوت سه رپوشی

هه تاوی خنکاو ی ئه م عه شقه خاموشه م ، لابه ره !

چاوی شیرین

ده مه و عه سرانه و به فر ته باری
له ناکاودا .. چاو هه نگوینی تینه پ ته بی
که چی سه یره ا له ده ره وه و له سه رمانا هه لئه له رز
له ناخه وه ش وا ته سووتیم
به لی و ... نه خیر

دیومه گه لی جار
پوله له حه ژمه ت مه رگی دایکا
بیابان و ده شتی نیو هه وران ته ی کا
به لی من دیومه
دلویی شه ونم ، . قه تره بی پوتدک
کلپه ی سووتانی سه راپا شاری بکوژنیتته وه
نه مدی سینه ری مانگی نیو سه راب ،
بدره وشیتته وه ..!

>> دیومه گیژه ن ، سه ری پروتی بنارینکی
له مینخه وه هه لگرتوو

دیومه ناگر ، وه ک ته هریمه ن
به نیو شاده ماری دره ختا پوچوو
نه من .. نه تو ، نه ماندیوو
ماری برسی ، پاسه وانی رنبوارینکی نووستوی ژیر داری بی
توش وه کو من که نه تدیوو ... بو ناپرسی ؟ <<

په رجوی * دل

چ سیحرنکه ا

به و پاییزه ناشنای توّم و حه زم لیته

یا وه رزی سروشت بی مه یله

یا دلی منه و بی واده ، وا سه رشیته ا

ترسی بینهووده

چونکی نه ترسیت ،

جیهانی روشن دارستانیکه وه ک قه ترانی شه و

هر له به ر نه وه ی چیدی نه ترسیت

چه ند سالی ره به ق ، چاوت نه چووه خه و ا

- هر له ترسایه

خه می بینهووده ، بوته قه فه زی

تیایا بالنده .. ده نگی ده رنایه .. ا

۱۹۸۸-۱۹۸۶

* په رجوو : مسوعجیزه ، موجیزه .

رِه وانِه وِیلَه کِه ی

ئَه بونِه واس

هونراوهی

عوسمان محه مه ده ورامی

زور مه ست و کاس

رِه وانِه زور شینتو که کِه ی ئَه بو نه واس

وریا رِه وان ،

دار شه قینکی شه ق و گران

یاریده ی هه نگاوی ئَه دا ،

میز به میز که وتبووه گه ران

به ناو هه موو باره کانی سه ر دیجله دا

گه شتی ئَه کرد ،

بانگی مه ستیی خوی هه ل ئَه دا

پینر به پینری ئَه قوسته وه

هه موو پینکینکی دیرینه ی

پیری موغانی لسته وه

له گزنگی

هه تاوی هیمن و نه رما

له به ر تینی

تیشکی نه سارد و نه گه رما

ناخی هه ناو گپی نه گرت

کلپه ی شیعی به رپا نه کرد ...

پیری بی په ی

تینکه ل قرچه و ناله و نرکه ی

مرواری روونی هه ل نه رشت ،

ورد و درشت

هه مووان که وتنه گیزی زریان ،

پیشبرکی بوو بوو شیعی جوان ، ...

به رانیه ریی دیوانه یان پی نه کرا

به جاری ده میان داچرا ....

له نه نجاما

هه ناسه ی هه لبه ستیان نه ما ، ...

که گه یشته په یکه ره که ی پیری موغان

که وتنه گریان ، .....

له دوای هه لوئست و هاواری

له چه ند قوتاخينكا جاري
 هه ر كه نه بزووت
 سه ر په نجه ي شيعري هه ل نه نووت ؛
 له پر جنوکه ي شيعره کاني
 نه که وته وه
 ناو هه ناو و هه ست و گياني ،
 ديسانه وه شيعري ژيان
 وينه ي وه شتي گه شي نيسان
 نه رم و نيان ،
 وه کو تاوازي به هاري
 په وان په وان دانه باري ؛ ...
 بي لان ، بي زه وي ، بي ناسمان
 دوور له سامان ،
 زور هه ژار و زور لات و لووت
 په ش و پرووت وه ک سه لکه بزووت
 پينخاوس ، تا بليني په پپووت ،
 دا هيزراو و ، چلکن ، په شينو
 شينو او ، کو لکن
 هه ر وه کو ديو ،
 سه ر و ريش و سه کوت ژاکاو

له جيهان بوون دابراو ؛ ...
 له باره گای خوی هه لبه ستا
 له نزرگه ی تایبه تیی شینت و مه ستا
 هه ر نه ی نرکان ،
 هه ر نه ی نرکان
 ناله ی نه گه یشته که شکه لان ؛ ...
 ده نگي به دلی هه ل چنیبوو
 ورد ورد هه ناوی جنیبوو ،
 وه کو بورکان ، هه ر له پر دا
 شیعی گه ر هه ر قولپی نه دا ؛ ... ؛ ...
 له گه ل سوزی دل ته زین و کاریگه ردا
 گول بارانه
 به سه ر کوپ و ده ور و به ردا ،
 دابی نه م کوپه شمان وایه
 هه رچی رینبواوی شه یدایه
 چه پکه گولیکي هوتراوه ی
 هه مه ره ن گ و زور پاژاوه ی
 دل و هه ناوی دیوانه ی
 زژگاری وینل
 بو یادگاری که شکه لان گیل ،

بو به ره سستی
میزده زمه ی ده رد و په سستی ...
نه بی بکا به به روکا
له باره گای شیعرى جوانا
کرنووش به ری و بی به چوکا ،
دوای گیر بوونی دوا تکا
جا نه توانی
به دل ژوانی گیانی بکا ،
بی په روا ری بگرنته به ر
بو سه رچاوه ی گه شی هونه ر

بەغداد : ٦ - ٢ - ١٩٨٤

دوو دلی و

دوو بریار و

دوو ری

(محسن ئاواره

ته ژنوکانی ، که وتنه له رزین
له به رچاویا ، وینک هاتنه وه
بازنه ی ئاسمان ، زه وی به رین

پاش ته لوه ستی

- ته وه ی نه مده ویست وا روویدا
کزه بای سارد ، وه ک ده مه مووس
پوخساری جارانی تینکدا
پرووی وه رسوراندا
ته ماشای دواوه ی خوی کرد
نیوه ری ی پتر بریبوو

ته مجاره یان ، پروه و بلندایی پاما
چاوانی وه ک ، قه تاره ی بزنه کینویلان
به هه ورازی رکک هه لگه پان

به فر دای کدر ، کلؤ کلؤ
ده هاتنه خوار ، تیسکه په مو

(با) ی سارد ، سه مای پی ده کردن
کوشی خاکیش ، دای ده کردن

هه موو گیانی ، قورس داهات
قاچه کانی ، له دوای نه هات
نه به ره و خوار ، نه هه وراز پر
له گه ل هه ست و خودی خویدا
که وتنه مشت و مر

- به ری ی خوئدا نشینو بجه وه
یان به و به رزایی به هه لگه پئم .. ؟
له نینوانی ، دوو پریار و ، دوو سه ره پئم

به ره و هه وراز
ماوه ی که مه ، قوناغ کورته
به لام سه خته ، ری ی دوو به خته

به ره و خواریش ، سه ره و لیژه
تا ده روی نه ورایی و نشیو
وه لی رینگاکه ی دریژه
ماوه .. رینگا
رینگا .. ماوه
بگه رنمه وه .. سه رکه وم
سه رکه وم .. بگه رنمه وه

دوو دلی قاچه کانی له زه وی گیر کرد
سه رو دلی دینا و ده برد
بپارینکی ده ر نه ده کرد

هه ر لینکدانه وه ی بی نه نجام
نه خشه ی زوری به ته نافی مینشکی وه کرد

به فر ده باری و ده باری
به فر خیراتر له جارن ، دیتته خواری

سه رو پوته لاک سپی بوون
هه ر نه یده ویست ، دایوه شینی
به فر رنگاکانی وون کرد
وا خه ریکه ده یبه زینی

له جی ی خویدا
سه رکه وم ... بگه رنمه وه
بگه رنمه وه ... سه رکه وم

به فر تا نه ژنوکانی هات
به پارایی و لی قه وماوی
به لای راست و چه پ داده هات

ته ونی خه یالی وپوژاو
وه ک که شتیه کی ناو گینژاو

به ره و کام لای ده برده وه
به فر ره شی ده کرده وه
خوی و دوو بریارو دوو ری
بوونه په یکه رینکی به سته له ک له یه ک جی !!

من هدست ده که م

دلّم درووست کراوه

بو

خوشه ویستی گشت نه م

جیهانه .. !!

مولیر

له یاداشته کانی (ناسیم به ختیار) ۱۹۷۲

عباس عسکر

- ۱ -

پرد

ده نگیك له دووره وه دیت ، نه گه ریته وه
روومه تت وشکه .. بیابانه .

دارودرخته .. !!

چاوه کانت ، ورینه ی پی پینوه نانه

نه ستیره ی کاروانی غه رببانه

به ده ردی نه فینیکی تاسه

شه که ت کروان . !!

په نجه کانت ، پرن له چزه .

پرن له ته وزه . !

هه ر دوو لیتوت ، پرن له بزه

پرن له قسه . !!

زه نگوته ی خه م به ملته وه کی کردی

به ملوانک .

پینم بلئی ، نه شی هه زار سال بی چاوه روانم

سه یری کردم

سه یرم کرد .

نه لوه ن ووتی ، هه زار ساله تو م نه دینوه

ماچی کینویم له روومه تت نه چنیوه . !!

زامه کانت گولا له ی هه وری بیابانه

نزیك بیه وه ... باسم بو بکه
ووتم ته لوه ن ، هیشتا ماوه .
قسه ی دلم ته فسانه یه نه درکاوه
په رویالی ... نه سووتاووه
نهینیه کانی ... نه وتراوه
به لام چبیکه م ، هه سستی دلیان
کردم به به رد
کردم به چه رم

گشتیان وتیان ، ته م دلداره
ته بیت به گولستان .
په له نیرگز ... په لاله له م شار به وشار ،
له م دی به ودی ، بلاو ده کات بوتی خونچه
پیشکه ش ده بیت ، به شاخ و مه ل
زه وی و تازه ل
به دل زاران

دیان وتیان
خه می ته م دل قرچاوه ، قه دکه نه وه
بال و په ری ، بده ن به ده م نه هاته وه .. !!
فاکه روویار ، سه بری نه کات

هه سستی تازه
پی باز نه بی بو شه وئی .

چون نه مزانی ، نه م شانویه
به رده گانی ... وشه گانی
ژنه چاو چلکنه گانی له تاریکیدا
تابلویه کی ره نس بومیان
سازان .
* وه رزینکی تر *

۱۹۷۳

خوی ده زانی
رهمی عشقی ، له ده نگی دانه وه ی
ره هینله ی سامالدا
چ هوتراوه ک ، ده گینرته وه
له پرشنگی ، خه ونه گانی ، ده گه زیت .. !!
بو سه مایه کی گرنال و دل ته زین
تو بلئی ی ، به ر له مردنی دا
هه ناسه ی سروودی ، دوتینکی ده شته کی
وه ک .. بارینزه به کی هینمن

په خش ببیت .؟!
 له سه ر کوتایی پردی ته مه نی دا .!!
 کی ده ئی
 نه م عاشقه ، گره وی کانگای دئی
 میراتی دلدارانه .. ؟!
 کی ده ئی
 رووخساری ، نه م مروقه
 له تلیشی نه م تابلویه دا
 هه میشه ، هه نگاهه کانی گیروده ی
 ناوی کوشی ، سه ر ده فته ری کوئه واره کاندا
 نه مه ماوه یه که
 به ده م جلّه وکیشانی ئاواره یی
 بی په نایه
 بی هه نگاهه .

خوزگه

ژیر

گه ر به خته وه ری به جوانی بوایه
کی له م دنیایه
ته نیشته وه سه ر
تروپکی هونه ر
وه کو ئنوه ی جوان
ته ی خه فه تباری په نا بو گریان ! ؟

خوزگه بینته لی
یا گه رووی مه لی
پازی ده روونی منی ته گه یان
به کووره جوشی دلی شکاوت
خوزگه هه ناسه ی
برژاوی تاسه ی

گه یشان به رووت ، نه گه یبه دامان
برژانگی ته ری فرمینسکی چاوت

* * *

خوگه پیتته کان
نه بوونه وینه ی په لکه زپینه
خویان نه نوان
له دواى بارانی شه سستی دیره که ت
به ناسمانه وه تیتیان نه گه یان :
له بوته ی دلّی منا نه سووتی
نه سته وه ری تو
تاوی کلپه یه ، تاوی پشکوینه
تاوی ژیله مو

* * *

خوزگه چریکه م سه رتاپاسه ری
دنیای نه هه ژان
هه رچی گیاندارو چی بینگیان هه یه
نه هاته له رین
تاكو له دنیای تاوازی خوشی و
به سته ی ناهه نگ دا
توشی نه بزوان ، توشی نه خسته

سه ماڀ هه لڀه رڀن

* * *

خوزگه بو شانه ي قڙي بي شانه ي
تالوڙي شينو او ، چنگي هوشي من
وه کو ته ليسمي ته گه بيه سه رت
خوزگه بو نه خش و بو پازانه وه ي
تارداماني رهشي ، ده ستي هونه رڀن
ته نايه تالي پوشاكي به رت

* * *

خوزگه ته بوومه

يه که م نوننه ري شانوي پيکه نين
بزه م ته نايه

سه ر لنيوي گه شي ناسكي شيرين

* * *

خوزگه هه موو که س به بي دابران
وه کو ديوانه ، يا وه ک شه م بوايه
له جينگه ي ژاري خه م و په ژاره
هه ميشه باده ي ماچي ده م بوايه

* * *

خوزيگه تازيزم

وه کو په روانه دوو بالڼم ته بور

به بی سره دت و وچان و نارام
نه سوورپامه وه
به ده وری چرای گه شی شینوه تا
تا کوتایی ژین ، هه ته نه سووتام

* * *

خوزگه چي ئیسکی له شی من هه به
نه یانکرده دار بو تابووته که ت
هه ر به و داره وه له ژیری گلا
پینکه وه هه تا روی قیامه ت

* * *

خوزگه له جیاتی گل گوشتی جه سته م
نه کرایه خوئل و نه نرایه سه رت
خوزگه بو خه ونی زیندوو بوونه وه
نه بوومه مومی رنگه و رابه رت

* * *

خوزگه نازیزم
هه ر له ئیستاوه ، وه ک وه کاله تی ،
بو رینمایی و زیان دانه وه ی
دلی شکاوت ، به ره و نووسینگه ی
نامیری هه ستم ، گوپو ژاتینگت

ته نایه به رت
به لکو بو پوی
لینپرسینه وهی دادگای یه زادن
به رامبه ر چه رخ و کاری ناکرده ی
جیهانی کیشه و زورو سته م و
پیچه وانه ی کار ، منیان دانایه
به پاریزه رت .

چاخه ری

قوبادی جه لی زاده

زامی بن زگ و سه ر پشتت
ده لی ی کولکی خونین نامیزی قه سابانه
توردوی میشی تیئالاون .
ده زانم کوچ .. هه لگران و هه لدیرانه
کوچ .. مه رگ و هه ناسه دانه .
چارم نی یه ، ده بی دیسان
له وه ری ته م بژوینه شینه ت بکه م .
راسته گوتم ؛ من قه ره ج نیم
به لام چبکه م
کراسینکی قه ره جانه ی گولهبه ناری یان له به ر کردووم .
ده لی ی روحی نه فره تلینکراوی سیزیفه .. دووله ت بووه
پارچه یه کیان تینکه لاوی خوننی من و
له تینکیشیان ناویزانی ، قاچ و هه نگاهه کانی تون !
ری ی ساکه گوزو نشینویش
که هه ناسه ی سواری من و شرقه ی نالی تو ده بیستن

ده بن به بازو مه رگه ږی.

ده زانم تو چ قه ره جی قه لب به خوینت نه دیوه ..

من قه ره جی رشانه وه ی سه رده مینکی شه ل و کونرم .
نه من ته مېووزیک ده ژه نم .

که لله سه ری مروئینکی هه زارمیزده.

ژی ی له برژانگی خانزادو

نرکه ی مه م و قیژه ی سینوی ی دل به کیزده .

ده زانم تو چ قه ره جی کینوبه کولت نه دیتووه .

پریاسکه ی من ، پر پیناسه ی په ره سینلکه و

نه وان کوتره باریکانه ن

گه رداوینکی هه ناسه ره ش په رو بالی تینک شکاندن .

نینوچاوانمان سوز کراوه ..

نه من شه وني سه ر به قولی خه ونینکی په مبهیی ده کم

نه توش روژنیک به ناسووده یی ده زه پیت .

بېووره گه ر پیمان له به ردنیک هه زره لی و

که ندالیکمان پر کرده وه !!

نه م سه فه ره ش - برای گوی دریزو -

بېووره گه ر ،

دوا ونستگه و .. دوا سه فه ر نه بیت !!

کاري ساري

په ی چه رخی که ردونه روژی په ک ره نکه
گا ده شادنه فاوگا نار دته نکه
گا ته رمه چیو په نیر گا سخته چوسان
ته وقیانوسیگه ن پر له نه خنکه
* * *

کاره وانی ژین ماوه ی تی نه ژیت
گر له تی ماوه تیژیوت وبریست
بریست ریگای ژین به کرداری نیکی
ته وسا مه زانی به ته وُمید ره سبیت
* * *

که ردون ده میگدن له ماوه ی ژبان
هزاران فرسدت تیدا دوو عه یان
سه که ر نه گرننی له ژین باجی ویت
له دل مه مانو چیو دافی گران
* * *

له ی ژینه بیلا درنونت پاکه بوو
کردارت زلات دویست رونال بوو

چيؤ مۆم پـ، روناى ميلدت خواه ت سوزن
نه قه لان پي گه ل مه لوه ندو خاک بوو
ئه گهر له ي ماوه باجى وييت سه نى
له ميناي ژيان نونشه ي هه لکه نى
ونه ک هه رچه ندي سامان کوؤ کردى
گشتى مه مانو پي شه خصى هه نى
* * *

باجى دييت به سين به ره فتارى پاک
تاله تاريكى گور ريگات بوؤ روناک
له ماوه ي ژينت هه رجه ند هه ول کوتى
هيؤچ نيه ويى وگهرد نه جفت ونه تاک
* * *

ديلى دست به ستى مالى دونيا نه وو
رفيق ناکه س چه ته دگومرا نه وو
ياساي راسته قلبى له دل داوه ر کته
نائه وميد له رزق وروزي خودا نه وو
* * *

له چرکى دونيا پاک گه درنونت
گومان نه شکدى کومباچه ي سيونت
وکؤ مۆم به سوز پي روناھى رى
له خه لتى زبان پاک نه وکه خيونت

وگه رد هام جهنت مبهريانی که
گه له هوکاره ی باس نیشتمانی که
به کردار نیک هوکاره ی گه ل که
ته رکی ته مای نه رکی دونیای فانی که

*

*

*

له ماده ی ژبان ماوه ی نه میننی
له ی ماده ی هه ربای باچ لیش به سیننی
نه گه ر نه سه نی که ژین باجی ویت
ونه گ له دیومات چیه شتی نیه مین

من هیلانه ی عیشقیکی

هه لفریوم

صلاح محمد

هه ردوو ده ستت وهک ژوره که م
بو چوله که ی
دلی سه ر لقی کچینک ئیواران
بکه ره وه
نه با سه رما
گوزانی یه کانی ناوسنگی ره ق کاته وه
ده نگدانه وه ی عیشق بیبه ستی
دل وهک سوالکه رینکی بچکوله
وینستگه ی سوزی که سی نه بی
که گیانی پر بو له گریان
بو تاوی له ژنریا راوه ستی
ته نیایی وه ک به فر ته باری
رنگاکان به رگی بوکینی

منوشه ويسته كه ي من نه ك

ته م نه كو من ،

بگره شارنكيش دانه پونشي

بوته تابي وه ك فه ناره

چريسكه له گيانم هه لئه ستي

هه رچه ند له م ده ريا شيته شدا

به له مي تو ناگا به من ،

تا راوه ستي

تو ده خنكي ي

به لام چيروكي ته م عيشقه به كي نه لي ي ؟ !

رو نه چي

رو نه چي

رو نه چي

به قولايي روبرنكي شيتا نه چي

مه راقينكي هه رگيز بچوك نابيته وه ،

گه وره نه بي

وازينه .. وا

له كه ناري ته م چولستانه ي ته مه نما

(با) خه ريكه . گه لاكاني روحم نه با

چاوه كانم وه ك په پوله

س له ده وري سه رت گه رنن

تو ته واو نابی نه بیسه،

چون نه سوتین

(با) ش نه که یته گورستانیکی کوچه ری

تا تاره قه ی ماندوو بونی

نامویی خوتیان پی بسری

نیستا شه وان

کوتری دی

له چاوانم نه خواته وه و

له شه قه ی بال نه داو نه فری

نه وه نده لی ی وورد نه بیه وه

سوزنکی شیتانه دام نه گری

په نجه فانم وه که مینروله

برسک له هه موو گیانم نه بری

کاتی ته ماشای خوم نه که م

بومه ته چه ند هیلانه یه

که سی نی یه تیا بگمیننی

بو یه نیستا ویرانه یه

نه ی کوتری عیشقه بی ناو نیشانه که ی من

به گیانی تو ،

ویرانه یه

بروایکه ،

ویرانه یه ، ویرانه یه .....

نه وه نده تو له من نه چووی

نه مته زانی

ده می هه موو ده ماره کانت لا دانیم

تا لیم وون بووی

ته ی هه موو ئاسمانه کانی بیرکردنه وه

بو به ته نهها سه دای شه قه ی

باله کانی

نه و خوشه ویستی یه ناموینه نه ده نه وه

چونکه ناتوانن کوتم که ن ؟!

یاتازه شم بکه نه وه ؟!

زریان

شيعری : أحمد باوه پ
که لا ر

پروابکه ن
ته گه ر زريان له زمانى هه ژارانی
بزانیبا
قه ت په شمالی تینک نه ده دان
ته گه ر زريان لانه وازو ته ریوانی
ته م زه مینه ی بناسیبا
خوی ده کرده هیلانه و کوش
خوی ده کرده په ناو هه یوان
خوی ده کرده نان و ناوو
توئشه به ره ی پینگای دووریان
* * *

پروابکه ن
ته گه ر زريان وه رزی سه ختی به سته له کی
بناسیبا

قه ت نه ی ده هینشت خوری به هار
له سه ر لوتکه و که ناری شار
ئاوایی

قه ت نه ی ده هینشت ده سستی خه زان
که لای داری ئاسوده یی
هه لوه رینی

* * *

بروایکه ن
ئه که ر زریان بیزانیا به رده هه سان
چون داسولکه تیژده کاتن
ئه که ر زریان بیزانیا
کوتره شینکه له شوین خه رمان
وورده دانوو

چون هه ل ده گری و
بو هیلانه و بیچوه کانی
چون ده بیاتن

قه ت نه ی ده هینشت گوئه که نم میرگ و جارو
کوشی که رمی نه م هه واره به جی بینلی !! ؟

کورتہ چیروک

لہ فین

عہ بدوللا سہ راج

کورتہ سپی یہ کانی زہ رده ی تینوارہ کہ بہ کاغز دہ چن کہ میزد منسدالینک
یچہ توون لہ سہ ر بانسی مالیانہ وه هہ لیداتہ خوارہ وه . دواپین تیشکی پوژ وه ک
نہ وه بیپہ لہ ی بی ، کہ شه کہ ی شیندار دہ کرد . کہ ناری دیوارہ خوساوو تلوقکی
دره خ هہ لله رزیوه کان زیوه ر دہ بوون . ناسوی خوزاواش شه لال و خہ لتانی خونین
دہ بوو . نالہ م کاتہ دا ، ناسمانی تہ و تینوارہ یہ زہ ریاجہ ی جیوه بوو .

تہ ز بہ دیمانہ ی تہ و شوخہ سہ رسام دہ ہم کہ لہ ناوتہ و شووشہ بہ نده دایہ .
چاوه رہ شه کانی تہ وه خہ رامانہ وه کو تہ زوی کارہ با رامده وه شیننی . بہ ژینکی
رینک و پاراو .. گہ ردنیکی قازیقولنگانہ ی سفت و بی گری .. کہ راسہ کہ ی دہ ق
وه ک تابلویہ کی نوی ؛ تاوتوی لہ گہ ل چاوی رینواراندا دہ کرد . تہ وه ی کہ مہ ند
کینشی کردم و گوئشہ نیگامی وه رگہ پانده کن خوی ، یزہ یہ ک بوو لہ و یزہ پم
نہین و داخراواندہ ی کہ چہ ندان بوچوون و لینکدانہ وه لہ هہ میز دہ گرن . دہ رحال ،
تہ و شوخہ م بہ موتالیزایہ ک ہاتہ بہ ر دیدہ . لہ عاست خوم سست بووم ، بہ لکو
سہ بووم و نیگام لہ مولہ قدا وه ستا . باش چہ نده نگاوینک ، ناووم لیندایہ وه و
بہ خوم گوت : ((رینکہ وتہ . رہ نگہ نیدی وه کو دوو هیللی هاوشان تہ بیبئمہ وه -
جا با روضحساری تہ بیبئمہ وه ، چدہ بی)) هہ ر خوم بہ خوم گوتہ وه : ((چون ؛
تہ ی ..)) تہ مزانی کہ سہ سوژمہ نده کہ ی ناخم دہ یہ وی چی بلنی بہ کہ سہ

هـ. شمه نده که ی هاته ریپی ! بویه له حویه وه ، وینه یه کی په ناره راکیسه رو
ته فسوونوایی بو ده نه خشانده وه ک نه وه ی ؛ نه و نازاداره به چاو خه نده بارانم
بکات و به مرواری دگانه کانی قه پی حه ز له گیانم بگریته ائیتیر زور نیگاری
په نگینی له و بابه تانه ی کینشا بو ره وت و له نجه و کریشمه و نازی . خو له مه پ
په یکانی موژله و هه ودای قژه ره شماره په شیوه که ی هه ر مه لئ . مه مکانی وه کو
جووتی باره که وی بزینو نه سره وت ؛ کینشا که تووشی داری سینه ی بیرون ، بویه
هه ر ده م فرکه یانه و نارام ناگرن له و به ندایه تی یه و له قه بو قه بویان
ناکه ون .

لایه نه هوشمه نده که ی ناخم نالوزکایه نه و قزو بسکانه وه و به میدوزای زانی
که هه ر تاله موویه کی سه ری نه و نافرته ته ده عجانه یه ، تووله مارنیک بوو به
چوار لادا زمانی درژ ده کرد . نیستاکه هه ر دوو لایه نه که ی ناخم ، هاوسه ننگ
وه ستاون و ، نه گه ر به پاشقولیش بیت ، هه ر یه که یان ده یه وی نیاره که ی
خوی پخاته رکیفی خوینه وه .

((که نیگای تینگری ، تو که وتیته هه ناسه برکی و ...))

((تووش دله کوتینت بوو !))

((داره به نی به ژن و بالای چون ده بنه بژوین و جه پاگای چه لاتدنی هه سته

تامه زروو تینووه کانت .))

((هه ردوو چاری ، جووتی زنه کانی که ناوی له ش و گیان ده مژن !))

((ده بزانه هوزدووکمان بوینه ته یه ک جه مسه ر بو نازاردانی نه و

به سه زمانه ی که پیشتر نارام و گوشه گیرو بی خورته بوو !))

((وایه ، به لام که سینکی پیری وه ک نه و ...))

((توئسامازه بو ته مه ن ده که یت و به تینردی داب و نه ریت و نایین

نه شته رگه ری ده که یت !))

((ده بزانه تووش ده پینته کوسپ و ناسته ننگ له بژاوتی ژیانی دا . نه و به

دزه چرایه ک گه رمایی تینده گه ری و تووش نیازت وایه بیکه یته کرمی

به فرو له ناو به سته له کی نسااران دا بپینتته وه !))

هه تاکو تیزوگانه ، ده ننگ له خوم بریبوو ، وه لی که به کرم دانرام ؛ بگره کرمی

ناو به فری سالی خور نه هیو ا یه کسه ر راچله کیم و به ده نگی به رز گوتم :-

((نافرته له گشت کات و شوینیکدا ، په رستگاری خوزه ویستی هو رورگای

دلہ شہ یداکانہ . دلنیک کانگای . نہ ٹین نہ بوو بینگومان ، سرووشان
ناگریته خوی و نہ فراندی تیندا جسی ناپینتہ وه . بسا به بالی نہ ندیش و
خہ یالُ بسی نہ لُبه تہ نہ وعشيقہ دہ بینتہ ماکی مستی پہ یقی گہ
گرتوو یان پہ خشانینکی جوشین .. هیچ نہ بسی یاداشتینکی ورشہ
داری لہ پاش دہ مینتی . نہ وانہ گشت چرکہ یہ کسی لہ بیر نہ چسوی
نہ و مرویہ ن لہ ورووژانی ہہ ستہ دانہ مرکاوہ کانی دا .)) تز دہ زانی نہ و
بیر کردنہ وه و گفتو گوئیہ ی ناوہ وه م ، کاتینکی کورتی خایاند ا بہ لُکو چہ ند چرکہ
یہ ک ہون کہ ؛ لہ ناکاو چرکہ ی ملزچکہ یہ ک بیندہ نگی یہ کہ ی ہہ لُبرکاند ا بہ ناگا
ہاتم . وہ ک بلئی ی نہ و چرکہ یہ ، بہ تالہ موویہ ک بہ ناسمانہ وه گری دراپینت ، سہ رم
بلند کردہ وه . کوترہ سہی یہ کان نہ م سہ رو نہ وسہ رتہ راتینیان تیندا دہ کرد کہ
پینتہر بہ وردہ ی کاغزم چواند کہ مندالینکی فہ راژی ی چہ توون پہ رت ویلاوی
کردبینتہ وه . لہ و لاوہ ش ، ہہ روینکی ہی شینوہ ی خولہ مینشی ؛ سکی داہروہ یان
خانگ و گوسہ بانہ کان ، بہ جزینک مینارہ ی گہ رہ کہ کہ وادہ ہاتہ پینش چاو کہ لہ
ورگی نہ و ہہ وردہ موزنہ چہ ٹی بینت ا نہ م دیہ نہ ، بز ماوہ ی تروسیکہ یہ ک تہ سہ
لای دام و جوششی زورہ وه ی ہینورانہ وه ک چوں ٹاوی کویہ لہ یہ ک دہ
پرزنینتہ سہ ر پہ نگری گہ شاوہ . ناوہہ لانہ ، خاموش بووم و دامرکامہ وه نینستاکہ
کیزہ کہ ی ناو شوشہ بہ ندہ کہ م لُبوہ دیار نی یہ ادہ ہی لہ رہ گہ زی مار ہی و
جینگای بز نہ بینت اا خو نہ نکہ حدہ وای لہ گہ لُ مارہ دیرینہ کہ دا ہاویبر بسون لہ
تہ فرہ دانی نادہ م و دہ رہہ پاندنی لہ و بہ ہہ شتہ دلارایہ ی کہ پروباری ہہ نکومین و
شیرو نارانس چس وچی ، راست و چہ پ دہ بیہرن انا لہ و ساوہ ، یہ کہ م تزوی
یاخی بوون چیندرا و بنیادہ م کولی لُیواو لُیوی نہ شکہ نجہ و پریاسکہ ی زامینکی
گہ وردہ ی کہ وقتہ نہ ستزو ، بہ نیخہ نیخ نہ م تاراوگہ یہ ی تہ ی دہ کات . تاکہ
وینستگاہی ک بز پشوودان و ہہ لُنکی حدہ وانہ رہ ی ہہ بینت لہ م دوزخی ژبانہ ،
سہ یوانہ رہ نگینتہ کہ ی نہ ٹینتہ کہ وہ کو جادوو ، نہ و بنیادہ مہ کلؤل و داماوہ
دہ گہ پرنیتہ وه نہ و بہ ہہ شتہ ی کہ دہ رکہ یان لُی داخست . ٹاوپنکی دیکہ
دہ دہ مہ وه . نہ وه تا لہ جینگہ ی خویہ تی اا نہ مہ چس یہ ا پینتہر بز ون بوو اا
وا بزہ یہ ک دہ کاتہ پہ پوولہ یہ کمی پہ مہ یی و بز لای منسی دہ نیرئی اا دہ ی ..
دہ ی لُیت داوہ .. دیارہ لہ م شارہ خدہ ندانہ و لہ م پاشاگہ ردانی یہ دا ، دلان زوو بہ
یہ کدی شاد دہ بن ، سہ رہہ رای نہ و پہ تایہ ہارو ہاجہ ی کہ بلاؤ بوژتہ وه لہ مہ ر

مارسندنی گیرفان و تاساندنی گیانی هابکاری و به زهیی و چی! نه مزیش خوچه ی
 بزه یه ک له پروم ده بچرم و بزی روانه ده که م. نه و ده کو پلنگینگی نیوه راهینراو
 دینه ناو تاشیانه ی دیده کافه وه پلنگینگی په له په له ی ناو قه د باریک و نه شمیل .
 ده لین گوايه پلنگانی بیشه بز ده سگیر کردنی نینچیره کانیان ، هه لمدت و بازی
 نینجگار به رین ده دن . باشه ، نه ی بز نه م پلنگه ی من له م پاییزه دا ره ق
 راوه ستاوه ! چاوش له من ناترووکیئی!

((بگه زنده وه - نه که زنده وه - نه ی چی زوو بگه بزوه - به قسه ی فریو

نه خزیت))

دیسانه وه ، جوته که سه زور بلنکه ی ناخم ده رفه تیان بز ره خسا که دیتیان من
 وا که وتومه ته گزومی دوو دلئ و گومانه وه .

((بز ... مه بز)) پروکان یه ک دوا ی یه ک ، له چه شنی ده نگدانه وه ی

دولنکی نیوان دوو که ژی سه خت و هه له موت ، ناوها زالا بوو به سه ر ده نگی

نه روزی هوشم و راست وه رگه رام و دووسی هه نگاوم هه لهینا . ده نگی که سه

هوشمه نده که به ته واوی برپا ، که چی ده نگی که سه سوزمه نده که بووه موسیقایه کی

راکینشی هه نگاهه له رزوکه کانم . هه نگاهینگی دیکه و له چه قی شوسته که دا وه ستام

چاوم نووقاندو هه ستم له خویم گرت . خویم له دوزینکی وادیت که نه و په ری یه ،

سه راپا شانه و موخ و ده مارو موو لوله خوینه کانی گرتوته وه و جلّه وی گیان و

بوونی به ده سته وه یه . په ییتا په ییتا کیویدی چاوه تیراندازه کانی ده مپینکن و ،

نوقمی ده ریایه کی سه رمه دیم ده که ن و ، له ناو شه پولی زهری تیزابدا ده تونده وه .

هه ر بیر کردنه وه یه ک له ناو که وه کانی میشکدا ده بیته ته راویسلکه و زوو به

زویی بز ده بیته ! له چه شنی زره خه ونیک بی به یانی زوو ته م تاسا له یادم

پره ویتنه وه . هه ست ده که م له زه وی جودا بوومه ته وه . هه ست ده که م په پم

گرتوه ، وه ک سروه ی به یان سووک و بی کیشم ! هه ست ده که م پینه ندی

چینکات نیم و له گشت چاخه کانداهه ژیم .. له راپردودا ، له نیستاو داهاتووش .

هه ست ده که م که هه م وه کو مروئینکی سه رفرازی سنوو په رینی دزبوی به زین .

له م که یین و په یینه دا تومه ز هه وره بوزه که به یه کچاره کی ره نگی نه و

گوزه ره ی هه لمزویه و خه ریکه به نه بارانیکیش ! پتر بوونی خوی بچه سپینی .

رکم له باران بووه .. به خویم گوت : ((باران له دوخ و چی یه ک که لک به خه

که دینه رو کیلکه کان تینوو بن . ره زه کان چاوی سه وزیان له جه گی ناسمان
 بهرن . نه مامه دارگونزه کان جوانه مه رگ بوو بن به ته ک دایکه کوته ره و
 کوی زوخاله وه . ره زو بیستان و شیناوه رد نه بوو ، باران گران و تووکی تال
 ده بی . نه و هینمایه ش که هه یه تی له مه پ فه پی و تاوه داننی یه وه ، هیچ نه بی
 له کن یه کینکی وه کو من ، له هه ل و مه رج و ره وشینکی وادا ، به پینچه وانه
 ده که وینه وه . دابارینی به خوړو شه ست و لیزمه و ره هیله و باهوژو زویان و
 کپروه تونسم ده که ن . ده تالوزیم ، له وانه یشه چاوی یاخی بیون له ناسمان
 بگرم و سه رگه رمانه به لکو شینتگیرانه هه لسوکه وتی له گه لدا بکه م . تو ده زانی
 دیمه نی روژگاری موزن و شیندارو ته م و مژاوی ، بو جون روخساری ناقولآو

خه فه تخانی شه مشه مه کویره م ده خاته به ر چاوان ا به تایه ت دیمه نی یاله
 ته نک و لینجه کانی ا له ساتینکی وادا ، رووم وه ک دیوارینکی بویاخ وه ریو ،
 هه ستیک ده ناپری . ده سیزکه ، ته م هه ست و ده ره پرنانه له وه وه ناخیمیان
 داگرودوه که ده برایه له بارو دوخینکی وادا دوو که س به یه ک ده گن ،
 پیوستیان به داپران و جورا بیونه وه هه یه بو ته وه ی هه ریه که یان هه ست و
 شهوری خوی هه لسه نگینی به رانه ریه وه ی دی . نه وه بوو من نه وه سنووره م
 شکاندو هه نگاهه کانم بیولای ته م ده به ن ا نه وی له م کاتانه دا به توندی
 رآمده ته کینی ته نیا راستگویی یه که مه و به س . راستگویییم له گه ل ناخ و
 ویودانی خومدا ، به نمونه ی راستگویی دوو چاوی گه ش له گه ل هاروینه که ی
 خوی له که رته نه ینوکیکدا . چوومه به ره وه و یه کراست بیوینه نه ینوک و
 بالاروانی یه کتری . من له و ده روانم و شه و پشکوی جاوه کانی لینم ده گری .
 چه ندی خایاند . نازانم به لام هه نده م زانی ، ده نگیک گومی ده رزی ژه ن کرد ا

- کابرا .. بوچ وه کو داوه ل له پیش ته و وینه یه دا سپهوی ؟

هاغه خوم و نه مزانی چون وه رامی خاوه نی ته و کوزگایه بده مه وه . ملی رنگام
 گرت و جار نا جاریش تاووم له هه ر دوو چاوی شوخه که ی تاو جامخانه که
 ده دایه وه . له من واپوو که پشتی لیده که م ، خه ده نگی ته و جووته چاوه ی ،
 ناوشانم ده سمن . خوژی هه ر که یلی ته و نه ئینه خه یالی یه ده بووم و ، نه و
 ده نکه که ژاوه ی خه یاله که می به ره واژه ناکرد . تو ده زانی خه یالیش به شینکه
 له ته مه نمان . ؟

کانوونی یه که می ۱۹۸۸

هه ولیر

خونچه چيروک

* ساير ره شيد *

۱- چيروک

خوته گدر چيروک نووسيش نه بيت ده توانی نه م چه ند سه ره داوه بکه ی به چيروکینی ناسایی چونکه کاره ساته که زور لم وه دزیزتره که من به چه ند دیزیک بوت بنوسم به کورتی « لاشه ی کچینکی خلتانی خونین ... ته مه ن چوارده ، پانزه به هار .. جی په نجبه ی چه ند درنده په کی به شینوه مروت .. شینوه ی زاکشانه که نه وه ی ده نواند که به زوری کچیتی لی دزراوه .. » .. چی تریش که به خه یالنا دیت بیخه یتسه سه ر نه م به سه رهاته راست ده که ی . سه ره تاو گری چن و کوتاییه که ی له مینشکی خوت دا به یه که وه یان گری بده ، نه وسا نه گدر نه ش بوو به چيروک نه وه دلنایابه ده بی به زومان .

۲- دیوانه شیعر

شاعیره که دوی رنگادانی دیوانه شیعره که ی چوتیه تی به چاپ گه یاندنی بوو به نه ژدیهایه ک و هه موو شه وان له گه ردنی ده نالا.. « چوتی به چاپ بگه به نم ؟ ده بی یارمه تیم نه ده ن ا » .. « نه به خوا نایده ن ، کاکی خوم با نه نگوستیله و هه ندی له وورده واله بغروشم ، نی خوز چه ند کتینکی زیادیشم هه ن خه ونه که م دیننه دی .. » .. سه ره نجام کتینیش فروشران و کتینجانه که شی هه راج کراو په نجبه که شی بی نه نگوستیله مایه وه بوزه دیوان هه ر چاپ نه بوو ، به لام پاره که ی که وته گیرفانی برای شوفیرو کاکی مه یگیر .

۳- نامیلکه

دوای چه ند مانگیک سه ری له کتینجانه کان دا بو نه وه ی نه ختیگ له پاره ی فروشتنی نامیلکه که ی بکه وینه وه ده ست و لایه کی قه رزه کانی پی پسر بکاته وه.. که چی خاوه نی په که م کتینجانه که سه ری لی داو به زه رده خه نه په کی که رم و توژنک شه رمه وه داوای نرخی کتینه فروشراوه کانی کرد ، نه ویش به فیزیکه وه پی ی راگه یاند که کتینه کانی بیاته وه چونکه قوژنیک چاکی له کتینجانه که داکیر کردبوو .

۴- تابلو

له پیشانگا که دا خه لکی هه موو په ک په یه ک سه رنجی تابلوکانیان ده دا ، نه میش تا داخستنی پیشانگا که نیگای چاوه کانی له یه کینک له تابلوکان نه ده توژا ، نه وه نده ی سه یر کرد تا تابلوکه بوو به به شینکی پر له کاره سات له ژبانی تله و وستی تابلوکه ته واو بکات بوژه پری دایه نه و چه قویه ی به پیشی نافرته که روو چوو بووه خواره وه .. وه کو شیت ده ستی بو چه قوکه برد که له جه ست که ی بینینه ده ره وه ، به لام له که ل تاودانی ده ستی تابلوکه که وته خواره وم نه وسا که رایه وه دخی جارانی و هه ستی پی کرد تابلوکه گیانی به به ردا نیه . ۱ .

۵- په یکه ر

په یکه رتاشه که دوای ماندوو بوون و شه ونخونیه کی تیجگار زور قونافی په که می په یکه ره که ی ته واو کرد .. به لام نه یوانی له به ر ده ست کورتی قالب رنژی بکات .. چه ند سالینک هاتوو چوری نه م لاو نه ولای کرد تاپاره ی بو بیرنه وه و گوره پانیک شاری پی پراژننه وه .. سه ره نجام په یکه ره که ی بو منالانی که ره ک بوو به بوکه شوشه په کی چه ند ساتی .

۶- نه کته ر

خولای هونه زی که وتبووه سه ری به رده وام بن هه نگلی له گوڤارو روژنامه بترازی چی ی چی تری لی نه ده بووه وه ، هه میشه لاسایی هونه رمه نده مه زنه کانی ده کرده وه ، دوای نه م سه رنیشه و سه رقالبه هه ر به کومبارسی ، به لام دلی به وه خوش بوو دوای داوه نت کردنی ده رهینه ره که یان ده ورینکی

سه ره کی پی به خشرا .. که چی دووای دوو مانگک پرؤقه پی یان راگه یاند له به ر
چه ند هویه کی هونه ری شانزگه ریه که پیشان نادریت . ۱ .

۷- په راوینز

نه مجاره یان زور له جاران به هه وه ستر دیده نی کرد ، نه و گوڤاره شی پی بسو
که بابه ته که ی تیا بلاؤکراپوه وه ، به نازینکه وه لاپه په ی به که می ووتاره که ی
خوی خسته به رده می ماموستا ، چه ناهی ماموستاش هه تا دوو لاپه په ی هه
لدایه وه تا گه یشته په راوینزه کان و به که به به که ی خوننده وه و گوڤاره که ی فپی
دایه وه پیشی و پیشی گوت ((تو که ی واز له م جزوه نووسینه بی تام و
چیژانه ناهینی .. کاکه تاخر لاوازه و خوشت نازانی چی ده لی ی ..)) . کاکسی
نوسه ر به ولشکاوای هاته ده ره وه و به هاوپی که ی گوت ((ئی خو ماموستا گه لی
له نووسینه کانی من رازیه و به رده وام پیشم ده لی نافه رین نه م کرداره ی
نه مجاره ی یانی چی ؟)) .. ((دیاره ناگاداری نه وه نیت که تو له په راوینزدا
پیش نه و ناوی نه و ماموستایه ت بردووه که رقیان له به کتره و دانویان
به په کموه ناکولیت .)) .

تایپی^۷ به رویی^۷

چیروک

. جلال مصطفی .

هه روه کی چویچکا ژی دزانی دی ته حلی یه کا دژوار بیته میخانه کی دارگران و خو لسه ر دلی فی واری په جن که ت ، له و تاییت نزم و بن سیفنده هیلان وهیلینیت خو ل جهیت نه فرازتر نژین ، ب هیقی یا هندئ هینکیت وانیت بچوک بیته تپوک و تیژکیت وان چافیت خو ب روناھی یا روزئی کل بوه ن ....
خه لکی گوندی ب ژن و میژمه وه کی میشا هنگکیني تینک دهاتن و تینک دچون ، قوتی زفستانه ی ته محل و دژوار فه دجه ماند . به لگیت زه ر بی نانه هیا خو ژ تاییت دارا دغه ره ستن و ب مه لولی دکه تنه نه ردی .. ترس دارنا لینک بو ب دژواری خو دهزار گوندی نالاندبو .. خه م دیویت کرنسن و ب که ریشه ل دوریت سلوی دله یزین . نه فه ده مه که سلونی چافی وی نی چه پی نه قزل سهر ، خه ونیت ب ترس د بینیت .. به لی دهیلانه ددلی خودا و نه دوزیا بو که سی فه گیریت .. وی سپیری تژدلی وی گرک بو ده می ژ خه و رایری ، ژناوی هات ناف ده ری :

شقیدی من دخه وینا ددیت ناف ژ ته نویرا مه دزا .. یاره بی خیر . هه ردو نه فییت خو نخافتن و ده رکه ته ده ری خانی . گوند گوپستانه کا مته .. باویاکوریرک وه کسی ده واریت شه میوز خوتینک وه ردکه ن و به ژتیت دارویارا ژئیه کی دجه مین .. سه ری خو بلندکر نه سمائی نی زه ربوی نه قریت دخورنه ناف چافینن تینک پیچه دنیا یا ناری .. نه سمائی نارباری و لی قیویت ب سه هم راد هیلیت .. چکیت بارانی په قیشکا ل نه ردی چندکه ن .. ناف ب له ز یابلندیت . لسه ره پی خو زفری دژورقه .. وی و ژناخو ملیت خو دانه تینک و بو خر خرا

نه نه کیت وان نافی ژخانی دهافین . هه رو دو بچوک ژخه وراپون وک قیویا دان ... دانه
جهه کی بلند ... ژنک شاش بو ..

پنلاقییت وان د نافینا به رزه بون وخرخرا نه نه کیت وانه .. دا دچوکیت وانراو
خرخرا نه نه کی وی به .. دا دشوکتگا وی پا نه نه که هافیت .. ب چاف تاریکی
که هشته هه ردو نه قییت خو و لبه ر ملیت خو کورن و ب هه وارکی قیت کره
ژده رقه .. شره قین و پرده قین پت ژنه سمان دچن و گهرگرا نه قریبه برویسه یی
قه دده ن و روناهی پت که سگ و سووو زه ر ژئی دچن ، به ربیت وان رون دکه ن ..
گشینا های دبه را گوھیت وان پا دبوریت و دکه هیته بن ده ر سوکیت وان و دچسته
دبن چه رمی وانقه .

ل په پئی گوندی ژنکی کره هه وار .. قیویه کا بلند راهیلا .. لسه رملی خوزقپی
که س نه دیت .. هه کو یی مه زن دناف چپکیت بارانی پا ده ستی داپیرام خونه وی
ب سه ر نافی که تی دیتی ژنی پیا کره قیوی : پیری ... ده نکئی وی ب سه ر
ده نکئی برویسه یا که ت و ل هه می دول و نهالا که پیاو ل که قرا ده نگفه داو
زقپی قه گوھیت وی .

سلوی چافی وی نه فر لسه ر ده لیفا هزرکونی نه بو .. نه وشیاپسیار بکه ت
کانی خه لک کیسه نه قیای نه .. چه ند مانیه چه ند چویسه .. دی کی
بینته قه وکی نه .. فان هزرا هه می یانه وشیا بکه ت .. تنی نه وتینه بیت کانی دی
باری خو ل کیری دانیت کو نافی نه که هیتی .. گشینا های لی نه بیت .. برویسه
لی نه ده ن ، روناهی پت که سگ و سووو زه رنه بیان .

دافه کا زوها نه مایه دبه ... شرکیت ف پشت یاتکیت واندا دچنه خاری ..
چپکیت نافی ژ رویشییت ده رسوکت وی سووی دفتی و سگیلا دکه فن . هه ردو
کورک ب سینگی شلدانن و سه ری خو داوی نه قرازیی رک نه وی دچسته وی
شکه فتا دکه قیته چپایی پشتا گوندی . هه تا که هشته به شکه فتی بریقه دوجار
ته حسی جارا دوئی شیاخوفه گرت به لی یا ئنکی ده ف و ده ف چو .. هشنا بارانی
ناخا شکه فتی ته نه کره .. کزی تیقه خولیا ناگرت شفانابه .. ده نکئی های و
برو سه یار لویرینا گورگا ل وارا ده نگ فنه ددا .. هه کو ده نکئی گورگا
دکه هشته گوھیت زاروکا مویت سووی وان رادیونه قه و چه رمی له شیت و انیت
بچوک تیک دچون ..

یی بچوک گوت :

رہا پیر نہ زنی برسی مہ ..

ل دہ ری شکہ فنی راوہ شتا دہ سیت خو ف چافیت خودا نینان و نائف زنی
فہ مالشت .. بینہ ک ہہ ہہ لکینشا ، پاشی خہ یہ رنت کوزت گوتنہ بہ ختی خو
گورگاو برسی و روناہینت کہ سک و سورو زہ رو بروسی یا . نہ زچ ل ہہ وہ بکہ م ا
ہہ لکہ روژہ کی من ہزو نہ کرہہ کانی گورگک ہہ نہ یان نہ .. یابویہ دیروک
بو خہ لکی گوندی ہہ کو ل روژت نہ حلی سلوی نہ فر ل سہ ر چافی ب گہالی
گورگک ژگوندی ددانہ پاش .. ہہ می تشت ل بہ ر شیلی ہون .. نہ ز زنی ہی تینہن
و برسی مہ .. نہ ف تیغانہ دی فہ کینشیت .. دینی وی سورو ورنیت حہ فکاوی
ستور ہون سہ ری خو شکہ فنی دہ رنیت و تفکر . لہ شیت وانیت شین ہون ژ
سہ رمادا لی تشتہ کی ہشک نہ ملیہ ناگر خولیندہ ب جار خودکرہ دنیوہ کی
نہ فسانہ ہی نہ و نائف ہہ می دکرہ قورچہ ک .. جاری پہ ر پینفہ چینہون و
کونج کونج ل نانی دگہ رہا ..

- رہا پیر نہ زنی برسی مہ ..

ہہ ر وہ کی ہہ ست ہی دکر کو نیدی نابینتہ فہ .. ہہ ردو دانہ بہ رسینکیت
خو وژی ہناقیت خو بینما کر .. ژہہ می رہ خیت نہ سمان گہرگا برو یسی ہایہ ..
نان .. ہشکاتی .. گہ رم .. ہون ل کیفہ نہ .. ہاورہ نہ دکر کو پرتہ کا نانی یا ل سہ ر
روی فر نہ ردی مای .. ہی بچوک ژکہ ل گری .. بوہیرا کوترہ کی ژکوژینت
شکہ فنی دہ رکہ ت .. سہ رنت خو بلند کرن چافیت وان فیکہ نی .. ل تیغانی
کوتری پہ رنت خو لینکدان و دہ رکہ ت لورینا گورگا ژنیزیک ہات .. دنیا تاری بو
نیزیک تر لیہات .. ژنی پیاکرنہ فیژی .. خو تینک وہ رکن .. بلند فرین .. چونہ ٹینک
ب لہ قا .. شاخ پینفہ ہاتن .. .. چونہ ٹینک ب قوچا .. نرینہ نائف چافیت ٹینک
کوزہون .. وہ ستیان .... رونشتن .. کرنہ کہ نی ..

کہ نیہ کی بلند .. بلند .. ل وارا دہ نگ فہ دا .. کہ تن نہ ردی .. گیزہون .. دریزہون ..
تشتہ کی گہ رم ف بہ ر رائیت واندا چوخاری .. کرنہ گری .. گری .. گری .. گری ..
گری .. گری .. گری .. گری .. نان دیتن .. ہاپیری خو دیتن .. روناہی یت
سوروکہ سک وزہ ر دیتن .. گورگک دیتن .. کوتر دیتن .. دنیا مہ نگک و ہی دہ نگ بو
وہ کی نانا ژناسی گرتی .. ل شہ قا شہ قا پہ رنت کوتری ہشیارہون ژ روناہی یا
نائی نہ دشیان چافیت خو فہ کہ ن .. لہ شیت وانیت حہ زن جلکیت وانیت بچویک
دہاندہون .. سہ ر خو بلذکرن چافیت وان ب کوتری کہ تن نایہ کی کہ سکلا بہ
روی دہ می خوگرتو ..

کورتہ چیرۆک :

خۆ تافیر کرن

فاضل عمر

زارۆکه ک ده هسالی گازی دکر : دهۆک ، دهۆک .. دهۆک دو نه فه ره هه که ر چی نه ز پشتراست بوم کو نه ز ب وی ترمبیلی ناچم ، لئ نه ز وه ک هه ر رننگه کئ بقیه سواریت ، چومه به ر ده ری و من لئ نیبری . دو کرسیک فالابون ، لئ هه ردو ب دلئ من نه بون به ک شکه سستی بو و یا دی ژنه ک قه له و ل کورسیکا ل ره خ روو نشت بو نیسه ک یا فالای ژئ هه گرت بو ، نه ف ژ ناکه کیسه . ژ نالی دیسه نه ز نه ب له ز بوم ، له و نه ز مامه ل هینیا ترمبیلای دی .

پیره میزه ک هه فتی- هه شتی سالی ل ره خ من سواربو ، شه لواله ک دهی ی بو ، دو قه میس و بلوزه ک دبه ربون ، نیله که ک دهن شه پکیدا و چاکیته به ک تاقئ ره نگئ وی بری دسه ردا ل به ربو ، به نده ک کاغزین پهنجای دده ست داہون ، نایلونه ک شین تی نالاندبو و به نکه ک باش لئ گری داہو . دورسی جاران هوور هوور ل من نیبری ، به ری بیژت :

- نه ری بابکۆ تو به ری خوه نادئ به شان په رومه ران . نه شه ده هه روژه نه ز پیغه و خلاس نابن .. هه رینک دئ خیچه کئ لئ که ت و من هینین نک بی دی .

من ژئ گوئی : مام سوئی بۆچی به ری خوه نادمی !؟

وهیدی هیدی گرنهشکین به نک قه کرن . من ژئ بۆ ترانه گوئی : مام سوئی ده ده دا ره فن ته هۆ هسک گری داین ؟ لئ نه ل من نیبری نه ژئ به رسفا دا . به نک و نایلون کرته د کوشا خوه دا و په ر داننه ف من .
- سه ر خیزی بت باپیرو ، وا دیاره دئ چی به حه جئ .
- خودئ ته بهینت ، مه گوت ! دئ چینه مالا خودئ و گونه هین خوه دشمیتانی

وه رکه ين .

پيشتی من خواندين ، من وه ر پينچانه شه و لي زفراندين . من جهی خوه خوه ش کر ، پيره ميري جاره کا دی په پ ناپلزون کرن و گری هسک په کويه کو لينداهه و جهی خوه خوه ش کر .

سالان روی وی د خه و هیلابو ده ما بی ده نگ بوی من هزرکر نفستی په لی وه نه بو ، مه ژی وی بی ی وی ل کاربو . سه رهاتی و بیرانینین که فن ، هه می ، بیون کاسینه کا دووودریژ و مه شتوخنی وی ببو قیدبو وگینه شوکا سالان وه کی شلخا میشان لی هات بو ... نه شه هه می ل سه ره کی و ل سه ری دی کالوی دزانی نه ب مرنی بت نه ف شلخا سالان به لا خوه ژنه ناکه .

هندهک دیمه ن و نه ماشه ، هه روژ ، دووباره و سینباره دیون ، مری خوه لی نه خوه ش ذکر ، لی دهه پتاند لی وژدانا وی ټینک ل دووی دی نیشا ذکر . ل دوماهیسی چوپی نه دیتن کو وژداناخوه پی بنفینت ژ هه جی پیته . دپسا پرسپاره ک هلاویستی د مه ژی وی دا هه بو : نه ری چما ده ما تولاز و خورت شانازی ب فان وینه و دیمه نان دبر و نهو ، پستی ژ هیژکه قتی دلی وی دنیشینن ؟

چافین وی چونه سه رنگ ، که فته وینه وه کی ستیران رشتن چه توهاته بیري ، ری گرتن ، کوشتن ، شه لاندن نامووسی شکاندن ..... به س ل (که لی بی کواشی) ب کیماتی ، سه د که س شه لاندنه و کوشتنه . په کویه کو دهاتن به ر چافان ؛ روژا سانج نیسایه خوه و ریفتنگه ک ره به ن ژدل پیته شه پلی و قییبای چاره که ت . من لی نیری هه ردو چافین وی زیف بون ، روی وی ته نگری که فتنی هینگی ژنشکینه ب هه ردو ده ستان ستوی ریفتنگی دگرت و نه دبه ردا تاکو ته زاندي ... ب دو چافین زیف و شه رمزار ل من نیری ، گومان ذکر کو نه ز هزرنن وی ددزم یان ژی دترسا نه ز دزائم چ دهزرا وی دایه .

چافی وی بی راستی نقا و سه رهاتی په ک دی که فته په ردا مه ژی وی ؛ نه و نو له زگین لسه ری ((چه له به شی)) روونشت بون و ریواره ک ب هیسترا خوه فه که فتنه ((که لی دویانکی)) تیره ک تژی ل هیستری بو ، دو سه لک ټینکلا لسه ر باری شداندی بون . و گوتنا وی ژ کووراتی یا ده می زرنگینی ټینخته گوین وی ؛ - تو دبینی له زگین ، نه فی بی وه شه ری تری بوه ده شتی دا ب که نم و زفری هزرا وی دی ژنک که ته نان و سه وک ، دی لبه ر ناگری سیاتی خون ا به س نه ز بابی سلومه ، نا هیلیم نه و دیندکه کی ژی بهخوت . و ده ما مژوولا نگینن وی

له رزین ، هینگی سترکا خوه ل رنپواری دگرت و گولله ل مه شتوخسئ سه ری
ددا . ده ما گه هشتینه سه ر ته رمی ، هیسترا وی لناف ته راشا دچه ری ، و
تشته ک هه ژی شه لاندنی نه فی بو نه ژی دبه ریو .

جهی خوه خوه شکره شه و چائینن خوه نساندن . من هزرکر دی ب داری
زوزی ده رگه هی مه ژی خوه گرت . لی من هند دیت ناخینه ک هاتی و ژنا
شاهوئی گاغان هاته بیرئ ، هندی هاته خوه کو وی سه رهاتی یئ بپه چنت
نو ژمه ژی خوه بشوت ، لی نه شیبیا .. سئ چارجاران ل من نپری ، دلی وی
ب گومان بو ، هزر دکر نه ز هزرین وی دخوونم . گه له ک پشه چو ریفتنگه ک وژنا
وی هاتنه بیرئ ، دیسا دقینیا هوورهوروورکین چیروکی ژ مه ژی خوه بشوت ، لی
نه کاری . من لی نیستری و نه و ل من ، چائینن مه پینک که قتن ، لی وه کی
کچه کا شه رمین سه ری خوه شوپ و ده ست کره په رین خوه ، بو خوه گرت ؛ نف
په پانه ده سپینکا خوه تافیر کرئینه .

سه ری بچته هه جئ ، ژ گونه هان تی شوشتن ، هه چوه کو ژ دایک پویه
قه .

من سه ری خوه خوارکره سه ر ملی خوه ، ب تی یئ چافی لی ن پری ...
زانی نه ز باوهر ناکه م .

تیبینی :

- ۱- خو تافیرکرن = التطهیر النفسی ، تطهیر الذات .
- ۲- گه لی یئ کواشی : گه لی یه ک چایی بینخیره ل ده شتا دویانی .
- ۳- چه له به ش : کومته ک ل هنداف گه لی دویانکی ل چایی بینخیر .
- ۴- گه لی دویانک : گه لی یه ک چایی بینخیره ، دکه فته راستا گوندی
دویانکی ل نالی ده شتا دویانی .

((په یږه))

تیسماعیل روژبه یانی

شمشیری کات شه وگاری له ناراسته وه دوو له ت کرد بوو که چی من تازه
خه م و په ژاره بیووه که واله هه ورنکی چلکن و هه په شه ی شینلوز کردنی کازنوه
ی شادی لیند کردم . بویه پرسپارنک له میشکم بروسکه ی دا .. منیش په کسه ر
ناراسته ی که سه وه ی ناوه وه م کرد .

-تو بلین بتوانی هه په شه که ی بخاتنه چوارچینوه ی کرداره وه ؟
-له کاتنک دا یوی ده کړنت ده ست به چاری خوته وه بگریت و هه نگاری کوزراته
بها ویت . دوایی

تو په کی قال بووی به لکو له دایک بووی نیوه وه
تریشقه تیسکی هه تاو و گره ی .. که رمیان په ی چی له دلله راوکییه کی وه سادا
گینگله ده که یت ؟

- نه ی چاره ؟

-له قسه کاتم باش ورد بیسته وه چاره ت ده ست ده که ویت . خه رنکی رینک
خستنی وشه کانی بووم نه وه نده م زانی ژنه که م شوینه که ی به چی هیشت و هات
به ته نیشتمه وه راوه ستاو به قامکه ناسک و دلرفینه کانی ده ستی کرد به شانه
کردنی پرچه که م . نه خیر کشته کی رسته که ی پی بچیم :

-نه وه له چی بیر ده که یته وه ؟ .

-له و شته ی وائینواره باسمان لیره ده کرد .

-توی نه وه نده له شت ده کولیته وه .

-ده مه ویت چاره سه رنکی بو بندوزمه وه .

-جاری واز له وه بهینه . ده زانی حاجی برات دیسانه وه که وتووه .

-نینجا نه و که ی ساغی و نه خوشی دپاره ا

نه لیم چراکه بکوژنمه وه ؟

تاره زوی خوته . دوا ی نه وه ی به چی ی هینشتمه وه له گه ل خوم دا که وتمه قسه کردن :

به یانی زوو بجم بولای حاجی پاش برنگ دانیشتم شته که ی بز ده گیرمه وه بزاتم نه و چوتی بز ده چنت . کومه له وشه په کی که سگ و برهقه دار پالی به وانه ی پیشی خوزه وه نا :

چاک بوی چوری خوت ده زانی حاجی زور شاره زایه .. هه والی کیت ده ویت بز لای دانیشه و ده م ودوی بکه ره وه . بست به بستی هه موو ناوچه کانی نه م گه رمیانه ی .. دوو گاسنه کردوه . پالی فلاشه که س په سه رحه وت پشتیت بز هه لده دات . میزوی هه موو گه رمیانی ناخنیوه ته نیو ده نکه کانی ته زییحه نه بله قه که په وه . له بیرته چاره که لیت پرس ی :

«حاجی بزاتم ته زییحه که ت له سه دو په ک تپه رهوه ؟ » نه و له وه لأم گوتی :

(له گه ل هه موو پرووداونک دا ده نکیکی بز زیاد ده که م .

(له وانه په پاشکوی بز دابینی ؟)

(ده م خوش خونیش هه مان بیرم لی کردوته وه)

-۲-

حاجی نیفلیج ناسا خوی جه سپ کردبوو به نه سکه مییلنکه وه و له سه ره که مزی له جگه ره که ی ده سستی ده دا . وه کو چاوی پنی که وتم به ده نکیکی پر له گله بیه وه گوتی :

پاش بوو هاتی .

چی خیزته ؟

که وه تا ده میینی .

په ته نیشته وه روو به پرووی ونستگه ی نوتومیله کان دانیشتم . زاوه زاوی بازاری سه وزه فروشه کان ته نگه به گنت و گوکه مان هه ل چنی بوو . له ناکاو پایه کی تووند هه لی کردو ده گگ و زه له که ی پیچ داو به ره و پروژ ناوای شاره که ی به پزی خست . ده رفه پیشی بز ولاگردنه وه ی پرسیاره که ی من ره خساند . نه وه بوو نه و گوتی :

- نه مه ی توش هه مان گرفته که ی (حه مه ی وه ستازوواب) O .
- باشه نه و چی کرد ؟
- کاکه په یزه یه کی زوز درئو په یدابکه پنی دا سه رکه وه و نامبازی گه واله که بیره وه .
- حاجی واپنده چیت تیزت به نه قلم دی ؟
- نه به خوا به راستمه .
- تو پیت نه گوتم (حه مه ی وه ستازوواب) چون چاره سه ری بو- گرفته که ی دوزیه وه ؟
- له نامباز برونه وه به ولاره ده بیت چیه جزوه چاره سه رنگ هه بیت ؟!
- باشه (حه مه) که ی واپیاو بووه ؟!
- تو نازانی نه و ناوینکی مه ننگک بوو .
- نه لجا کی ده لی گرفته کاتمان هاو توخمن .
- هه رچوتینک بی مرؤ نه گه ر به بیرو باوه دینکی پولاینه وه نه چینه مه یدانی ژبانه وه نه وه له و کانه دا ناتوانیت زال بی به سه ر هیچ ته مارو ته ننگک و چه له مه به کی دا .
- خو میش هه مان بوچوونم هه یه له م باره یه وه
- که واپوو برؤ به دوا ی په یزه به ک دا بگه ری .
- گه دانی ناوینت خونم له ماله وه درووستی ده که م

نیسماعیل روژبه بانی

د واکالا

چنروکینکی شانوی خومالی په له چوار دپه ن دا
باسی سه رده می دوادوای پاشابه تی ده کینر یتنه وه

عبد التواق بیمار

دیمه نی په که م :

ژووری چایخانه په کی که وره دی په ک ، ته خت و میزی کون و دیواره کانی له
ویننه ی کاربه ده ستانی شوزی قه مووزی ۱۹۵۸ و ویننه ی ته ستیرانی سینه ماو
دیمه نی سروشت سواخ دراوه .)

چایچی : (له ناوه راستی شانودا وه ستاوه ، ده سستی ناوه ته ناوکه دی ته ستووری،
په شینوه په کی کومیدیبیانه چاوو پرو له مرادکه هه لده ته کیننی) :

قسه و قسه لومی پین ناوی .. نه که س پلنی حق ، پلنی نق .. وا ده وری
کونماری هات . (لاسای خوتبه خوننه کان ده کاته وه) وا شه وی تاریکمان
بوو په روژی رووناک . قه هره مانه کان نیشی خونان زوز چاک ده زانن .

مراد : (که پالنی دابووه وه . هه ستا ته ی که ده زانن چون ده بی ...
چایچی : هه ر له سه ر خوتبه که ی خوی ده پرو . ده سستی به سمیلنی داده هیننی)

زوزداری نامیننی که س ناتواننی له مه ولا ته نگوست به خراپه بو ته س
دریژ بکات . دنیا نازادی په .

مراد : ته ی که قاره مانه کان وا ده زانن چون ده بی غه در له من پکرنیت ؟ له
نازادی و شه عب دا چون زه وی من که به فرمینسکی چار و به عاره قی
ناوچه وان له و هه لڈیرو شاخ و داخه کورمان به و زه وی په .. چون ده بی
لیم دا گیر بکرنی ؟ ها ؟ ده ی ده وه لآمی ته وه م بده وه .. ده با بزائم .

چایچی : ناوه . هاتینه وه سه ر هه سه له ی یا سیننی گولکن کوربه ته وه ی چوو
چوو ! ته وه ده مستکردی سه رده ی گوز به گوز بوو ، شوزی به غذا هه قی
په سه ر ته و شنانه دا نی په . گویا شوزی هیچ نیشینکی نی په ته وه نه بی
بیت فایلی کونی توز لسی نیشتهوی سه د سالان ده ر بهیننی و کون
نوی بکاته وه ؟

مراد : نه دی شورش مانای چی په ؟

چاپچی : شپته شورش مانای شه عبه و نازادی په . دژی ئیستیعمار و هیچی دی نا .

مراد : ئی .. هه ا ده زانم ئیستیعمار . خو کاعه لی ئیستیعمار .

چاپچی : هدی به لاقی خنوی په وه

مراد : یا به لاقی خنوی په وه بی . شورش ده بی هه قم بستینی

چاپچی : هه ق هه قی چپته ؟

مراد : تنجا بونچی هه ق نی په ؟ زه ویی هی من نی په ؟ نه ی ئی کی په ؟

چاپچی : خواسه لامه ت کا مام مراد . وازیننه ، شه وو روژ بیستو چوار

سه عات ، هه زده که ی بیستوسئ سه عات و نیوو ۲۴ تانیه ی هه ر بو

پاسی زه وی په که ی خوت ته رخان بکه پت .

مراد : (په توو په بی په وه وارینم ا ؟ وه ی سه لا له نه قلی خوت و ناغه ت .

وارده ینم . وانی په ؟ وه للا هه تا ته م چاره ی من بترووسکی و هه تا ته م

رمانه م بکه ری و هیزی تمدن و بازوم هه بی هه ر به دوا ی ده که وم . سکالای

خومی بی ده دم . هدی له منت نه که وی ته من له زه مانی گوژ په گوژده که

وازم نه هینا تنجا له زه مانی نازادی و شه عب دا دازی لی بینم ؟

چاپچی : (له بن سمیلی په وه بی ده که ئی) . هه تا که ی هه ر خوت بی ته قل

ده که پت . مال خراب ؟ ده که ی روژنک منداله وردکه ت به دوو بکه وی ،

عالم چه پله ت بوئی بده ن :

خال مرادی شیت و پت

دیسسان به ره و شار ده چپت .

مراد : وه ی نه وانه ی وا ناکه ن اا له که ل تو ناماقولیان کرد . نه تو

بی عه قلی . نه من که م عه قل نیم ا نه وه ی چه پله بو من ده کوتی نه وه

له کینه ی من ناووسه . تا .. ها .. تا بی نه قلم . کوچه چه نایی چه نایان

نه ت زانیوه ؟ ها ؟ تو بی نه قلی .

چاپچی : به چی ده زانی ؟

مراد : به سمیله کانت . له کنه خوت وایه زوو نی که یشتوی و له هه موو

شتیک بوو په وه بوه سمیلت لی به رداوه ته وه .

چاپچی : هه نگاوونک لینی دینه نیشی . به پینه نینتکی نادیاره وه کوچه . مراده شیت .

مراد : جا بونجی شینت ده بم ؟ بونجی ما باوکی ناو قه پریشته نازانری نه و زه ویانه نی نینمه ن ؟ به ده سستی خویمان و به ره نجی شانی ره م نجه ران له قده چیا ده رمان نه هیناون ؟ نیستاش کاعه لی ته لاری له ناو دروست بکاو نه شویم به لایه وه بچم ؟

چاپچی : ناخر مراده شینت . نیستا که سمان لاتی به .. به لام ناخر پینم نالینی چیت پس ده کری ؟ ته گه ر شتینکت پس کرا با نه وده م ده ت کرد .. زه مانی خوبی . (ناویک) شاید د شاید دی داوه و ده لین هه موو شتینک پراوه ته وه .. نه دی مه حکه مه وه ختی خوبی بهیاری نه داوه ؟

مراد : با . نه ما خوت نازانی شاید ده کان هه موو دروژن بیون ؟ نه ی له ژوردی حاکم ده ستم له چاو رانه کردن ؟ جنینوم پس نمدان ؟ ده مزانی کنی شاید دی بز ده دا . ده زانم مه سه له چی به . نه توشی بانگ بکردبا هه رچه ند فر ناگاداریش نی . وه ختی خوبی ده سست به قورعانی داده دا

چاپچی : (زیاتر نی ده چیته پیشه وه . ده ی خافینتی من ؟ . من .. مرادکه ؟ مراد : نه ری وه للا تو .. تو .. ده نا نیستا هه ق وایه قسمت له گه ل من وایی ؟ مه ی فده موو زه وی و باخه که می بده به . با عافیتی کاعه لی بیت . چاپچی : (به دوو ده سستی زل مراد له شانی به وه ده گوش و ده ی هه ژینی و وه کو بووکه شووشه هه لگینرو داگینری ده کات .) ها . ها . ها . ده رویش سمایل برای وه کو توی هه به ؟ نه ی له و وه جاخه ی ؟

(۲)

هه ر ریمه نی چاپخانه که به ، به لام کات و رووناکمی گوزاون .

مراد : مه سه له چی به ؟ مه سه له ته ریمه وه کو من تینی گه یشتوم ته م خه لکه له شوزش نه گه یشتوون ا شه عب و نازادی سانای چی ؟ ته گه ر نان و زه ی و سه ره زمی نینمه ی تی دا نه بیت ؟

کاکه دنیا گوزا .. بابه به بیللا دنیا گوزا ا کوپینه باب و باپیرانی نینمه ناپینا بیون هه رچه نده توورهش بین . هه موو ته م تالاری به ی نیستا به گه روومانی داده که بین هه موو نی زه مانی پینشوه . نه وان وایان لی کردین . نای ته گه ر وه ختی خوبی نیوه ی ته وه ی نیستام ده زانی نای هه یش ا

دانیشتوو (۱) : نه گه ر پشت زانیا . فایده ی چی ده کرد ؟

مراد : نه گه ر بو که س سووری نه بوايه ، من ده مزانی چیم ده کرد . ده نا به قورعانه کی عه زیم نه و دارانه ی له هه لند یري گردی چه قیون و نیستا هه مووی زهر ده رده ده ن نه وده م هه مووم ده کردنه زه رنگک له که له که ی عه لی یه قووچم راده کردن هه ر به سه رچه لیم ده کرد . کاکینه . به و قورعان و به و خوايه ی نیوه بهرواتان پیی هه به ، ناوله پی ده ستم چه ند مووی پیوه یه نه م گرده ش هه ر نه وه نده داره ی لی بوو . نیمه ره نچمان دا . نه و مالی کاول کردین .

دانیشتوو (۱) : کا حوسین ، خو جاران خال مراد زوز دوستی مالی تاغه بوو .. هه ر له دیوه خانه بوو .

مراد : ناخر نه و وه خت دوور له تو بی نه قل بووم .

تاغه به خوئی له دووی ده ناردم . رووی تی ده کردم :

ده ی مراد دوو قسه ی قوله و خوشمان بوئکه .

منیش پیم ده یگوت : تنجا .. تاغه .. قسه ی من ده بی چی بی ؟ ..

نا .. ده یگوت .. خوشه .

دانیشتوو (۲) : تو بلئی خال مراد دیواخانه که ی بو جوش بدا ؟ ناوه للا بوئی ده بووخینی .

چاپچی : هه ی ده م خوش .

مراد : نه گه ر به ده ست من بی هه زار مالی هه بی هه ر هه زاری پی چول

ده که م . چونکه نیمه به براگه وده مان ده زانی و به تایبه تی من .. خوم له

پیناوی نه ودا به قوربان ده کرد ا تا کونستی خستم .. پشتی شکاندم .

ته ماع به رجاوی گرات .. ته سویه ی زه وی وزار په پیداتوو به جاری نیمه ی

بی به ش کرد . [قاله ی کوپی برزای مراد دینته لای]

چاپچی : مراد هه سته ده ی وا بانگت ده که ن له مالی . نه مهو زوزت جوش دا ،

سه ماوه ره که هه لند چی . [ده ست بو سه ری خوئی ده بات نیشانه ی میشک

تینک چون پیشان ده دات .] ده ی برا ده ی .

مراد : قاله که .. وه ره .. باهه . دانیشه له ته نیشی داده نیشی [نه ری چاهه کی

ناخوئه وه ؟

قاله : نا .. باهه گه ووه . دایکم گوتی بیته وه .

مراد : ئیسنا دیمه وه . قسه کان خوشن . ئیستاو ده مینکی دی رادیوکه کوردی
قه ده کا .. نه لجا گویمان له شورش ده بپت .. کوره که ی خوم . [له و تاقه دا

چاکه ت و پانتول له به رینک دپته ژوور] داخوا نه مه که بپت ؟

نه فه ندی : سه لاموعه لیک

چایچی : عه لیکوم سه لام . فه رمون دانیشن .

[کابرا داده نیشی و خه لکه که یه که یه که یه خیزهاتنی ده که ن ، نه ویش
وه لأمیان ده دانسه وه .] و ایزانم له هه ولیره وه هاتون .

نه فه ندی : به ئی .

دانیشتوو (۱) : هه ز به خیزین .. خیزه هاتوی ؟

نه فه ندی : ئیشلالا خیزه ، خوات نازانی مووجه خوزی حکومت به دوای ئیشی نه م
خه لکه دا ده که ویت .

دانیشتوو (۱) : به ئی راست ده فه رموی ، نه که ر بو ئیش نه بپت نه ده هاتنه ئیزه .

به لام ده ئی مه ئمووری مینش کوژی ؟ .. یان .. نا .. ئاونووسی ؟

نه فه ندی : تا ..

مراد : تو چووژانی ا به فیکری من دختوژی مه رو مالاته .

نه فه ندی : (بپ ده که نی) .. بوچی سه روسه کوتم له حه مه بوزی باش دختوزه که ی
به یتالخانه ده چی ؟

دانیشتوو (۱) : نا جه ناب .. ئیمه حه مه بوزه فه ندی وه زا فه ندی ده ناسین .. نا
نه و نیت .

نه فه ندی : به لام هه روو کو بلنی چاوه روانی مه ئموورینکی حکومت بن بوزه
پرسیارده که ن . (تاویک) برانیه . من له گه ل حاکم هاتووم .. بو که شفی
مه حکه مه .

مراد : [ره نگی تینک ده چی . ده شینوی] حاکم ؟ مه حکه مه ؟ بوچی ؟ هه ی مراد
به قوریانت بپت .

نه فه ندی : که شفه .. وه کو بلنی پشکنینی پینش دادگایه .

مراد : ئی هه . نه م چاره ش مه حکه هه ؟ [هه ل ده ستیتسه سه ر پی . به
ده نگیکی به رزو ده ست راوه شانده وه] دیسان مه حکه مه ؟ نه م چاره یان
کوشتنم یان باخه که ی گردی خه ج . یا کوشتنی حاکم و مه حکه مه .. یان
باخه که ی کرده خه ج .

دانیشتویه ک : ده تو دانیشه . مراد . هدی سه لامه ت بی چی بسوه و چی
پووی داوه ؟

مراد : نا .. نا .. نه مه دواچاره و نه م له جومهوری و له شورش و له شه عبی دایه .
چی دی خونم بی ناگیریت یان زه وی په که م .. یان مردنم .
چاپچی : یان خو شینت کردن .

مراد : نای .. هه پیش له ده دانیسه به ده سستی خوبی داده نسوسن دیسان به قسه
ده م کوژیت ؟ هه ستم چاخانه که ت لی ویزان بکه م ؟
قاله : (ده کری) پابه گه وره . (خوی لی نزدیک ده کاته وه) .

مراد : (له خوی دا ده پچری) . هیچم نایه ته به رچاو (هاوارده کا) من بی مالی .
بی گیانی ، هه ژاری .. نیدی به سه . ننجا نوزه ی منه . نیاخ چون نیمه یان
کوشت . شدرت بی به ده ردینکی بیه م تا ماوه نانی تارام نه خوا .

دانیشتویه ک خوا سه لامه ت کا . شاده په کی به هه ق بننه ، پنی ناوی بشونیت ؟
مراد : ناخر . دیسان مه حکه مه ؟ کوپنه هه ر ناوی نه و ده عیایه بی تیمانم له
قه لبی نامینیت .

چاپچی : ده برز بزانه . دایکی قادر چی ده وی . ده برز . با نه م به زمهش به س
پیت .

مراد : (هه ر له سه ر قسه ی خوی ده پروات) دیسان مه حکه مه ؟ هه ر پاره و
پوولینکی هه م پوو هه مووم دا به مه حکه مه . نیستاش به زگی پرووته وه هه ر
مه حکه مه ؟ (به گریانه وه ده که وینته زه وی) .

نه فه ندی : (له که لی په ک دواینک بوی ده چی هه لی گریته وه) هه سته . کاکلی
خونم . نیمه بو نه وه نه هاتووین .

مراد : راست ده بینه وه . دیمه نینکی ته مووژاوی که وا چانچانه که و دانیشتوان
ده رناکه ون)

زه وی گرده خه ج نالتوون

ده پزئی زه وی گرده خه ج مراد ده کوژی

ده نگینک : مراد که ا کی دادت ده پرسن ؟

ده نگینک : مراد که ا هو مراد ا که کاکتیبان کوشت له کوئی بسوی ؟ (مراد هه ل
ده په ری و به بی له زه وی ده دار هاوارده کات . ده که وی)

ده نگینک : مراده شینت

چیردی به ره و شاری ناچیت

نه و چاره شار بوز لای وی دیت.

مراد: (هه ل ده ستی. باش گوئی ده گری) ده نه وه بلن. به لنی نه م جاره شار
بوز لای مراد دئی. نه و جاره جونبوری دینته لامان و سکالاکانم ته ماشاده کات.
هیچی دی سکالانامه نانوسم. وا شار به ده نگمه وه هات.

[دیه نه کدی چاخانه که روون ده بیته وه. وه کو جاران] دانیشتوویه ک: کورینه.
من ناهه قی ناگرم. (چاپچی و کچه برزاکه ی مراد دینته ژور)

ژنه: وه ی مامه رۆا هه ردووک چاوتم کویر بن. ده ک بردهام وام نه دیتبای.

دانیشتوویه ک: ده کچی خوم له گه لن خوتی بیه وه با تاوینک بجه سینه وه.

ژنه: ده هه سته .. خوات فه وتاند، نیمه شت به خه مانه وه کوشت.

چاپچی: راهسته. هه لنی گرین .. له خوچوووه. (ژنه شاوره هیننی ده مورچاوی یی
ده رشینی.)

ژنه: نای خوی یی پاک. وه ی مامه گیان. ده هه سته وه ره پشتم. (مراد چاوی
هه لنی ده هیننی)

دانیشتوویه ک: راهه سته نیمه شاننی ده گرین و ده ی هینین. تو بزو.

قاله: نای مامه رۆا (ده بیه نه ده وه). (خه لکه که داده نیشته وه)

نه فه ندی: خو من چیم نه گوت؟

چاپچی: نه خیز، نه خیز. تو چی بکه یت. به لام نه م پیاره ته می مه حکه مه ی
له که لله دایه. ناری مه حکه مه بیته ده مار ده یگری.

دانیشتوو: ده مار؟

نه فه ندی: ده مار؟ شینته؟

دانیشتوویه ک: ناتوانین بلینین شینته. مه لام ژوریش نی به. وا نه بوو. به لام رای
لن هات.

دانیشتوویه کی دی: مه سه له دوورو دریزه.

چاپچی: چه ند نه سیحه تی ده که م، فایده ی نی به، باسی بو ده که م. جمهوریته ت و

نه وه ی رادیو ده بلن. دلنی خووش ده که م .. رادیو نه وه ندن ی هیوا له دلنی

کردوو جهنی نه بیته وه. پینی ده لیم باوکی خوم دونیا گوزاره. هه موو شت

چاک ده بیته و چاکبیش به نیمه ده گات. به لام نار لینی تینک ده چی.

کابراهه: زور ده ترسم. روژنک خونی به قه لیه که دا بدا .. یان ده ستینک

بووه شینی .

دانیشتووید ک نا . بین قه زا بیت . نا . مراد مه پری خوایه .
سوقی : مراد وه لی یه وه لی . زمانی دل و زمانی زاری یه که .
نه فه ندی : حالی چوته .

دانیشتووید ک : بین که س ، بین مال ، که سی نی به . تاقد کچینگی برای نه بیت .
سومی : خوای هه به . خوا .

چایچی : نه وه ی هه یه تی هیوایه . دوا سکالای پیش که ش کرووه .

نه فه ندی : روژنیک ده بین هه ر گونی لی بگرن .

دانیشتوو (۱) : خه لک و چاوی بریوه ته هه رای نه م خواره ، زور شتی نال و

- والا و سه وزو سورمان دیتنه پیش چاو که لینک قسه ی خوش ده بیه یین . تنجا
با بزاتین که ی ده گاته چی . نیمه هه ر هینده سه رمان له م دنیایه ده رده چیت .

چایچی : باش ده بین .. هه ر باش ده بین . [گویمان له غه لیه غه لیبیک ده بیت له

ده ره وه .] ده م ده نگه ده نگه چی یه ؟ دا بسزاتم ا .. [سه ری له ده ری

خوارده کاته وه . له پر روو به رووی مراد ده بیت . سه رفوت بسی پیلار .

سه رواله که ی هه ل کردووه و خوی گوج کردووه و له ته نانیکیو ره قه به

ده سته وه به . دیتنه ژوووه وه)

مراد : زور باشه و زور باش دهینت . ده نا به هه قی نه و زاده ی که به پرنکی له

قورعان زیاتره چوتی بانه وی . وا ده بیت . تازه پیان گوتم هه ر که لیره

رویشتم . به لی نه وه مه حکه مه یه . تنجا چی یه . با مه حکه مه بیت . ئیش

مه حکه مه . نه مه نویننه ری شورشه . شورشیش نه گه ر بز نیمه ی نه کا بسز

کینی ده کا؟ نه م جاره مه حکه مه به نه ک گالته . هه ر گوتیان مراد شینت

مه یه . نه وه نده نه زوو حاله مه نووسه . هه ر نووسیم ، به دوا ی که وتم .

وازم لی نه هینا تا سه ری گرت . تنجا هه ر یه ک دوو سه عانی دی یه هه موو

شتیک . روون دهینته وه . مه حکه مه بریاری ته واری خوبی ده دا . خزمینه

مزگینیستان بده می .. تاریکی نه ما .. نه وا روژ هه لات .. سه سرکه ن ..

شوره یی یه هه ر چاو له زه وی ده چه قینن سه رتان به رزیکه نه وه و ته ماشای

ناسوی ده م که ل بکه ن .

نه فه ندی : باوکم .. وه ره دانیشه . بجه سیه . به خوا باببه نه تو شینت نی . تو

که لیک - نه گه ر شتیش بی - که لینک له و ژیره رزیوو به دکارانه

نیسک سوک و ماقولتری . ده دانیشه .. چه ز ده که م قوت قوت به و راویزه
خوشه ت پیروکی خوم بز بگیری یه وه . ده با له بنج و بناوانی مه سه له که
تی بگه م ..

چایچی : من یوت باس ده که م .

مراد : نا ته تو نایزانی . کاکي ذه فه ندی ده ردی من گرانه . باری من نه وه نده
قورسه .. نه ها ده لینی نه و چیا شینه یه له سه ر سه رم راوه ستاوه ، هه ردا
دام ده په ستی و ده یه وی به نه رزی خارام دا بیاته خواری و تقووم بکات ،
به لام من سه ری خوم له بز راده گرم ، نساوانیش سه ریزوی یه کی له
بوز ده که م و سه ری خوم له کاران ده له قینم . ذه و ده مه ی من شت ده بینم
و نه وان نایبین پیم ده لین : شیت .

ده هوای خوم گزیت لی بی . بزانه شینم ا نه وه ی

له شه وی دا له خه لکی زیاتر چاره نوزی روز ه لاتن بکات به شیت داده ندری .

چلیچی : ده چاویده نه و دیمه نه سه روانه .. تا باش خال مراد بناسیت :

دیمه نی دووه م

((۱))

کاعه لی خان : کوره ده رویش سمایل نه وه کاره کردووته ؟

ده رویش : قوربان به کارنکی خرابی نازانم . نه وه ی کردوومانه سوودی گشتی تی
دایه .

کاعه لی : سوودی گشت ؟ کی یه ؟ گشت منم . نیوه به بی نیمه کین ؟ نیوه

ده ستوپین . نیمه عه رزو ناموستان ده پاریزین نه که ر نیمه نه بین نیوه نین .

ده رویش : فه رموده تان له سه ر سه رو له سه ر چاو ، به لا پیم نالینی چی

خراپمان کردووه ؟ بناوانیکمان هه لبه ستووه ، نه و دوله بی خیره که له م لاو نه ولا

وه کو پستی که ر رووت و له پنه وه میزاونیکی پس دا ده ریزی و نه وه سه رو

نه م به ر که نده لان و گردو هه لده ت هوو بناوانیکمان لی هه لبه ست . تینستا

تینستا جوگا ناو له ولاو نه ولای دوله که پینچاوپینچ به ده وری نه و گردوانه دا

چاوشارکئی ده کات و ده تا ده روی و ده تا دوا دلویی نه وا ده بکه ینه به راوو
 ره زو باغ . پیم پیم نایی تاغه نه وه زه ره ری چی یه ؟
 کاعه لی : ناقولیبیان مه که گالته به قسه که م ده که ی ده ی که م عه قلی ده
 رچی و په رچی . نه . نایه لم ا ناوی کانی یه کان نی منه . لی ناگه پیم
 په نگاوی بده نه وه و بز خوتانی بیه ن ا بویچی شاری بی حاکمه هه ر که سی
 چی بیه وی به که یفی خوی بکات ؟
 ده رویش : قوربان نیمه له عاست نیوه خومان به خاوه ن مولک نازانیین . باب و
 باپیرانمان هه ر له گه ل باووباپیروانی نیوه وه ها بیون . خوشیتان خوشیمان و
 ناخوشیتان ناخوشیمان بووه . نه وه ی هه مانه خو هی نیستا نی به .
 کاعه لی : ده رویش بی له ته خته ی چرووک مه نی .. که پیت لی تا ..
 چرووکه چرووک .. قرچه ده کات و ده شکیت . نه وده م گرمها به رده بی به وه و
 لنگه وقورج هه ل ده دیرنی به ره و گوپرستان گلزورده بی به وه و خوت پی
 ناگیر یته وه .

ده رویش : کاعه لی ، مردن و ژین به ده ست خوابه و هه ر خوی خاوه نی گوپرستانانو
 منه تی به نده ی خوی تی دا نی یه . به لام ، تاغه ، باپیت بلیم نه وه پناوانه
 کراوه ، هه موو شت نه واو بووه .
 به کینک : نیشتاش چونی تو رات له سدر بی وا ده که ین .
 کاعه لی : چون وا ده که ن ؟ ده باپزانم ا نه من ده مه ونی بگاته زه وی به کانی
 منیش .

به کینک ک خو زوز دوورن .. نه لام هه ر قه پناکه .. برا که وره له خیرو خوشی
 بی به ش ناگه ین .
 کاعه لی : دوور نا دوور . خو وه کو ده رویش ده لی نایان گوپزینه وه . ده شمه وی
 ناویان بگاتی .

ده رویش : کاعه لی ا نیشاللا ده گاتی ، کاعه لی نه وانه ده بیسی ؟ وه للا هه موو
 پشتیان کوم بزوه و تیره قه ی پشتیان قرچه قرچی ده سات له ژیر به ری
 گه وره و تووره که خول دا . دیواری نه و پناوانه هه روا به تاسان هه ل نه ستاوه .
 به راستی به ری په نجی شان و پیلی نه و خه لکه به سته زمانه به ، ده با
 له سایه ی سه ری نیوه ش دا نانیکی به په حه تی بخزین .

کاعه لی : دروزه پیدانی ناوی . نه من پیم گوتن . ده بی ناویان بگاتی . وه ی خواو
له حالی ته گه ر قسم پشتکینان !
[ده روا]

((۲))

جوتیار (۲) : گزیت لی بوو کاک ده رویش چون هه ره شه ی لی کردین ؟
ده رویش : کاکم کولاکینکی له به رتپک نه داوه و ده سستی به خول نه بووه ده یه وی
له سه ر حاززی بیسته خاوه ن به س .
جوتیار (۲) : تنجا نه وه چون ره وایه ؟
جوتیار (۱) : ره واو ناره وا ، دنیا هه ر واپووه .

ده رویش : هه ر وا نایی . باشه برانیه .. نیمه وا پناوانه که مان هه ل به ست و کار
ته واو بوو .. ناوه که زور زور به شی خومان ده کات و ناکات .. نسی چون
بیگه یه نیته زه وی یه کانی کاکه عه لی که روژه ری یه ک دووره ؟
جوتیار (۱) : دووره نادوور ، چاره مان نی یه .

ده رویش : مانای دایه له به شی خمان داپین و بیده پنه نه و .
جوتیار (۱) : نه مه ش وه کو : باره دارانه ، دیره خانه و بنگاری خانوو هه ره وه ز
و ره زهرین و شتی دی .. ده بی په یامی که پین . ده نا .. دیسه که مان لی
ده بیته وه خوری .

جوتیار (۳) : ده رویش اتاقه تی گیزه و کیشه مان نی یه .
مراد : هز کاک اا نیمه هه قمان نی یه . کاعه لی چون بووی نیمه وا ده که پین .
کاعه لی له خومان ناکه پنه دوژمن .

ده رویش : وس به . ده م پروت دوژمنی چی ؟ بی پره وه .
جوتیار (۳) : به لی ، کاک ده رویش تم و هه ویره ناو زور ده کیشی نیمه له
عزده ی نایه پین .

ده رویش : برانیه ، مادام گوترا ناوی ده ده پنی ، نه وه ده ی ده پنی به لان به پیزو
به نوره بی دادین هه ر که سه به پینی جینگه و شوننی به شه ناوی خوی بز
دیارده که پین به مه عده له ت داره به شی ده که پین تنجا چه ندمان به رکه وت
نه وه نده یه ، زه وی یه کانی کاعه لیش وا داده نیین .

جوتیار (۱) : زور باشه

جوٲیار (٢) : زور باشه ، هه ر ئیستا دیاری ده که ین . یه کی به سه عات چه ند
سه عاتمان به ده که وی . نه مه ش به پیی دور و نزکی و پیوستی زه وی یه که .
جوٲیار (٣) : کوٲینه ، نه گه ر وا بکه ن کاعه لی ره نگین خه فته ی یه ک دوو
سه عاتی به رنه که وی .. ئی ده به خوی نه و به وه بازی نایی .

جوٲیار (٢) : بازی ده بوو نابوو چش .
ده رویش : گونامی ئینه چی یه ؟ بابده . نه ویش یا به شدارنک بی وه کو ئینه ،
له وه زیاتر نه خوا هه ئی ده گری و نه پیغه مه ر لی خوش دی .

((٣))

نۆکه ر : کاعه لی . چی بکه ین ؟ به قسه ی توٲان نه کرد . نه مه چه ند رۆژه ئاوامان
نه گه یشتونئ ، پیشووش شتیکی وا نه بوو پیاو دلئ پی داکه وی !
کاعه لی : نه وه کام سه ر ره قبانه کلکی خزی ده بزوی و ده یه وی به رهه لستی
قسه ی من بکات ؟

نۆکه ر : چیت عه رزکه م ، هه موویانن . سه رده سته شیان ده رویش سمایله . قوربان
هیچیان کراسی باهی خویان به به ر خویان نه دتیوه و تیر نان نه بوون .. نه و
قسانه ده که ن . نه دی نه گه ر یه ک دوو سالی دی به ری باغ و ره زه کانیان
بخۆن ده بی چی یان لی بی آ ده بی چۆن هار بن ؟
کاعه لی : نایخۆن . نایخۆن . که لله ی ره قبان نه رم ده که م . نه وان ده ره قه تی
من نایه ن . پی یان ناگری به لجه بازیم له گه ل بکه ن .

نۆکه ر : نه دی نه گه ر کردیان ؟

کاعه لی : ناخر چۆنی ده که ن ؟

نۆکه ر : قوربان ، قسه یان کردۆته یه ک . خوا ده زانی له ینه وه چه کیشیان
په پیدا کردبی ، تنجا به ژمه ل ده دوین و ترسیان نه ماوه .

کاعه لی : گوی مه ده نه وان قسانه . جاری پیم نالیی کی ده لی نه وان خاوه ن نه و
زه وی و زارانه ن ؟ بۆچی ده بی ئی نه وان بی ؟

نۆکه ر : نه دی ئی کی یه . ناغه م ؟

کاعه لی : ئی خۆمه گه لحو ..

نۆکه ر : هه ی ده به ر زارت مرم . چۆن ؟

کاعه لی : نه و جاره بچمه یشاری هه موو شت ده بهرینتته وه ننججا که لیژنه ی ته سوپه هات به ناوی خۆماتی ده نووسیت و ته واو .

نۆکه ر : ناخر بز لیژنه که ی ناسه لیتن ، مۆزی ناکه ن و ده لێن هی کاعه لی نی یه . کاعه لی : کئی ده ویزی وا بلی ؟ یه ک به ک نه وانه م بهی بلی که زمانی نه وه بیان له ده م دایه که رۆزی خۆی هه له زمانی یه ک بکا ، با چاره یان بکه م ، چونکه شایه دو شوود ناماده ن و شایه تی ده ده ن هه موو شت ده بهرینته وه .

نۆکه ر : ناغه اده روینش سمایل چ لی ده که ی ؟ غه فوور ، پیروژ ، حه ویز ، کاکل ، مه نده ، مه مۆ و ..

کاعه لی : به س به س ، ناوی قاره مانانی رۆسته می زالم بز مه خوینته وه ، باوه کو تو نه ژنۆم نه له رزی .

نۆکه ر : هه ی حه یفت نه کرد ناغه م .. ناله رزم ، چی نه مر بغه رمووی کراوه و چۆنی بته وی وه هایه .

کاعه لی : ده بهرۆ . ده روینشم بز بانگک که ن .. با چاویکی لی سوورکه مه وه . نۆکه ر : ده ی حه مه ، پراکه ، سه رکه وه بانگینکی ده روینش بکه بابینتته خزمه ت کاعه لی [حه مه ده پروا]

کاعه لی : با له پینشه وه نه و سمیل کلکه سه که ناقل که م . ننججا نه و سوار چاکانه ی دیش که ناوت هینان ئاسانن . گویت لی بهی له گه ل نه و ناکه س به چانه دریزه پیندانی ناوی . پهی ده لیم ناوه که به ردهاته وه . نه گه ر کردی باشه ، نه گه ر نا ..

نۆکه ر : هه ر لیره ده یکه مه قوریانی تو ...

کاعه لی : بناوانه که تینک ده ده م و لی ناگه رینم چۆره ناویکیان بز بچیت . هه رچی چاندوویانسه هه مووی وشک ده که م .

((ع))

مراد : کوپه کاکه ، له که لی شه یتان وه ره خواری . ئیمه چیمان بهی ناکری ، له گه ل نه وانه چ ناکری .

ده روینش : هه تیر . چ بکه ین باشه . ره زو باغی خۆمان و نه و خه لکه به سته زمانانه له به ر خاتری کاعه لی هه موو وشک که ین ؟ ناخر پینم نالین له پیناوی چی ؟ مراد : کوپه براله له پیناوی برا گه وره یه تی ، شه وان سه ری گه وره ن ، ئیمه

ره عیبه ی نه وانین ، نه گه ر چه نگینکمان لی بده ن بچینه کوی ؟ هاواری
وه به رکوی به رین ؟

ده رویش : نه وان . تا وان ؟ نه وان کین ؟ تا وانیش وه کو نینه به نده ی خوا نین ؟
کوپه نه گه ر نینه به ک بین و له سه ر هه ق بین نه وان چي یان پی ده کری .
پیاو به . پیاو ! هه تاکه ی هه ر ده ماری سوکی و نۆکه رایه تیت له جه سته دا
ده بزوی .

مراد : له گه لت نایم ، کاکه ، واز له و نیشه بهینه ، تا کاعه لی سارد ده بیته وه و
نه و دم دوو قسانی له گه ل ده که بین مه سله تی به ک له نیوان دا ده کری .
ده رویش : مراد پشتم به رمه ده . به قسه ی زورداران تسه فره مه خۆ . نه وه
وازیشم هینا ، هه موو تاوه که شم دا به ر ، نه دی زه وی به کافان ؟ نه تو نازانی
گوتوویه تی هه مووی به ناوی خۆی نووسیوه و هه ر نه مرۆ ژ سه ی لیژنه ی
نه سویه دی و له سه ر ناوی نه و تاپزی ده که ن . نینه ش ده پی وه
سوال که وین ، یان بچین له سینه ری کۆشکی کاعه لی دا وه ک کسۆکان
وه رکه وین ، داخوا ناغازن که نگی که وچکه شوریا به کمان بز ده نیزی . هه ی
له منت که وی مراد . نه وه له بز هینده دوو دل و که م پاوه پیت ؟

مراد : ناخر کاکه ، هه ره شه ی لی کردهوی .. نی .. نازانی هه ر شه مانای چي به ؟
ده رویش : گویا ده به وی بناوانه که مان لی بشکینی ؟ چون ده توانی ده له
شه وه وه بترازی بزخۆم هه موو شه وینک پاشه وانی ده که م ، بزائم کی ده سستی
بز دریزده کا تا وه کومارگه زانه ده سستی سه بکه م . وه ره . پشتم به رمه ده .
له که ل کاکي خۆت با پاسه وانی بکه یین .

مراد : ناخر ده ت کۆن .

ده رویش : ده م کۆژن ؟ با بم کۆژن . خۆ به خوینی خۆم ده بچه سپینم که نه و
زه وی و زارانه مولکی کاعه لی نین . با له قه برده رم بینی تا له کن لیژنه ی
نه سویه شایه تی بز بده م . کوپه مرادکه . عه بیسه . شووره پی به نه تو وا
ده لی . ننجبا با بم کۆژن . نه من چیم هه به و کینم هه به . نه و تاقه کچۆله
نه بی . ده نه ویش پاش مردنم با خزمه تت بکات هه تا به مینردی ده ده ییت
پاروه نانینک هه ر ده بی پنجوات . هه ی له منت نه که وی . مراد .

مراد : هۆ کاک . گه فی لی کردهوی . هه تا به منیشی گوت بیست بلینم وازی لی
بهینی .

ده رویش . نه من وازی لئی بهینم یان نه و وازمان لئی بهینئی ؟ وه للا سه یره ا به لام
 شووه لئی یه مراد چی دی له دیوه خانئی له سه ر پینلاوان داده نیشی چاوه پروائی
 وه ی بی که نگین کاعه لئی لوتفی له گه لت ده بی و به دوو قسه ی خوش له
 ذیمت جودا بکاته وه .. کوره ، خو تو مندال نیست ، شاخر هه تا که نگی
 تی ناگه ی ؟ (ناوینک بی ده نگی) هه ره شه ی لئی کردووم ؟! تنجا چی یه
 نیش له پیاوان ده قه وئی ! نه وه بستینک لا بناوانه که به رناده م ده با که س
 بوئی ده سستی بو بیات .

((۵))

(تاریکه شه وه ، ده نگی بزق و قوواو یلکه تینکه ل به ده نگی خووه ی نه رمی
 ناوی جوگان ده بن . هه یرا نینکی به کول .
 ده رویش : که ریم ! نه وه نه ستیزه ی به یانه . ناسمان سپیتی تی که وت . هینده ی
 نه ما وه به ره یان دایی . نه گه ر ده رزی . برز .
 که ریم : نا نه خیز . ناووم . یچمه کوئی ؟
 ده رویش : برزوه مائی .. نه وشو نه نووستی . برز سه رخه ونکی بو بشکینه .
 که ریم : با هه تاو هه ل بی .
 ده رویش : چ باس نی یه . که س دیار نی یه .
 که ریم : وا ده چم
 ده رویش : له سه ر ریی خوت مرادکه م بو بنیزه .
 که ریم : به لئی .. (ده روا)
 (ده نگی هه یرانه که زیاتر ده بی) .

(گونمان له ده نگی ته ق و شه قی روینی ناور به رده لان ده بی . ده ننگه که
 نزیک ده بینته وه . گونمان له دهنگی پاچه به به رد ده که وی)
 ده رویش : داخوا مراد له خه وی سه د خه و دایی که ی وا زوو راست ده بینته وه ؟
 ته نیایی ناخوشه . ده بوایه که ریم ری نه دابایه . هه ی له منت نه که وی مراد .
 چوئن وا بی خه می ! (ده ننگه که ده بی به دوو ده ننگ) . ده لئی بی مه ره
 له زه وی ده ده ن ؟! نه و پاچ کاری یه چ وه ختی یه ؟ تو بلئی به و
 تاریکروونه کنی بی له و ده ورویه ره بیبل کاری بکات ؟ هومه ولووده ا پیروت ا
 مام یادگر اهزو نومه راناوه للا . بی ده هه ر نه وان لیره نزیکن . کوره

کئی یہ وہ ؟

(دہ نگئی بہ ردو ناسن لینک دان بہ رز دہ بیٹہ وہ) تہ وہ کئی یہ ؟ بزچ وہ لآم
نادہ یتہ وہ ؟ کوپہ خؤ تہ وہ دہ نگہ کہ لہ سہ ر بہ ستہ کہ وہ دئی اتو پلئیں
ہاتین بناوانہ کہ تینک بدن ! یہ ک نی یہ .. دووہ کوپہ ئیوہ کین ؟ راوہ ستن
وا ہاتم . شہ رت بی بہ پنہہ رہ لاشا نینکت بینمہ خواری . دہ راوہ ستہ .
(دہ نگہ کہ ہہ ر بہ رده وامہ) راہہ کات . حہ یرانہ کہ دہ نگئی لئی ہہ ل دہ ہری !
ہدی لہ منی غہ ریئی مال ویزان ..

تہ و سالہ کہ دہ چمہ وہ کاوہ کہ فتنہ نی . (لہ تاریکی دا)

دہ راوہ ستہ بؤم . تاوا لہ فاقیت دہ نیم . ہدی چلکاو خؤر . ہدی سد گئی ہہ لہ
پاس .

دہ نگینک : کوپہ ، شہ فہ . کوشتمی .

دہ نگینک : بہ ری دہ .

دہ رویش : بہ ری نادہ م . ہدی خوانہ ناسی کافر . دہ تہ وی مالی تہ و خہ لکی
خوایہ کاوہ بکہ ی !

دہ نگینک : خنکاندمی . شہ فہ ہم گہ یہ !

دہ نگینک : بہ ری دہ دہ نا دہ ت کوژم . دہ . راوہ ستہ . تہ چہ ل شینتی کردوی .
(تہ فہ یہ کی تفتہ نگ دئی)

دہ رویش : تہ ی ہاوار . تہ ی ہاوار . ہم گہ نی . ہم گہ نی .

دہ نگینک : لیندہ باہرین .

دہ نگینک : با ئیشہ کہ تہ واو کہ ین .

دہ نگینک : ہدی ناہہ سہ ند ئیشی چی و تہ واوی چی . ئیستا بہ سہ رمان دا
دہ ورووژین . ہہ تاو ہہ ل دئی دہ ناسرین خؤت کؤکہ وہ بسا بہرین دہ نگئی
ہہ نگاوی دوور کہ وتنہ وہ ین .. دہ رویش دیتہ وہ بہ ر روتاکی . شہ رواہ کہ ی
بہ خون سور ہہ لگہ راوہ .)

دہ رویش : نای ہاوار . تہ ی ہاوار . (مراد پہ یدا دہ بی) . یہ ک دوو تہ فہ ی نرمی
دہ مانچہ دیتہ بہ رگویی .)

مراد : کاکہ چ قہ وما !

دہ رویش : کوژرام .

مراد : ہدی کونراییم دایہ . وا ہہ لئی . چؤن تو وا دہ لئی ...

ده رویش : ده ردم کاری یه . ده زانم ده مرم . نه مانه تت کیژوله که بی .
مراد : کاکه ! کی بوو .

ده رویش نه وان بوون . من ده مرم به لأم نه که ی واز له زه وی یه کان بهینی .
رای بز نه ده ی . نه گه ر له سه ر مد حکه مانت بگنیری .

مراد : کاکه . کاکه . وه ره خۆت به سه ر شانم داده که م که م پی هه ل گه پین
بچینه وه مائی . تا ده رمانت ده که ن . یان نا . نیستا گوی دروینکست بز
دینم ده ت گه یه غه وه ئاواپی . کاکه قوریانت بم . کاکه . نه وا هاتن . ده وه رن ..
وه رن . (خه لک له م لا له ولازه دین .)

یه کینک : کوربه نه وه ده رویش پینکاوه !

یه کینک : هه ی مائی ویزانم ده رویش .

یه کینک : داخه که م ته وار بووه

مرتد : ته وار بووه یه عنی چی ؟

یه کینک : مردووه . هه ناسه ی لی براره . گوايه تی ناگه یت ؟

مراد : کوربه ، ناخر چۆن ده مری ؟ چۆن کاکم ده مری . نه ی هاوار . کاکه پز . کاکه
پز . (سه ری یه سه ر سنگی یه وه ده نی . راست ده بیته وه) . کاکي من چۆن
ده کوژری ! کاکي خۆم (ده ست ده کا به پینکه نین) .

یه کینک : نه ی ، چۆن ناکوژری یه کینکی وه کو تزی له پشت بی ؟ پشتی به تو
نه ستوو نه بوو ؟

یه کینک : نافه رم قاره مان . نه میر روسته م !

یه کینک : ده ی وه کو ژنان بوی بگری . یان نا . پی بکه نه . وه کو پی که نیت

مراد : (قاقا پی ده که نی) ئیوه سه هورن . بزچی چی بووه ؟ گرمها . گرمه یه ک
هات هه وره تریشقه بوو و پرووسکه ی له زه وی دا . کوربه نا بابه . ته قه یه ک
بوو .. ته ق . ته ق .. ته ق .. ئی زه لآمینکی وه کو کاکم به رده بیته وه و
ده مری ؟ قه ت وان یه ! (پی ده که نی) .

یه کینک : نه دی نه تو له کوئی بووی ؟ بزچی ته قه یه کت نه کرد ؟ بز ورته یه کت
له دم نه هاته ده ری ؟ هه تا هه تاو هه لئه هات له خه و هه لئه ستای ؟

یه کینک : هه ی شیری پیشت که ندووان . شیری روژی ته نگانان ده بزنام چیت کردو

چ ده که ی ؟

مراد : کی کوشتی ؟ ئیو کوشتان .

یه کینک : بؤ خۆت وابلئ .

یه کینک : بؤ خۆت وابلئ .

مراد : هه ر که س بیت ، کوژه ره که ی هه ر که س بیت ، ده ی کوژمه وه . یا من ده بم یان نه و (ده گری) . هه ی کاکه بؤا هه ی پشتی شکاوم .

یه کینک : ده خۆمینه واز له و باسانه بینن . یه کینک بچی گوئیدیونک بینئ .. یان وه رن با هه لی گرین .

مراد : من کوشتومه ؟ نا . نا . من . نه م کوشتووہ !

جوتیار (۲) : ده ک خویبه نه و زۆله هه لئ نه گری . نه وه ی ده روئشی کوشت . ده یه وی ئیمه ش بکوزنت . ده نه و زۆلمه هه ر بؤ خاوه نه که ی بگه پئنه وه ! کچۆله که ی ده روئش دئ) .

کچه : هه ی بابه بؤا وه ی داکه بؤ .

مراد : وه ی کاکه بؤا ! (کچه له باوه ش ده کات) . (لاشه ی ده روئش هه لئ ده گرن . له دواوه یان مرادو کچۆله که ش به پئ ده که ون . تاریکی . ده نگه حه بیرانه که دپته وه :)

« هه ی له منئ . هه ی له منئ بهی که س و غه ریب و مال ویزانی »

(که رووناک ده بیننه وه مراد به په شیناوی ده بیینن . له که لئ ته واو بوونی هه ر

ده نگینک حاله تینکی شله ژان و راجله کین و هه له که سه ما ده نگری .)

ده نگک : مرادکه ، له کوی بووی که کاکتبیان کوشت ؟

ده نگینک : مرادکه . پشتت شکا ده بزاتم چ ده که ی ؟

ده نگینک : : مرادکه . کئ دادت ده پرسئ ؟

ده نگینک : مرادکه ی بهی ده سه لآت . له جه نکه لی درندان دا له شه وی تاریکستان دا

بؤ کوی ده چی ؟ چیت بهی ده کری ؟

ده نگک : هؤ مرادکه ی غه ریب . مرادکه ی بهی که س .

مراد : نا .. غه ریب نیم . بهی که س نیم . تۆله ی ده شتینم .

دیمه نی سئ یه م

- ۱ -

(ژووری دیوه خانی مالی کاعه لی)

کاعه لی : نافره ت بوو به چی ؟ چیشته هه ر پئنه گه پشت ؟

ناغه ژن : پښه ده گا . جارې سه برت بڼ .

کاعه لی : هه ی به لاقی خبوی یه وه . هښتا نه گه یشتووه ا وه لڼا وا بزاتم له
به رده می میوانان دا روو زه ردم ده که یت . نجا که ی تسز له وه گه راویت
سه رم له ناو پیاوان دا به رزکه یته وه ؟

ناغه ژن : میوان و میوانداری تو هه ر نه پراوه . من خوم ، زینه کی کچم ،
کاره که ران مردین له به پانی یه وه تا نیستا هه ر خه رکی رنکخستی داب و
ده زگای میوانداری تون . نیستاش چه نابی په له سان لسی ده کا . کچه که م
پشتی شکا . له به ر میوانداری تو ناگای له دونیا نه ماوه . کوره خز دنیا
گوراوه .

کاعه لی : ده ی ده ی ده زاتم .. ناواتت هاته دی ! بوجی چیم له ده ست ما ؟ هه رچی
پوو نه برایه وه ÷ تیکت نه دا ؟ ژنی وا هه یه که ده چپته مالنک هه ر رزق به
سه رماله که دا ده باری . هی واش هه یه ...

ناغه ژن : ده ی .. هی واش هه یه وه کو من مال کاول ده کا ؟! پیاوه که ! ده پښ
بوجی ناواتی من کاول بوونی ماله که ی تو بڼ کویز چی ده وی ؟ دوو چاوی
ساغ ! گویا کڼی بڼ هه زنه کات له مالی خوی ناوام و به ختیار بژت ؟ نه دی
که ده لڼن دنیا گوراوه .. هه ر نه وه یان ناوی ؟

کاعه لی : ناقرت .. نه تو باسی دنیاو گوران و مزان مه که به ختباری ؟ به ختباری
چی ؟ بوجی له دنیا دا هه یه ؟

ناغاژن : هه ی قوربانن بم خواجه ، من سه رم له کاری تو سوپماوه ! له خه لکی وایه
عه لیاغا ناغای هه موو ناوچه که یه و نه مرو نه هی له ده سته .. و به ختیاره .

که چی هه ر خوا خوی ده زانی چه ند دل ناره هه ت و کلزله !

کاعه لی : خوا وای کردووه . گه وره یی و ناغا یه تی ده داته هه ندی که س تا باری
خه لک هه ل گرن و پڼوه یان ماندوین ، نیتر ماندوو ده بین .. خه لک ناغمان
ده خوات .. نیش بز عاله م ده که ین ، برا گه وره یه تسی یان ده که ین ،
ده یان پارزین .. له سه ر نه وه شه وه رازی نابن و چاوی هه سوویمان پښ هه ل
ده هیان . (زینه ت دینه زووره وه) . کچم . که وچک و شوشه کانت ده رهڼناوه ؟

زینه ت : نا . بابه .

کاعه لی : خوزکه وه کو شارستان مینو کورسیمان ده بوو

ناغاژن : هه ر نه وه ماپوو .

کاعه لی : نه و میروانه عه شایه ر نین . شارستانن به لوزغه تن ، ده ترسم پاشمله
باسمان بکه ن .

ئاغازن : نایشمان بخون و باسیشمان بکه ن ؟

کاعه لی : نه تو .. نازانی

ئاغازن : پیاو که میوانی مالیک بوو ، هه رچی پی درا مه منوونه و سوپاسی خودا
ده کا .

کاعه لی : بزچی ته مانه له برسان روو لیزه ده که ن ؟ هه ی له منت ته که وی .. نه وه
له که یه وه داب و نه ریتی دیوه خانت له بیر چوه ته وه ؟ یان ته توش
وه کو نه وان ده ته وی ده رگای دیوه خان داخه یین و بلئین دنیا گوپاوه ؟
(ئاغه ژن به په سندی به و پی ده که نی) . خوزگه ناگات لی ده بوو به هه زار
ته م لار نه لار هه تا رازیم کردن ئوتومبیله که راگرن و نانی نیوه پز لای من
بخون .

زینته : بابه نه وانه کین ؟

ئاغازن : هه ی به لاقی خینوی به وه ! (به پیکه نینه وه) .

کاعه لی : چی خزم ، نه مانه حاکم ز باش کاتب و مه ئمووری شارن . ته فه ندین .
بزیه پیت ده ئیم ده بی داب و ده زگای شارستانانمان هه پیت . ته تو به قسه ی
دایکت مه که . خوت باش ناماده بکه هه نده ی نه ماوه یین .

ئاغازن : میوانن ، میوان ، ده تا ده م گوت هه ی به خیر نه یه ن . نه وه چه ند سألله
کارو کرده وه مان هه ر بو شارستانه . (ده یه وی بروات) .

کاعه لی : نه تو نازانی . ده برز خوت ناماده بکه

زینته : ته ری مالی پوورم بانگک نه کروان ؟ (ئاغازن دهگه ریته وه)

کاعه لی : نازانم

ئاغازن : چون بانگیان ده کات ؟ بزچی ته وان به هیچ ده حوئینته وه ؟ نه وه لالا ده نا
جوامیری کوپی پوورت ده لئی گرتی مه جلیسانه ؟ هه ر له و ده وه شینه وه

له ناو شارستانان دابیشی و قسه بکات .

کاعه لی : هه ر له به ر نه و بانگم نه کردوون .

زینته : له به ر نه و ؟

کاعه لی : تاخر کچم ته ویش مه کته بلی به ، یه کیکه له ده م رووته کان ، ده ترسم

بی له مه جلیس دا قسه یه کی هه رچی و په رجبیانه بکات و دلئی میوانه کان

پره ئجینی .

ئاغازن : ھە يە پۇ ا بۇچى شېتە .. يا نە فامسە ؟

كاعە لى : كچى ئە تۇ نازانى چە ند جار لە پروى من دا ھوت و ھە شت قسە ي دە كرو خۇى دە دا پال ئە وان . ھە ر ئە وە ندە ي ئە دە ما بىم خوات . دە بوست منىش ئىقتىناچ بىكات . مە من لىم قىبول كرو . بە لام ئە مانە ھاكم مە ئموورى مېرىن لىي قىبول ناكە ن .

ئاغازن : بە خوا پىاوه كە ، جوامىز چ قسە ي خراپى ئە كروو . ھە موو قسە كانى بە ندە ئاموژگارىن .

كاعە لى : بە لى . دە تە وى ئە م دە م پرووتە نە سىحە تم بىكات ؟ وا نى يە !!

ئاغازن : پىيى ناوى يا لە سە رى نە پۇىن . ئە تۇ ئە وانت ناوى . ئىنجا ئە مە بىيانوئە .

كاعە لى : دە پىزۇ زنى چاك ، كارە كە مان راپە رىنە (ئاغازن دە چىتە دە رى)

زىنە ت : بابە ، ھە موو شت بە كە يىفى تۇ دە بىت ، ھە موو شتم سازكروو .

كاعە لى : ئافە رىن . كچى بابى

زىنە ت : (بە شە رمە وە) بابە . ئە ي كە نكى دە چى يە شارى ؟

كاعە لى : چارى نا . بۇچى وا دە لىي ؟

زىنە ت : وام زانى ئە تۇش بە گە لىان دە كە وى

كاعە لى : نا كچىم بۇچىتە ؟

زىنە ت : ئە گە ر ، ئە كە ر چووبە شار .. خۇت دە زانى خۇت .. خۇت

كاعە لى : ئا ، ئا ، شتە كانت بۇ دىنم ، لە بە ر خاترى تۇ دە چمە مغازە كان ھە رچى

شتى جوانى لى بوو بۇتى دە كىرم .. خۇم دە زانم (نۆكە رىنك دىتە ژوورى) .

نۆكە ر : ئاغام ھىنام .

كاعە لى : دە پىزۇ بىيان شۇو و ھە ر يە كە ي لە قاپىنكى بىكە و جوان لە سە ر

سىنى يە كىيان داھنى .

نۆكە ر . بە لى قورىبان نىو دىنارىش قە رزار بووبە وە .

كاعە لى . نىو دىنار . نىو دىنار بۇچى ؟

نۆكە ر : ئاخىر قورىبان .. ئە مە مېوھ ي ئە و خوارە يە و بە قال ھە بىوو .. ئە وىش

بى پارە نە ي دا ، ھە روھ ھا ورده والە ي تىرىشم لا ھە ل گە رتوۋە .

كاعە لى : دنيا وىزان بوو . (لە م كاتە دا لە دە رگا دە دە ن) دە پىزۇ خىزرا .. ئىش

خۇت بىكە (نۆكە رە كە دە چىتە دە رى) ھە ر پاروھ ھە ر پارە . ھە لى شىش

بە پارە . جگە رە بە پارە . كىشمىش بە پارە . مېوھ بە پارە . پارە . پارە . پارە م نە ما !

(روو له زینه ت ده کا) کچم زینه ت ره نگه میوانه کان بن . ده پروز ده ری
 بانده ت بین . (زینه ت له به ر ده رگاری ناو مال لاوو نیسو راده وه سستی و به
 چمکی چارزگه که ی لاده دات . تا میوانه کان یه کا یه کا به پیز دینه ژوروی ،
 نه ویش ناوونک ده داته وه و ده چینه ده ری) هدی به خیر بین . به خیر .
 که وره تان کردین . فه رمون . فه رمون .

- ۲ -

حاکم : ناغه . شوینه که ت خوزه ، نه م چیا سه وزانه ی هه موو له به رده م دایه .
 سه بری ا تا چاو برده کا هدر باخ و دارستانه . باشه . به زه وقت .
 کاعه لی : راست ده فه رموی ، نیره م که دروست کرد اثیر .. (قسه که ی ده پری)
 خوزه به لی . خوزگه م هاوینان زوو زوو سه رت ده داین شهرت بی نیره ت بز
 چول بکه م و بۆتی برازینمه وه نه گه ر منداله کانت بینی سه غله ت نابن .

چینگه مان خوزش و فینکه . هدر هاوینه هه واره !

باشکاتب : قوریان . له میژنی یه نیره ی دروست کرده وه ، جاران له ناو ناوایی بوو .
 کاعه لی : به لی خزی شاره زایه ، نه و وه خت ده ورنک بوو . هی هی له و
 زه مانی .. با چینوکی نه وه ت بز بگنهمه وه هه موو جار قایقام خزی دوستانی
 ده هاتنه میوانیم . نه بیته خوزه لکیشان خزمه تی چاکم ده کردن ، نه ویش نیره ی
 زور له لا خوزش بوو . توومه زانه لای گه وره پیاوانی هه ولیریش باسی کردبوو ،
 نه وانیش به مدیری پۆلیسه وه و به سه ر حاکمه وه و به معاوینه وه ناو ناو
 ده هاتن ، هه تا جارنکیان موته سه ریغیش ته شریفی هینا ، سه برم کرد ماله
 کۆنه که م شایانی ریزی نه و میوانه گه ورانه نی یه . له پرووی نیوه نه لیم .
 عه رزت ده که م ، هاتم له سه ر شه م گرده به رزه نه و چه ند ژووره م
 دروست کرد . خه به رم بز هات که وه زیری به غدایه ش پاش چه ند روژنکی
 دی به میوانی دی . نه وده م ده روینک بوو . هی .. اثیر !!

باشکاتب : خوزگه م به و ده م .

کاعه لی : به ته مابوو بی به لام نه و هه رایه ی به غدایه ی به سه ردا هات ،
 دامروه زگا وه رگه راو نه هات .

حاکم : چاکت کرد نیره ت دروست کرد ، زه زه رت نه کرده وه به راستی جی به کسی
 به ربه ره لاو خوزه .. چاوه ندازنکی جوانی له به رده مه .

باشکاتب : نه گه ر له بېرت بې ، نيزه ش له گه ل نه و باخچانه بوو که پسره مېره که داوای ده گرده وه .

حاکم : (پې ده که نی) . ها . ها . ها .

باشکاتب : به راسته نه و عاله مه چاک شېت برون . هه مووی وه ک ده رویش حالیان لې هاتووه . نېستا پېنم نالئی له به غدایه شتېک قه ومايه . ليزه بېچی بسوی ده که ونه سه مار هه لپه پېن ؟

کاعه لی : شېت برون هه روا ده بې ؟! نه وه ی ده بلئی مرادکه ی پېن دهلېن . نه وه هدر له دېوه خانې من که وتېوو له سه ر خوانچه ده له وه پا . کاتېک نه و مه سه له ی چه مېوری و زراعی په ی بېست شېت بوو . به لې خوی که م عه قل بوو قه قه ت نه و کاره به ته واوی شېستی کرد . نېتر هه ر روژه ده رگای مه حکمه مه په کم لې ده گری و ده په وی نه و له جېنی من بېېته ناغا ! کېش ؟ .. مرادکه ابا به . په خورپای شېت برون نازانم چ بووه ؟ وه زېرنک چووه وه زېرنکی دی له جېنگه ی دانېشتووه گوايا قابېنه نه ما . کاربه ده ستان نه مان ؟ ده سته و دایه ره ی حکرومته نه ما ؟ هه مووی هدر ماوه جارانش نه و گوزېنه هدر ده بوو . به عه مری خزم که هاتسوجوی حکرومته ده که م چه ند جاز موته سه رېف و مديرو پولیس هاتن و رویشتن .

باشکاتب : راسته ده که ی هه مووی وایه ، فه قه ت ده وه ی نه و خه لکه ی شېت کردووه قانون که ی زه وی وزاره . کوربه خزله وه ش نه گه یشتون . قه ت بېرواناکم وه کو ده لېن وایې .. بابه هدر بز چاک کردنی کشتوکاله و هېچی تر . گوايا نه وانی به غدایه هه نده عه قلّه یان نی په که نابې نه و قوزناغانه تېک بېچن ! چوڼ شتېکی وا ده که ن دلې نه و هه موو پرا گه وړانه بېه نېجت ؟!

نا . بابه . نا . شتی وا نی په ا

کاعه لی : نېوه خوش بن نېمه پاکمان نی په . ده فه رمون ده ی . با نانه که بېخون . (خه ریکی نان خواردن ده پېن) .

نه فه ندی : (نه وه ی له چاپخانه که دانېشتووه) ناغهم لای نېوه باشه ، شوکری خوا بکه ن .

کاعه لی : چوڼ ؟

نه فه ندی : پووی توذا نه لېم له شاران وه کو ده لېن منداله وړدسکه له کولانان چه پلّه ده کوتن و هاوارده که ن : ده ره به گک !

باشکاتب : ناماقولیان کرد . هه تیم و تاری خویرین . نا بابه ناشتی وانئ یه . شار
پیاری تئ دا ماوه

کاعه لی : نه بیته خز هه لکیشان لیره که س رای نه که وتووو تا نیستا سه ر
بیزوئی . به لام نیمه ش هی وامان هه ن ...

حاکم : کئی ده توانئ په ل بیزوئی بکات ؟

باشکاتب : خز له رانیه هه تیونک به گۆ ناغایان دا چوو به کسه ر له به ندیخانه یان
توندد کردو له سه ر دیواری ژوووه کانی نیوتیلی سلیمانی به ق له می ره ش
هوسیبویان که نه و کابرایه ده ئی دایک و خوشکی پیاو له پیاو حه لاله .
کاعه لی : حه قه مستی بیته .

نه فه ندی : جا فایده ی چی ؟ نه مه لاونکه هه ستاوه و شاره و شار ده ی گریته وه و
دی به دی تووشی ده بی . به هیچ چاره ناکری .
باشکاتب : (به توووو بی و نیشاره ته وه) ده ئی له وی هاتی یه وه . جه نابت نازانی
قسه بکه یت .

کاعه لی : لینی گه ری . نیره مالی خزیده کی .

نه فه ندی : خز له خزمه وه شتینکم نه گوتووو ، نه وه ی به به ر چاوه وه تی ده پهریت
نه وه تان بز ده گیرمه وه .

باشکاتب : روعا بکه ن با نه و قوناغ و دیوه خانانه مان لی تینک نه چیت . (گورج)
حاکم به گک اناو ناو شیعر داده نیم . جارینک شیعریکی ۲۱ مه سه عیم له سه ر
ژیانی کورده واری دانا .

حاکم : قه ت نه بی ؟ ده با بزاین .

باشکاتب : به لی وا بییری لی ده که مه وه ، فه ردینکیان زۆر به ولم بوو . هه ر له بیرم
ماوه (پاروونکی گه وره ی له ده م دایه) ده لی

حاکم : بلئ ده ئیم . نه ی گویا تی خۆت نی یه ؟ (پی ده که نی) .

باشکاتب : ناوه دان بی . نحو نحو نحو .. (قورگی ده گیری) .

کاعه لی : ماستاو بیته . ده ها قومینک ماستاوی به سه ردا بکه .

باشکاتب : نحو نحو نحو .. په وری یه گه رووم .

حاکم : چ . هه لبه ستیکه ا به راست نه وه یه هه لبه ستی گیر که له قسورگ دا گیر
ده بی .

باشکاتب : (ناو ده خواته وه) له عننه تیان لی دا . هه موو خه تایی ناژاوه چیمان بوو

بیریان وروژاندم . به ئی . به ئی گوی بگرک واهات :
 تاوه دان بی مال و خانه ی کورده کان
 هه روه کو چۆن تاوه دانه دیوه خان
 دیوه خانه مه زهه ری کوردایه تی
 خوابه هه ر ناوا بی . هه ر ته و ها بی تا ناخرزه مان .
 تاوودانی ته یره بۆ قه لب و گیان
 ناوی دانی ساقیانی ساقییان .

هه موو : (پی ده که نی) . هه ی ده م خوش !

حاکم : (روو له ناغا ده کات) خوا زیادی کات .

کاعه ئی : ده فه رموون بچینه ناو باخه کانه وه له وی چا بخۆینه وه ؟

حاکم : زۆر باشه . با بچین . (هه ل ده ستن . گوئیمان له ده ننگ و پاشان یه ک دوو

ته قه ی تفه ننگک ده بیته .. له دووره وه .. ده چنه ده ره وه .)

نۆکه ر (۱) : (له گه ل یه کینکی دی دینته ژووری) شه مه ش وا لیره ئینه ش

ئانه که مان بچۆین . بان بیان به یه بۆ ده ره وه .

نۆکه ر (۲) : لام وایی بیان به یه ده ره وه باشته ، نه وه ک له پهر بگه رینه وه .

نۆکه ر (۱) : له ری نه و ته قانه چی بوون ؟

نۆکه ر (۲) : نازانم . نه ری نه نحایی دواسکالای مراد چی بوو ؟

نۆکه ر (۱) : نازانم

نۆکه ر (۲) : نه ری باسیان لینه کرد ؟

نۆکه ر (۱) : نازانم . نه ری نه نجام چی ده بی ؟

نۆکه ر (۲) : نازانم .

دیه ی چوازه م

«چایخانه که ی پینشو»

مراد : له سه ر کورسی یه ک خه وتووه ، راده چله کئی .. هه ل ده ستیته سه ر پی .

قاله ، قاله که .

قاله : له تاریکی یه وه وه کو تارمایی یه ک ده رده پهریت به ئی ، مامه که ووه

مراد : کورم ، ها ته وه پاره ، حاجی نه مین راسپهره له شار جووتسه که وشینک و

مراد خانگی و شه روالینکت بۆ بینی چی دی با پی یه کانت به دارو دپی په رژی

ره زو باغه کان شه قار نه بیته ، خۆت ناماده بکه ده ت نیرمه مه کته بی .

قاله :مه کته ب ؟ بؤچی مه کته ب ؟

مراد : کوپری خنوم شه ری و له لالا مه کته ب ، وه کو مندالانی شارستان . ده زانی
مامه حمه دی پینه رۆزی خانه خونم له شار کورنکی هه به هه ر له ته مه نی
تۆ دا بوو وه ک بولبول کاغه زی بز باوکی ده خوننده وه . کوپری خنوم
مه کته ب بز تۆو بز هه موو مندالانی هه زارانی شاور لادی .

قاله :باوه ، ده م که به ته فه تدی ؟

مراد : رۆله م ده ت که مه خوننده وار . تۆله ی خنوم ده که مه وه . تۆله ی خنوم و
خه لکی بی سه وادی وپو گیژی ولاته که م به تۆ ده که مه وه ، ده ت که مه
گوئینک دایکی کاره که رو باوکی ره نجبه ری ماندووت بۆنت بکه ن و بگه شینه وه .
(قاله ون ده بی) . نیتر ره نجبه رۆزی با به س بیت . با ده وری نازادی بیت .
نازادی .

ده نگیک : میاره .. میاو .. میاره .

ده نگیک : خت . خت . خت .

مراد : ره نگی ده گوپنت . تووره ده بیت ، هه ی ده ردی ره ش . سه گی سه گهایی بی
نامانی چاوچنوک . سفره دپی مال مال ویرانی ته یری شوم .

ده نگیک : میاره .. میاو .. میاو .

ده نگیک : خت . خت . خت .

مراد : میاره له دایکت . میاره له باوکت . له ساو و پاپیرانت ، شه وه ی دیلی و
خرمه تکاری تا بینه قاقا نوقمی که وجی و سه رشوری . بؤچی من کوتری سپیم
وینه ی سه لکه پشیله له یاخه تان ده ده ن ؟ (سه ری به رده داته وه . ناوینک .
نتجا پی ده که نی) ها . ها . ها . چاچی یه ؟ دنیا سه گیشی تی دایه و پشیله شی

تی دایه . ته عما شه رت بی میاره بریان بکه م . مراد نه یم ته که درکه شیان له
بی ده رنه هینم . من وا به ناوات که یشتم ، دوا سکالامان خونندرایه وه . نای
له و زی به که وره هه ر به ردم تی فیری دا و قووتی دا .. ته عما ته وه ستام به
رد له دوی به رد تیم هاویشتم ، هه تا بنی گرت و دوا به ردم سه ری له ناو
ده رهینا . سکالای دواییم وه کو بزمار گرتی به زه ققه ی چاویمان اده با سمیل
بایری ترسه نۆک بی ته ماشا بکا . به چاوی خزی بیینی چون هه مرو شت به
که یفی دلی من بوو ا (تاوینک بی ده نگس . موسیقایه کی به گوپ . پاشان به
نه رمی له ده رگا ده دری .) کی یه وه ؟ فه رمون ا (حاکم به جل و به رگی

قازی جارانه وه باشکاتب به جا وه رگی مه لایانه وه دینه ژورور . ده فته ریکی گه وره یان پی به) .

قازی : نه سسه لامو عه له یکوم .

باشکاتب : وه سسه لامو عه له یکوم .

مراد : وه عه له یکه سه لاو .. فه رمورن .

قازی : نازانم ده مان ناسیته وه .. خال مراد . یان نا . ؟

مراد : هه ر چوئیک بیت خو ئیوه هاتورن . میوانن ده فه رمورن دانیش .

قازی : نا یو دانیشتن نه هاتورین .

باشکاتب : با بیت بلیم ، نه وه جه نابی حاکمه و منیش باشکاتبم .

مراد : ده شینوی و خه م دای دهگری ، یه ک یه ک نی یان ده چینه پیشه وه و به

چاوئیکی زه قی واق رماو نی یان ده روانی . نه مه حاکم . نه مه ش باشکاتب (

تاوئیک) دیسان . دیسان !!

قازی : تیمان مه روانسه ! دلّت هیچ نه کات . نیمه به ده م بانگی تزوه هاتورین

باشکاتب : نیمه ش کوزاوین ، پیاری جارن نین .

مراد : قه ت نه پی ؟

باشکاتب : یو نابی !! ته ی له و خواره دا شورش نی به . ئیوه نالین هه موو شتی

قابلی گوزانه . دوا ی هه موو کاره ساتئیک خوشی به . پاش نه وه ی دوا عه ریزه ی

تومان هاته به رده م . جومهوری چاویلکه یه کی تایبه تی یو ناردین که له

چاومان کرد (چاویلکه یه ک به ده سته وه ده گری) به پوونی هه موو ده ردی

دلی تزو هاورئیکا نتمان لا ناشکرا بوو .

باشکاتب : هه ر بوی جومهوری (مراد پی ده که نی)

قازی : هه تا جل و به رگیشان - سه یرکه ، بروانه هه مووی گوزا . ئیتر گرتی زهوی

وازار کراو لاقاوی دادو هه ق په روه ری به ره لئای دنیا بوو .

مراد : به خوی به خوی . ئینه . قسه ی ذینه خوش . ده بیژن بیژن .

باشکاتب : وه کو جه نابی قازی یه فه ندی عه رزی کردن هه مووی وایه ، نیمه ش

بویه هاتورین ، رازو گله یی تو چاریکه ین .

باشکاتب : پی گومان لی مان نارازی بوویت .

قازی : ده پی نه مرز گله بیت نه مینیت . نه وسا رزؤئیکه بوو وای ده ویست و ئه مرز

رزؤئیکی دی به . نابی لاپه ره ی کون هه ل بده ینه وه ، هه ر سه یری نه مرز

یکه .

باشکاتب : ئیتر خۇ دلت پاک بۇوہ .

مراد : قوریان نه وقسالنه ی پئی ناوی .. به ئی عه رزوحال بوو جیی خوی گرت و ئاواتم هاته دی به لام یه ک داخم له دل دایه .

باشکاتب : واخ !؟ دل ؟ بلئی چی یه ؟

مراد : ئیستا من پروام کردووہ . به لام ده مه وی خه لکه که ش پیسم پروایکه ن . ده مه وی میاوه داره کانیش پروا بکه ن .. که .. وایه ..

قازی : ده زاتم مه به ستت چی یه . به ئی .. به ئی .. نه هلی دی ، نه ک هه ر ئیزه ، هه موو کوردستان به چاوی ریزه وه ده روانته کردو کوششت .

باشکاتب : کئی پروای ده کرد . مرادکه یه کی نه خوینده وار ده پانزده سال کول نه دا . هه ر هاتو چوی سه را بکات و سکالاً دواى سکالاً بنوسینت و په نجه بئینته ناو چاوی ده ره به گ و ده ته ودایه ره ی حکومته ت هه ر نه به زئی هه تا ماف وه ده س ده هینی ؟ نه مه نی یه مه به ست ؟

مراد : ده م خوش !

قازی : ئیتر هه ر نه مرۆیه پئیت پروا ده که ن . ئنجا پات له سه ر چی یه ؟

مراد : نه وه ی من ده مه وی ئاسانه : نه گه ر زالم ئی بگه پئی . پینکه وه ده بن گورگ و مه پئی . من ده مه وی دنیا . دنیینی دادو یه کسانى بئیت . ده مه وی برایه تیبی راست له دئی هه موو خه لکه که جی گیر تالی ده کا . نه بوونى و سه رشوپی .

(حاکم و باشکاتب ون ده بن .) (چایچی و یه ک دوو که سی دی دیار ده بن . بئى نه وه ی مراد بیان بئینی) ده مه وی هه ژاران به سه ری فسرازی بچنه دایه ره کان و هه قی خویان بدرتئی . به چاویکی - سووک سه یر نه کرین . ده مه وی سه به رز بین . ئیتر ره نجه رۆیی با به س بئیت . ده وری نازادی یه . نازادی !

ده نگینک : میاو . میاو . میاو .

ده نگینک : خت . خت . خت .

مراد : هه میسان سه گک باهه داک شه کانی میاو !؟

ده نگینک : میاو . میاو . میاو .

ده نگینک : خت . خت . خت .

مراد : میاوه چیته ا بز به ختی خوتان بمیاوینتن بز گزوی رزیوی باوکه
سه رشوره کانتان . (وه ک سه گه ن ده ننگک پدا) حه له له له . حه له له له .
هه حه له له له .. ده ی ده ی . تاوینک پی ده نکه نی) ها .ها .هادنیا په کی
سه یرو خوښه اکی پروای ده کرد سکالای من سه یر بکرنیت . نه وا به زه ققه ی
چاویان سه ری گرت . باخی گرده خه ج ده بیته وه هی خنوم . قزلی لسی
هه ل ده مالم . وه ک بووک خزمه تی ده که م . سه رویه چه مسی داره کان به
تیشکی به یانی زهرین شانه ده بی و هه زاران هه زار نه ستیره ی سه وزو سوور
وه ک شیر ی مه مکان خوزشای شیرین و مزریان تی ده که پی .

شه رت بی به که م بز خه لک بیه شمه وه با هه موو رینواران بین له سایه ی

باخه که م دا بجه سینته وه خو تیزیکه ن و دیاریش بز مال و مندالیان بیه نه وه .

موزه ده لیبی که پی با وایی اا ها .. ها .ها .

ده نگیگ : میاو . میاو . میاو .

ده نگیگ : خت . خت . خت .

مراد : کوزه ، ده به س میاوت بی ، هه ی گرو به ردینی باوکت . هه ی بی نابرووی
جانه وه ر . هه ی کرمی پیسی ناو که ناو . خو تو منت کوشت بز هه رچی
ده چم میاو . میاو . هه ر کار ی ده که م میاو . میاو . هه ی ره ششاو ! هه ی
نه فرین .

ده نگیگ : (به رده وام) میاو . میاو . میاو .

مراد : که لله م تی قی . نای له و ده ننگه به سانه ا ده لیبی شیر ی تیژه به ند به ند
په رده ی میشکم هه ل ده بری . ده لیم که رین . هینده م نه ما وامردم ا
هه ی هاوار . وه ی باهه پز .. وا نه و پشیلانه جومهوری یان خوارد . دادیان
خوارد . نازادی یان خوارد . قازی په فه ندی . باشه فه ندی ! نیسوه بز قسه په ک
ناکه ن ؟ حه مه ره سوول ، مسته فا .. کاکه نه حه د . وانسی په ؟ .. جوامیز .
زینت ؟ کوپم قاله .. قاله (به گریانه وه) .

قاله : (دینته سه ر شانز) نه وه کی بانگم ده کا ؟

مراد : منم .. من . وه ره کوپی خنوم .

قاله : نه و لیزه ی . وا هه ر خه لکه به شونت دا ده که رین و پرسبارده که ن .

مراد : کوپم پینت گوت که وش و مراد خانی و شه رذالت بز بیننی ؟

قاله : که وش ی چی ؟ مراد خانی چی په . مامه که وره .

مراد : نهی پاره م نه دایه ی بچی لای حاجی نه مین ؟

قاله : که ی ؟ تنجا که وش لزچی یه ؟

مراد : بز مه کته ب . نه و پایزه ده ت نیزمه مه کته ب . هه ر چیت بسوی بسوت

ده کرم . پاره م بوو . باخ وره زه کانم وه رگرتسه وه . ها ها ها ! کوره چایچی

هه نه تو ماوی پیم پروا بکه یت که سکالاکانم سه ریان گرت ده نوش بلئی

« نا » .. تاکه ی دوو دلئی ؟-

هه موویان ده زانن ، هه تا زینه تی کچی ناغاو جوامبیری کوری پووریسی .

هه موو مه زانن . له گه لُ حه مه ره سول و سته فاش رنک که وتووین و له

پاشه پژوی زراعه ته که مان دواپن . نه ی قازی یه فه ندی تازه نه هاتی یه لام .

ده بز بزر بوون چی تر .. میاو . میاوه مه که ن . که لله م ته قی . سندان میاوا!

ره شا ومیاوا ! میاو میاو ! ئیوه بلئین هه موو که رن ، کویرن ، نابینان . ئیتر بان

ئیوه شیت بوون ، یا من (پزلیشیک و یه ک دوو پیاو دینه ژوور)

پزلیس : کوا . مراد ؟

مراد : بزچی ؟

پولیس : ده بی له گه لمان بی یه شار .

مراد : من ؟ کی ده لئی . من مرادم . دنیاکه وا گوزاره . خوشم له وه به گومانم که من

مردام . کی ده لئی من نه و که سه م که باوکم ناوی نام مرادی بی مراد ؟

ده لیم گه رین ، میشکم ته قی . نایه م ، نایه م .

یه کینک : خال مراد ، بزچی له که لمان نایه ی . خزو و چینه شار . گویا تو کولت

داوه ، کی هه ندی تو شاره زای شاره ؟

مراد : راست ده که ی برا . به لام نه م جاره دلُم خه به ر ده دا که نه چمه شار .

یه کینک : بزچی تو لات وایه بزچی ؟

مراد : بز هه رچی بی

پزلیس : نایی . ده بی هه ر بیی تا بچین .

مراد : بزچی ؟ نه مه چ نه مریکه ؟

پزلیس : نه مری حکومت ته . (مراد ده شله ژئی)

مراد : نه ی هاوار . هه ی بابه پژ !

قاله : (ده گری) هه ی مامه پژ . هه ی بابه پژ .

یه کینک : (ده م له پزلیسه که ده قووچینی و به چاو ئیشاره تی بزده کات .) نا .

نا . نائده ی نازانی قایمقام به دووی دا ناردووی تا سه ر له نوی باخ و

زه وی به کانت بۆ تاپز بکه نه وه و توش نیمزای بکه یت .

مراد : ده وا بلئی بی قه زایی . ئنجا توش بهوات کرد که سکالاکه م سه ری گرت و

چی ویستم وا بوو

پۆلیس : به لئی . به لئی . ده فه رموو . ؟ (ده ی به ن)

قاله : مامه رۆ . بۆ کوئی ده به ن ؟ (دوویان ده که وی)

چایچی : نیتر بردیان .

دانیشتوو (۱) : بۆ شینتخانه ؟!

چایچی : بابه بیلا شینت نی یه . وا شینت بوو ؟

یه گینک : به خوا دلّم پینی ده سووتی .

چایچی : هه ر کاری دلّ پینی سووتانه ؟ خو ده زانم له سه ر هه ق بوو . به لأم چی ...

یه کییک : کاککی برا . تا نه و بابه له و کونده وه بینت .. نه وا سه دی وه ک مراد

به سه ری ده که وی و شینت ده بی .

« هار »

د . نافع ناکره یی

شانوب رهنگیت تازهو جوان رووهن دبیت .. دههولو زورنا دی هیته ژوری و کومه کا کچو کورا دهینه ناف شانویی داو داهوتی دکه ن و جلو بهرگیت وان ب هه می رهنگانه و هه می جوریت دهواتی دکن .. ب هاری کاری یا فانوسا سیحری یان ژی فیدویی ل دیواری پاشی شانویی «محمد عارف» دی دیار بیت و هندهک سترانا بیژیت .. د ناف شانویی دا ژی چند جحیل و تولاز دی له یزن و هندهک ژی دی دهواتی کن پاشی وحه سو ، حهسن زیرهک ، و هکوناشوبه کی دی ل لایه پشته سترانا بیژن ، گولبهارو ته حسین تاهاو تپیا دوهوکی ژی دی و هسا هیته دیتن دگه ل خوشترین ناوازو سترانیت کوردی .. ل لایه کی شانویی فه مروفهک دی هیته ژور ب میکیا چی و هسا یی هاتیه دروست کرن کو که له کی سهیره ... دی خو نیزیکی کچه کو کوره کا کهت کو مژولیت ناخفتنی نه ...

کچه که : دی وهره مه مودا دگه ل خه لکی ولاتی خو ب که هیته که یف و سه فایي .. کوره که :- زینا خانی نه زنی دبیم خوشی و شادی یامه یا ب زهحمه ته ناگه هیته سه ری ..!

زین :- هنده یی رهشبین نه به ...!

هه م :- دوستا روحا من تو یا د بینی گورگه و ریخی یی د که تینه د ناف ریژیت مه داو دفتت مه ژیهک کن ...!

زین : مله تی مه هنده یی د خوشیادا کو گوئی خو ناده تی ... نه و دوژمنن ...!!

هه م :- نه فه نالوزیا مه یه ...! ل بهر شاهی و دهواتا مه ناگال پیلانیت دل بیسا نی یه . زین :- لنگه ری بلا ناف ده می مه یی خوش بیت .. بلا صوبه ناگر ته رو هیشکا نه هیلیت ..!

هه م :- چهوا و هسا دبیت ؟! نه و مروقی د ژوژی دا دژیت ده بیا دوینی ل بیری بیرو ژیر نه کهت و نه و چه وتی و نه راستیت هاتینه ریکا وی دوینی و نه فرو ده بیا

سوبه پینی نه سببی وی نه لوکومینز و ب رووناهمی یه کا چاک دهرگه هئی سوبه پینی لی بدهت و
فه کهات .... دا نااگرنا هاشه روژه کا خوش و به اختیار نه بو خو بتتی به لکو بو زاروکو
نه هئیت خو دگل داهاتیت ولات و ملله تی خو !..

«دهنکه کی زیرو ناخوش ل پشت شانویی د هیت دگل ل لفلشینا وی مروئی سهیره ر
وهکو نه ویی ناخفیت ..»

دهنگ : نه فه چند سال و زه مانه نه ز دگریم دا ریکه کی بیبنمه فه فان مروفا ژ یه ک
فه که مو خه مو نه خوشی یا بیخمه د نااذا ... که له کا ب زه حمت بوو .. چونکه ریکه ک
نه بووان به لایبکم .. به لی نهومن دیته فه .. نه ز فاوستم .

هیندهک دهنگو گازییت ناریک وهکو دهنکی عه فری و رووناهمی یا شانویی دی
رهوشه ن بیت و توندی فه مریت .. هه می خه لکیت د ناف شانویی دا دی دهرچن و فاوست
دی هیت د ناف شانویی داوب نالوزی دی خو مه لافیزییت و دهواتی کت .»

فاوست : نه فی کومه لگایی چ توخمه مروف تیدا دژین .. نه ف مروفه چو تشتا نزانن
غهری لافزه و ستران و خوشی یا ... مه زنی وانیش که له ک نه و خوش دشین و نه وان ژ ی
نه و که له ک خوز د هیت ده بیا دیواره کی د ناقه را واندا دروست که م و وه سا لی بهین کو
دهیک و براو باب ژ یه ک بینه دوژمن !..

دل فی دهمه ی دا پیره میره کی ب جلو به رگیت سهی و جوان و ری هیت دریزو
داره کی دریزو د دهستی دا دی هیت ژوری :-

مروقه که : نه ف دونیا یه هه میا پیچه

باشی ریکا مروئی چاکو

خراهی ریبازا که سی ب سیچه

به ره می چه په لی هه می دهما بی لیچه

فاوست : نه ف نه زانه چ دبیزییت !.. هو .. هو .. مامو .. توکی و توچ دبیزی ... ۱۹

مروقه که : نه ز بابا تامیری عوربانم

هوزانقانی میلله تی کوردانم

هه ر که سی ب بیژییت وه نی یه

با بزانییت نه ز نه فینداری وانم .

فاوست : نه ز هوزانقانا نه یناسم ... هوین خه لکی سه رری دهن !..

مروکه که : نه هوزانقانه ری نیشاندهر

نه فینداری ری یا بی که دهر

هوزان نازادی و خوشی یه

دوژمنی وی یه مه غول و ته تهر

فلوست :- کورودى هره .. تو يى د ناف بيرو بروايت رومانسى و ميسالى يا كه فندا
دژى ... كه نكي نه فرو بازه رى وان بيرو مايه ...!؟

بابا تاهير :- بيرو چاكي و باشى و راستى ييا كه فنه و نوئى يه ول پاشه روژى ژى هه موو
خودان ويژدان بووى هندی خه پاتى دكەت .

فلوست :- دى هره .. هره .. تود چوناگه مى .

«دى ل شانويى ده رچيت»

بابا تاهير : هه قاليت خوشه فى «دى دگل خه لکى ناف هوژدا تاخفيت هوين دزانن
راستى و خارى هه مى ده مال به رامبه رى يه ك رادوهستن حه ق و ناحق ، رووناهى و
تارى ... هه مى دوو دژن ل به رامبه رى يه ك رادوهستن .... نه فرو نه ز چيروك بيژى فئى
شانويى مه .. ل شاره كى ... ل بازه ركه كى .. ل هه ريمه كى .. ل ده فه ركه كى .. ل پيش
چهند دهم و زه مانا .. خه لك د خوشيادا دژيان ... هه ر نه فرو ل به رچاغا بوو .. بيرو
سوبه ي نه دكر ... زكى نه ژى و كه يف و سه فا هه مى هيقيت وان بوون .

شولا وان كوچه رى و چانندن و شاپيى و لاقژه و خوشى بوون ... ميريى وان ... مه زنى
وان بو هه ميا و كه يى برابى بوو .. وى كه له ك نه و خوش دفيان و وان ژى نه و خوش دقيا ..
جلك ل به ر خو نه دكرن نه كه ر يه ك ژ مله تى وى يى رويس با .. خارن نه دخار نه كه ر
زانى با مروغه كى وى يى برسى يه .. خه لكى هه ميا ب سه رى وى سويند دخاروژيى دريژ
بوخواست .

«دهنگه دهنگه هه وار دى ل پشت شانويى هين و خه لك دگل ميريى دى هينه د ناف
شانويى داو روناھى دى بابا تاهيري هيليت و دى خه لکى دناف شانويى دا ناشكرابن ..!
مير :- سه ركه و تنا من يا هه وه يه .. خوشيا من هوينن .. نه كه ر هوين نه بن ما نه زب چ
دئينم .. ب هنگه نه زى مه زنم د ناف فئى جيهانى دا نه كه ر هوين من بلند نه كه ن نه زدى
مه زناتى ل كيهه ئينم ..!؟

ژماره (۱) :- نه زبه نى ته نه م دفينن و مه ژى تودقئى !!

ژماره (۲) :- توژ مه ي و يى د ناف مه دا هه ستاى و تو سه روه رى مه ي ..

ژماره (۳) : نه كه ر ره وشتى ته يى باش نه بيت نه م ژى ته وه سا بلند ناكه ين

ژماره (۱) : بشوره شكير وه نه بيژه ... يى چه وا بيت هه ر نه و مه زنى مه يه

شوره شكير ژماره (۳) :- نه خير نه كه ر مير ژكومى نه بيت و دگل ژان و خوشيت مله تى

نه بيت .. چ ميره كه و نا بيت سه روه رى بكت .

ژماره (۲) :- مير هه ر ميره .. يى چه وا بيت و ده بيا هه مى گاغا نه م د فه رمانا وى دا بيرو

ده رنه كه فين .

شوره شگير :- نه خير نه و ميرى خول مله تي بلند تر دگه ت و ژانا بوخه لکى په يدا دگه
ده بيا مير نه بيت و نه مينيت .

ژماره (۱) :- به سه ... به سه .. مير هر ميره و فه قير ژى فه قيره ..

مير :- خو تيك نه دهن .. نه زى دگه ل بيرو باوره يت شوره شگيرى دا ... نه و ميرى
نه شيت خزمه تا مله تي خوب چاكي بگه ت و خو ژوان بلند تر بگه ت و بوپيشكه فتنا وان
نه خه بتيت نه و هيژاى ميراتى ني به و نايبت مير بمينيت .

شوره شگير :- نه ز به ني هوسا توسه روهرى مه ي تا وى ده دى پيگه باشى يا ته مايبت و
پيشكه نيت .. به لي نه گه ر تول وى ده و سى ده رچوى نه م .. ده بيا ته نه نياسين .

مير :- نه و كسى خارى ل من بينيت و نه بيژيت نه و دوژمنى منه !..

هه مى پيگه : بژى مير ... بژى مير .. بژى مير ...

«هه مى پيگه دى چنه ده رى»

دل ده مى ناخفتنا فى ديمه نه ي «فاوست» دى هيت زور و دى گوڤى خوده ته
ناخفتنيت وان ... به لي نه وى نابينن ... تا ده مى د چنه ده رى روناھى دى «فاوست» ي
نیشان دهن ..

فاوست :- نه نه چى به .. چه وا دى شيم فى ته داره كى تيك ده م .. ده بيا نه زريكه كى
بينيمه نه و هه مى تشتى بگوهرم .. به لي چه وا ؟...

«دى چه ند لو تال خوده ت و خو هه لافيزيت و بيژيت ..»

فاوست : من ديقه نه .. ده بيا تشته كى وه سا بكم كو نابقه را مله تي و ميرى تيكده م و
پاشى نه ف ته داره كه ب خو نامينيت !..

«روناھى دى بابا تاهيرى نیشان دهن ل لايى ديكه ي شانويى»

بابا تاهير :- وه ريسى دره وا يى كورته

دوژمنى چاكي ي بي ره و شته

هر كسى ريكا خارى بگريت

بى گومان دو ماھى يا وى يا چه و ته

«دل فى ده مى مير و هه فاليت خودى هينه نه د ناف شانويى دا»

مير :- من چو نه خوشى و دل نيشى و بيرييت چه و تى نينه ... مله تي منى به ختياړه ..
نه نه يه هيفى و نوميديت من .. به لي ل له شى خو هه نه ز كيمه كى نه ساخم ... ژانه سه ره كا

تيز نه زى كرتيم .. نه گه نه ف ژانه ل من نه مينيت ... ل وه لاتى مندا گورگو ميه دى
پيگه زين و كسى هه وچه يه ك نه ل خو نه ل مالا خو نه ل جيھى خو نايبت .

«فاوست دى هيت زور كو جل و به رگيت نوژدارا يى د كرينه به رخن»

فاوست «دى گاږى كه ت» :- نوژدارم و هه مى دردا د برينم

نوژدارم و خوشيال دنى ... شه ديه شينم

نوژدارم ..

ژانه سه رى .. پشت نيشانى .. كيم خارنى ..

كوك و كوفانا ... هه مى دهر دو ژانا

ب فان دهستا ..

ب خويندن و دهرمانا د بژكينم

نوژدارم .. نوژدارم ...

كى هارى كارى دقيت ؟..

كى دهرمان و تيمار كرن دقيت

كى ژيانا خوش دقيت

دى ب فان دهستا بوئينم ...

«مير دگل هه فاليت خو مژوليت ناخفتنى نه ..»

هه فاله كى ميرى : نه زبه نى ته گوهرل ناخفتنا فى مروقه فى هه يه ۱۹..

مير :- به لى ... به لى ۱۹..

هه فاله كى دى :- كى د بيژيت ناخفتنا وى ياراسته ؟..

مير :- ما دا وى ژى تا فى كه ينه شه و بزانه ن درهوا دكته يان ژى يى راسته ۱۹..

هه فاله ك :- نه زبه نى گازى كه مى ۱۹..

مير :- دى گازى وى ژى بكن ... ما چ ژى چويه ۱۹..

«فاوست دى خو نيزيكى ميرى كه توب ريژه دى هيته پيش ميرى»

فاوست :- نه زبه نى ته چ فرمان هه يه دا خزمه تكارى ته بگه هينته چ ۱۹..

مير :- ب خودى نوژدارى هيژا مه چونه خوشى و نارحته نينن .. به لى ژانه سه ره كى

نه زى گر تيم و ل بهر نيشى نه ز ناتا بتم ۱۹..

فاوست :- نه زبه نى ژانه سه ر نه خوشى يه كا كه له كا ب ساناهى يه و خه مى نه خو !

مير :- فى ژانه سه رى نه زى ل كار كريم و كه له ك شوليت پيته فى من به ناهينه كرن ۱۹..

فاوست :- ميرى من ... خه مى نه خو .. ته چه وا دقيت دى و هسا بوته چى كه م .

مير :- دى فرمو ... داخازا ته چى يه و چه وا دى دهست به كين ۱۹..

فاوست :- من چونه قيت و دهرمانى ته نه شه يه د توپركى مندا ... به لى دهرمانى من

مه رجه كيت دگه لدا ده بيا بيته جيهى خو ... نه وهك دى خرابترى ۱۹..

مير :- نه گره نف ژانه سه ره ل من بچيت ، ته چ مهرج هه نه هه ميا دى بوته نينمه جى ،

تومن چى كه شه ... خه مى ل چوتشتا نه خو ۱۹..

فاوست :- نه زبه نى ... ميرى من ... من مالى دونيايى نه قيت .. من پايه و تهخت

نه ڦين ... مهر جي من نه وه .. دي ب دهرمانی من چي بي به ڦه .. به لي هر دهننگي ل
في دهننگي نه م بي د ناخڦين زيده تريبو هاته گوھيت ته ... دي هوش و دهماريت ته
گرڙپن و ٽيڪ چن ... ل به روي هندي ... دهبيا دهننگيت بلند و هه راواوارو قيڙي ل ولاتي
نه مينن !!!

هه ڦاليت ميري :- بلا ميري مه چي بيته ڦه نه م و نه ناڪه ڦين نوقين ل جيهه كي بهيت !!
مير : نه باب و نه چه و دهننگي ستران و لافزه و دهوات و خوشي يا ، هر وهسا دهننگي
گريان و خه مي ل خه لکي ده ڦه را خوقه ده ڦه ڪه ڦين ؟

هه ڦاليت ميري : نه زبني بلا تو چي بيته ڦه بلا نه و تشتت مه نه مينن !!!
مير : نه ڦ شوله يا ب زهحه ته !!

ڦاوست : نه خير ميري من وهسا ني به .. خوشي و چاڪي يا ته هيئي يا .. هه مي في
خه لڪه به !

مير : به لي و دسايه .. به لي من نه ڦيت نه ز چونه خوشي يا بگه هينمه ولات و ميله تي خو ..!
ڦاوست : نه گه ر تويي باش نه بي .. ميلهات ڙي دي خراپ بيت !!
هه ڦاليت ميري :- نوڙدار راست ديڙيت ... بلا ته دهرمان بڪت !!
مير : دي باشه !!

ڦاوست توپرڪي خودي ڦه ڪه ته ڦه و هيندهڪ قودي و شويشا دي دهرئينيت و دي
دهرمانا ب سه ريه ڪا ڪهت و موسيڦا ڙي دي دگه ل ڪاري «ڦاوستي» به رده وام بيت و نيف
به رداغي دهرمانه ڪي دي چي ڪهت و ل وي ده مي دا ميرو هه ڦاليت وي د سه تحينه ل
ڪاري وي .. به رداغي دهرمانی دي ده ته ڦ ميري و بيڙيت : .

ڦاوست : ڦه رمو و ميرم ڦه خوب نافي خودي ...!
هه ڦاله ڪي ميري : نه خير .. دهبيا تو هندهڪي ڙي ڦه خوي پاشي ميري مه دي ڦه خوت ..
ڦاوست ڙي دي قومه ڪي ڙ دهرمانی خو ڦه خوت پاشي دي ده ته ڦ ميري» ..
مير «دي ڙي وهرگريت و ڦه خوت» :- ناي ... ته هه .. نه ڦه چ بوو ؟ .. مي بوو ڙ
ماستي ڪيشاي ... نه ڦ دهرمانه چ بوو ؟ .. حه بيه ڪا ڙاني د سه ري مندانه ما .. !!
هه ڦاليت ميري : «ڪره ڦيري و هاوار» : بڙيت نوڙداري مه بي نوي ..
مير : هه چ دڦيت بدنه تي .

ڦاوست : نه زبني من چونه ڦيت .. به لي ل پاش ماويه ڪي ڪيم نه و مه سه لا من گوٽي :-
دي ل ته روي دهت .. دي ب دهننگي ٽيڪجي !!!
هه ڦاليت ميري : ڪه س ڙمه دهننگه دهننگي ناڪهت !!

فلوست : تشته کئی دیکه ژی یی هه ی نه گهر میر تویره بوو .. نو گوتی قی شولی بکن و
هنگو نه کر .. میر وهکی دپرندا دی لی هیته و پاشی هه ر چی نابیته فه ..
هه فالیت میری : نه گهر میری مه ژیا نا مه ژی بقیته نه م دی دهینی !!
«فاوستی تشتیت خو لیک دان و خوناماده کر بو چوونی»

میر : نوژداری دلوفان ل دهف مه به ، ته چ ل دونیایی د فیت دی بو ته ئینین !!
فلوست : نه خیر نه زیه نی .. من گه له ک نه خوشیت هه بین و دی چمول سر گهریم و ب
ئانه هی یا خودی دی فه گهریمه فه جه م هه وه دابزانم میری هه وه ی هیژایی چه وایه ..؟!
میر و هه فالیت وی : یاهئی .. یاهئی .. نوژداری دلوفان .
فلوست : یاهئی ... یاهئی ..

میر : نه فه چ جوړه نوژدار بوو .. خودی ژینی وی دریزکت .. پا ب خودی ب دهرمانی
قی نوژداره ی چی بوومه فه ..
هه فالیت میری : خودی ژینی وی دریزکت .

یه ک ژ هه فالیت میری : میری من ... نه فه شیخ و حکیم ژی هات .
بابا تاهیر دی هیته د ناف شانویی دا .
بابا تاهیر : دهمیت هه وه ب خیر بن میری من .

میر : هه ی توب خیر هاتی زانایی مهن ... توبو دیار نه بووی .. ما تونزانی تو گه له کئی
پیروزی ل دهف مه ؟

بابا تاهیر : نه زیه نی نه ز مژولی هیندهک مه سه لیت قی دونیایی بووم ..
هه فاله کئی میری : نه زیه نی زاناو هیژایی مه پا ته نه زانی کونوژداره کئی گه له کئی چاک
هاتبوو ئیره میری مه ل ژانه سه را وی رزگار کرو چی کره فه !!
بابا تاهیر : نه و نوژداری چی چه وای بوو ..؟!
میر : هه ر نوژدی د باری ... گه له کئی پیروز بوو !!

بابا تاهیر : نه ری هیچ مهرج دانان بو وه رگرتنا دهرمانی ؟
هه فالیت میری : به لی .. به لی .. گوتی میر دی تویره بیت ژ دهنکی نه گهر چی
بوو فه ...!

بابا تاهیر : نه ی بی ئولی بی ئول .. نه ویا وی دفیا کرو ب چی ئینا ...!!
میر : نه ی مروقی پیروز .. تو چ د بیژی ... نوژداره که مروقه کئی گه له کئی پیروز
دیاریبوو ..

بابا تاهیر : هوین وی بی ئولی نه نیاسن .. مروقی خرابی و شولیت ناره وایه ... نه ز
دناسم هوین وی نه نیاسن !!

میر : ما وی چل مه دفیت .. مه چ خرابی یا وی کره .. بو چی دی شوله کا وه سا

کات کو زیان و زہرہ را بگہ ہینتہ ماہ... ۱۹...

بابا تھیر : میری من ... وی دیت کو ٹہف ولاتہ یی د خوشیادا دژیت .. میرو گزیر وہ کو
یہ کن ، کہسی زینائی ل کہسی نادات .. کہس ماف و حہقی کہسی ناخوت .. ہہمی وہ کو
برا دژین .. ٹہف ل جہم وی تشتہ کی گہ لہ کی خراب بوو .. وی نہ دتیا ٹہف تشتہ
ہہ بیت و ٹہف کارہ پیس و چہ پہلہ ٹہ نجام دا !!..

میر : وہ نہ بیژہ سہیدا .. ٹہ و مرو فہ کی پیروزو دیار بوو ژانہ سہرا من نہ ہیلا ..!
بابا تھیر : میری من ... مہ سہ لہ ٹہ و نی یہ کونہو ژانہ سہرا تہ نہ ما .. ٹالوزی ٹہ وہ
کو دی جی ل دیفرا ہیٹ .. ۱۹...

میر : ہر چ بییت بلا بییت .. ٹہ مملتہ تی خوب روح و گیائی خونادہم ..!
بابا تھیر : دا ب بینین کا دی چہ وا بییت و دی چ لی ہیٹ ...!
«رونامی دی کز بییت»

«دہنگی دہول و زورناو»

ہندہک تولازو جحیل ، کچھ کور دی ہینہ د ناف شانوسی داو دی دہست ب دہواتی
کن .. میر دی ہیٹہ ژور دگل ہہ فالیت خو .. دی تہ ماشای دہواتی کن و میر دی
بیژیت :

میر : با ملاتہ ہہ رخوشی و شادی یا دا بیت .. ٹہفہ ہیقی و ٹومیدا منہ .

ہہ فالہ کی میری : خودی تہ بوومہ بہیلیت ول ہہمی نہ خوشیت دنیایی تہ بہاریژیت ..

«میرل پرداوی ناگامی یا خوہ وارہک راہیلاو گوتی :-

میر : بہ سہ .. بہ سہ .. ٹہف دہنگہ دی سہری من پہ گینیت !

ہہ فالیت وی : ٹہفہ چی یہ ٹہ زبہ نی .. ؟ چ ل تہ مات .. ۱۹...

جحیل ،

میر ب توپہیی ، .. د بیژہ منکو ... فی دہنگی راکن ..!!...

«ہہ فالہ کی میری دی فہرمانی دہتہ دہول و زورنا کو بہ تال کن و چو دہنگہ ژی

نہ ہین»

«تولازہ کی زیرہک .. شورہ شکیر ... دی ہیٹہ پیش میری و بیژیت»

شورہ شکیر : ٹہ زبہ نی چوئی خراب من نہ گوتی بہ .... دا زمانی من ببری .. تہ ٹہم فیر

نہ کرینہ کو ٹہم تشتہ کی د دی خودا بہیلین .... تہ نی گوتی یہ مہ ہرچی د دی

ہہ وہ دایہ بیژن و نہ فہ شیرن ..

میر : کربہ .... ٹہ و روژ چو ...! و ہرہ سہرپر . سہری فی کورہی پپرہ ...!!

«سہرپر دی ہیٹہ پیش بہ لی ہہ فالہ کی میری دی خو نیژیکی میری کت و بیژیت»

هه قالی میری : نه ز به نی .... قوریان ..... فی به له نگازهی تشته کی خراب نه گوتی به .
چه وای دی تو سه ری وی بری ...!؟

میر : کچه نه شه شولا ته نی به ..... نه و روژیت هر که سی بوو خو چوون ونه مان ...!!
هه قاله که : من چوی خراب نه گوتی به ؟.

میر : سه بر و ره سه ری فی که ره ی ژی دگل بی دی بیره .. نهول پیش چافیت من
«بابا تاهیر دی ل قولینجکه کی شانوی هیته ژورو خونیزیکی پیشی یا شانوی کت»
بابا تاهیر : هه ی خودی کاری ته راست نه نینیت .. مروقی خرابی ی چوجارا نابیته
زه لامی چاکی ی ... هه می خوشیت فی میله ته تیکدان ...!!

«میر دگل هه قالیته خو ونه و خه لکی د ناف شانوی دا د ناخفیت ..»

میر : بزائن دهنکه من گوهر لی بیت !؟ نه زی د خه ویم ل به رده نگی هه ستمه هه ؟!
«نه و که سی وی دهنگی نه نجام ددهت هه میا دی سه ری کم !!

هه قاله کی دی : به لی قوریان . ته چو نه مریت دیکه نینه ...!؟

میر : نه که ره هر که سه ل سه روان که سیته نم سه ری دکن بگریته وه وه وار بکت
نه و انیش ل بازه ری دهر که نو میریت وان بکوژن و مالیته وان هه رفینن و ویران
بکن ..!

هه قاله کی دی : نه شه ژی فرمانه قوریان ؟.

میر : به لی . فرمانه . یاسایه . تیگه هیشتن .!؟

«روناکی دی کز بیت»

فاوست و بابا تاهیر دی هیته ژورا شانوی داو نیزیکی پیشیا شانوی»

بابا تاهیر : نه ی بی نول .. خودی کاری ته راست نه نینیت .. چه و ته نه ف خوشی و
که یف و شادی به ل فی میله ته ی دوور نیخستن .

فاوست : نه ی مروقی پیروز .. من نه گوته ته نه زوشیم هه می چاکی یا ب هه رفینم و
ریکیته خرابی ی ل به ر خه لکی فه کم ...!!

بابا تاهیر : نه ی بی میشک ما تو نزان ریکا خرابی ی یا دریز نی به وهریسی دره و
دهله سایی کوته ...!!

فاوست : نه ویا من دقیت دی کم .. نه که ر توژی بی زیره کی بی .. کاریته من تیکه ..!
بابا تاهیر : ری یا راستی ی .. ریکا مروقاتی ی . ریکا چاکی ی د ناشکراه . نه که ر

خه لک خو بدنه بی گویمان دی ب سه رکه فن و هه موو پیلانیت ته دی د بی سوهد بن .

فاوست : تو بو خو هه ر فی زورنایی لی ده .. دی بینی کا دی چه وای بیت .

«فاوست و بابا تاهیر بی ل پیشیا شانوی و شانویا تاری به . پاشی دی بیته

رونه‌می .. میروهه فالیت وی کوهه میا چه کیت ب ملافه وهه می د توندو توسستن
 میر : نهومزوقیت دهنگ ژمالا وان هاتی و بوکوری خوگرین هنگوچ لی کزن ..
 هه فاله کی وی : نه زبهنی مه ل باژهری کرنه ده ری و تشتی وان تالان کرو ، خانیت وان
 هه می هرفاندن !!
 میر : باشه .. دا کهس نه شیت ل فرهمانیت من دهر بچیت ... نه وهک نه فهیه دوماهی یا
 وی ...

هه فالیت وی : به لی قوربان .. به لی نه زبهنی . فرهمانیت ته یاسانه !!
 «میروهه فالیت وی دی دهرچن ورونه‌می یا شانویی دی کز بیت . پاش دی روهن
 بیته فه کو ژنهک و میرهک و چهند زاروکیت وان د نفستینه کهک «دی ل خه و رابیته فه و
 هه وار کهت» . هئی . ماری . هئی ماری .. ماری نه زخارم !!...

دهدیک و باب و خوشک و برایت وی دی هه سته فه .. دی بیته هات و هاواردی دارا
 ب عهردی دادهن و که نه هه وار ..

- : خلاس نه کهن بکوژن !!

- : به زرنه بیت ، نه هیلن بره فیت !.

- : بکوژن .. بکوژن ....!

- : گازی جیرانا بکن .. دا هاری کاری یا مه بکن

- : نهف ماره .. زوری زه بلحه ....!

«هندهک مروف بجلکیت نفستنی دی هینه د ناف شانویی دا . گوپالا و مه ربیل و
 داریت د هستی داودی که نه هه وار ..

- : بکوژن . بکوژن ..!

- : هوشیارین .. یی برینداره .. نه وهک ب یه گی ل هنگو فه بدهت !.

- : دی لی دهن ب بییرکا ، ب دارا .. مه ربیلا . ب گوپالا ..!

- : یزانن چه وای کیفیا را د هیلیت ..

- : بکوژن . بکوژن ....!

- : داره کی ل سه ری بدهن . ده بیا سه ری وی بهیته په قاندن نه وهک نامریت ..

- : لیدهن .. لیدهن !.

- : های عافره رین نازادی گوپاله ک ل سه ری داو ماره که کهت !!

- : دی سه ری وی ب په رچفینن .. دا رانه بیته فه .

- : نی . نی . نی سوپاس بو خودی کو نه م شیاین فی زپه ماره ی بکوژین .

- : خودی کرب چو زاروکا فه نه دا .. نه وهک ناف هیرا نه دکه هشت ....!

- : ماره که کوره ماربوو ..... له قا وی وترپ یه کن !.

«لوی دهمی زرتہ کیت میری ب چه که دی هینه د ناف شانوی داه»

سهروکئی زرتہ کا : نه فه کی خولی سهریوودهنگی خوده ریشانی !.

خودانی مائی : نه زبهنی نه م بووین !..

سهروکئی زرتہ کا : ما بووین نزانن میری دهنکیت قه دهغه کرین .

خودانی مائی : برایی من . دی ب بینه نه فه مارهوب هاری کاری یا جیرانا مه یی

کوشتی نه خودا مه خه لاس کهت !..

سهروکئی زرتہ کا : کی دبیزیت هنگو نه ف ماره نهوی کوشتی . به لکو نه ف رهفتارا

هنگول به روی هندی بیت داه فرمان ویاساپیت میری ل عهردی بدن .

خودانی مائی : خودی ژ ته رازی . ما تو نابینی خونیا ماری هیشتا هیشک نه بی به .

نه فه عهردو نه فه دیوار .. شوینا دارو بیکر ومه ربیلا یا دیاره . بو تو باوهر ناکه ی !..

سهروکئی زرتہ کا : نه ززانم . باوهر ناکم .. باوهری یا من چو بهانی به . ده بیبا میر

باوهر بکت !..

«سهروکئی زرتہ کا دگل هه فالیت خودی خودانی مائی بهن وچه ده ری .

«رونهای یا شانویی دی کز بیت»

«رونهای یا شانویی دی رهوشه نبیت و میرو هه فالیت وی د رونیشتی نه»

میر :- هوین د بیژن نه ودهنگ ل کیفه دهاتن و بوچی بوون !..

هه فالیت میری : نهو زرتہ کیت مه دی ناشکراکه نوزانن مه سه له چی به !..

«سهروکئی زرتہ کا .. دگل هه فالیت خو کو خودانی مائی یی ب چلکیت نفستنی د

پیش خودا پال ددهن دی هینه د ناف شانویی دا .»

سهروکئی زرتہ کا :- نه زبهنی میر نه ودهنگ و هه وار ل مالا فی مروقه ی دا بوون !..

میر : کوروی میسک تو نزانن مه دهنگو هه وار یی د قه دهغه کرین ؟.

خودانی مائی : نه زبهنی نه م بو خود نفستی بووین . کهچه کا گه مالوک مه یا هه ی ب

گری و هه واره ل خه و هه ستاو گوئی : ماری نه زخارم ... ل به روی هندی نه م هه می

هه ستاینه فه و مه کره هه وارو جیرانیت مه هاتن تا مه مار گوشت ...

میر : کی دبیزیت هنگو . مار نهوی کوشتی !..

خودانی مائی : ماری ل مالا مه و خونیا وی هیشتا یا گهرمه !.

میر : کورو نه تو .. «دی ئیشاره تی بو زرتہ که کی کهت» هه ره ماره که بینه .. ئیره

دابزانن وهیه ..... یان ژی درهوا دکت !!..

زرتہ که : به لی قوربان :- «دی که ته غارول شانویی دهرجیت .....»

میر : کورو نه گه ره و هسا نه بیت تو دزانن دی چ ل ته که م !..

خودانتي مائي : نه زبه ني تو ميری مه ی و تو هر چی دببزی ل سهر سهری مه یه و دی ب
چی نین .!

میر : نه و روژ چون کو هر که سه ک ب که یفا خوشولا بکه ت .. هه می فرمانه فرمانت
منن .. هر چ نه ز دببزم نه و ده بیا بگه هیته نه نجام و هیچی تر ...

هل وی ده می زرته که که دی هیته ژور کو ماره کی پنی بی وستویری ل سهر
داره کی هه لگرتی وئینا ژور ....»

زرته که : نه زبه نی . میری من .. نه فه یه ماره که ..!

«میر و هه فالیت وی دی هیته نیزیک و میر ب داری د دهستی وی دا دی ماری
وه رگیریت و داگیریت ..»

میر : باشه . باشه .. نه فه ماره .. به لی به لکو نه فه ل جیهاکی دی هاتبیته کوشتن و هنگو
ئینابیته د ناف مالا خودا و کرپیته هات و هه وار .. بووی هندی کو فرمان و یاسایت من
بشکینن ..

خودانتي مائي : نه زبه نی جیبه می مار لی کوشتی و جیبه خوینا وی خلخلاندی و ناخا
دیوار یا دیاره نه زبه نی . ما دی چه و دره وال خوزورا جه نابی ته که ین .. قوریان !
میر : نه فه ناچیته د میشکی مندا به لی ده بیا نه ز بخو نچم وی جیبه ببینم .... نه وه ک
نه ز باوهر ناکم ....

«روناهی یا شانوی دی کزبیت و پاش دی روناهی هیته فه کوشانو مالا کابرایه ..
دهیک و زاروک بی د ناف شانوی دا درونیشینه زرته کیت میری دی هیته ژوری و پاشی
خودانتي مائي ول دیفدا میر و هه فالیت خودی هیته ژور «
میر : کا دی نیشا من بدن مارل کیفه بوو ..؟

خودانتي مائي : نه زبه نی نه ف کجا من ل فیره یا نفستی بوول ده می هه ستایه فه و کریه
قیژی و کوتی ! ماری نوز خارم ..

میر : باشه مارل کیفه هاتی به د ناف مالا هه و هدا ..؟

خودانتي مائي : نه زبه نی ما نه ز چو زانم دویر نی به ل بانی که تبیت یان ژی ل بن
دهرگه می هاتبیته ژور .. یان ژی د ناف کونه کی ول مائی هاتبیته ده ری . ما نه ز چو
زانم نه زبه نی ..؟!

میر : نه خیر ده بیا بزانی ...؟!

خودانتي میری : کورو تو بو هنده بی بی میشکی ول به رده فی میری د ده یه فه ؟.

خودانتي مائي : نه زبه نی میر بی ژمن د پرسیت و نه زی پرسفا وی د ده مه فه

میر : ژی بگه ری باشه زه لام کا جیبه کوشتنا ماری ...؟!

خودانتي مائي : ب ببینه نه زبه نی . مار هیفه هات و بوئی لایه ی چو و که ریافه فی لایه ی

وکیفه کیف د کر من و جیرانیت مه ب دارو گوپال و بیړک و مریلا مه لئ داو کوشت .
میر : کانی ل کیفه ۱۹۰۰!

خودانی مالی ها نه زبہ نی .. نه فه جی دارایه .. نه فه جیهی بیړکی په .. نه فه بی
گوپالایه .. لایئ هنی مریلا فی کتی . ها نه فه خونیا ماری په . نه فه زی پارچه کا
سهری وی په یا ل فیړه مایه فه ....!

میر : وه سایه .. نه فه دیار بووکو قه له بالغه وه یا کوشتنا ماری بوو .. به لئ هوین نزانن
کو هه وار ودهنگ بلند کرن قه دهغه په ...؟
خودانی مالی : نه زبہ نی . مار بوو زاروکیش به رامبه ر ماری چ بکن ؟ مار
دوژمنه !.....!

میر : نه خیر هوین دا شین بی قه له بالغ ودهنگ بلندی ماره کی بکوژن وگنیش نارححت
نه که ن و فهران و یاسایت من نه شکینن !.....!!
خودانی مالی : چه وا نه زبہ نی ..... مار بوو ... مار دوژمنه .. زاروک ترسیان و کره
هه وار ...!

میر : «ب توړه یی» نه دیو هوین بکنه قه له بالغ و هه وار ، ما هوین فهرانیت من
نزانن ...؟

خودانی مالی : به لئ قوربان .. به لئ مروف دی چ ل زاروکا کت ؟.....!

میر : نه کهر نهو زاروک ل فهرانیت من دهریچن پا نه کهر مه زن بوون دی چ کهن ...؟
خودانی مالی : نه زبہ نی . قوربان .. نه زو زاروکیت خو قوربانی ته بین ... چ
فهرمانه کی بکی هم دراوه ستاینه !.....!

میر : «دی گازی که ته هه فال وزرته کیت خو» : وهرن .. ل بهر کوشتنا ماری بوون و مه
زانی نه و تشت بی راسته ... ل بهر وی هندئ فهرانا سه برنیا که سی ل فی مالی
نادهین . لئ پا نه و دشیان ب بی دهنگی ووی ماری بکوژن ووی قه له بالغی نه کهن دا نه ز
تویره ییم و سهری من ب نیشیت . ل بهر فی هندئ ده بیا خودانی مالی د کهل زاروک و
هه می جیرانیت خول باژهری مه دهرکه فن و خانیت وان بهه رفینن و ویران کهن دا
قوتابخانه کا فیړکرتا بی دهنگی ی ل جیهی مالیت وان ناښاکه ن !.....!

«شانوب هه می قه دی تاری بیت وروناهی یا هوئی دی هیته فه ...»

به يتا کيچا

* عبد الرحمن طيب بامرني *

بي گومان توري مه بي کوردي چ گول نه هيلينه لناف
باخچي خو نه چاندين ، وچ هه قش نه هيلينه په زي خو
لي چه راندي، هه روه کي هه مي که س دزانن توري مه
بي کوردي چ پلاژ تورنت بياني کيم تر نينه وچ گول
دناف چ باخچا را نه هيلانيه هه که بينهن نه کريتي ...
ئينجا براي نو ته م ژي دي ئي گولي ژ باخچي توري
کوردي که ين و دي پيش کيشي هه وه که ين هه ر چه نده
ته م نزانين کونافي وي که سي چي په نه وي نه ف گولا
هو يا جوان دناف باخچي توري کوردي دا چاندي ، بتني
يا نه م دزانين گوله کا گه له کا هيژايه و خه لکي د
کيشيته خو ، و بينهنه کا گه له کا خوش ژي دهيتن ...
و نه ف گولا هو يا جوان و بينهن خوش به يته کا
کينچايه و يا بکينچا هاتي په گوتن ، کو هه ر جمه کي
مروف بچيتي و بره فيتي کينچ هه ر بي بدويف مروفي
نه ...

و نه خاسمه هه که مروڤ ښی به یتنی بخوینیت و هزره کا
 کویر تیندا بکه ت ، دی گه له ک تاژی چن و دی گه له ک
 رامانا ده ت ، و دی ناڅی خودانی وی ژی نیزیک که ت...
 لبه راهیئی نه م دی خو به رده نیه دناڅ ښی به یتنی
 دا کا نه م چ به لگا نابینن ناڅی خودانی به یتنی دیار
 که ین ...

لدویڅ خواندنا مالکینت به یتنی و گه ریانا هوزانڅانی
 هه می لره خ و دورنت گوندی بامه رنی نه وه کی څان
 گوندا - دوکه ری - ناڅا مه زن - هه مزا - هه سن پیرکا
 - باسه رنی - نه ره دنا - به رواریا - ټوره - راڅینا - ...
 و لدویڅ بوچودنا به یتنی بخو دبیت یا حوسنی بامه رنی
 بیت به لی مه چ به لگه نینن کو بیژت یا حوسنی یه ...
 یا دووی لدویڅ چودنا رامانا به یتنی په .

هوزانڅانی مه گه له ک بی زیره که دڅه هاندنی دا و
 هزره کا گه له کا جوان یا دسه ری وی دا لڅلڅی ...
 چنکووی یا دیار کری هه که مروڤ هزره کی ژ کینچی
 بکه ت و ژ کینچی بترسیت و کینچ هند یا بچویک کو مروڅ چ
 هزارا بونه که ت ، هه تا کو له شی مروڅی حری دکه ته
 پرسک ، پا مروڅ بو مرنی چ بیژت ، و هه کومروڅ دمريت
 و دچيته به ر نه مری خودی ته عالا .. مروڅ دی چاوا
 به رسڅا وی ده ت و بکیژ ره نگی یان ، هه کو مروڅی

کفن دکه ت و مروقی دکه نه دوی قه بری ره ش و
تاری دا و نه که س لده ف مروقی ...

« به يتا کينچا »

گه لی خوشک و برا

حازر بن لغان درا

هه لکه ن شه مال و چرا

گوه بده ن به يتا کينچا

جاره کی چوومه کاروانی

چوومه ماله کی بمينهانی

چه ند کينچيت گوندي هاتن خانی

حه رام بيت هه که وه کری بخوم نانی

ژ ویری ره قیم چوومه دوکه ری

کينچيت کوم بوین لسه ر بیده ری

نيکلی وان تیزه وه ک خه نجه ری

نه ز ژویری ژي کرمه ده ری

ژ ویری هاتم سه ر ناڤا مه زن

به ری خو ده می کينچيت د دويف من دا دبه زن

شاخيت وان لبه ر من بو نه بزت

ژ ویری هاتم هه مزا مالا ناغایی
کینچا لسه ر من کره تبایی
حه رام بیت هه که من پالا خودایی
ژ ویری هاتم هه سن پیرکا
وه فدیت کینچا کوم بوت لهن تهیرکا
به ردا بدویف من فه هه تا سه ری زیرکا

ژ ویری زفریم بامه رنی
کینچا خودا گلکه نی
وه عده بی زادی نه خوی ژ له گه نی

ژ ویری چوومه نه ره دنا
کینچیت سویند خون بمال و ژنا
نه م وه نه که بین بچی یه چ شکه فت و کونا

چوومه ناڤ به رواریا
کینچیت دکه ن یاریا ..
به ری من دا هه کاریا
ژ ویری چوومه توره

من دیت کینچیت وان گه له ک بی توره
هه چیا من گوتی چاوانی
د گوته من زوی بوره

پاشی چوومه مالا بیتاری
من پالا خو دا دیواری
کینچا دگه ل من کر نه یاری

چوومه ئورسانو راقینا
کینچیت سویند دخون جه می دینا
تو نا نفی لناف نفینا

نه فه هه می مه گوتن لسه ردنی
ژبه ر کینچا
پا توج دبی ی بو مرنی
وه ختی مروف لکفنی دپینچا

و مروف که ن دقه بری دا
ه ده ن ب ر ئارپینچا

شینجا برانیو هوزا نفایت مه چ کانیک نه هیلاینه مستا

خو لی نه دای و هنده ک تاڦ ژئی نهڤه خاری ...
هه ر وه کی هوزا نڤانه کی بی دی نه ڦ مالکا
هوزانی ڤه هاندی ...

مریشک و میش
ڤه ره چ و پیش
طه ریفن تو د دل ئیش
هندی مروڤ پاژوت
نه و دی هه ر هین پیش
یان نه ڦ مالکا ژئری نه ڤا ب ریڤی نیت فیلباز
هاتی به ڤه هاندن ...

هه ر یڤی ریڤی
سه باب خودانی کیڤی
چ حنیر کر ل نشیڤی

ڤینجا برانیو هوزانڤانیت مه دوو چویچک بئیک به رک
کوشتینه ، چویچکا ئیکئی ، رامانه کا تایبه تی یا ددلی وی
دا ویا دیار کری و یا دووی ، بترانکی هوزانیت خو
نڤیسی نه دا خوننده ڤان بخو زه وقه کی ژئی بینیت ...

تیبینی :-

من نه ف به یتا کینچا و هه ردوو مالکیت دی ژزار
ده ئی

مه له طیب وه رگرتینه کو بابی منه .. و بابی من
خه لکی گوندی بامه زنی یه و نوکه ژی ئاکنجی یه ل
دهوکا داسنیا ...

و نه ف به یته ل. ۱ - ۴ - ۱۹۸۷ من نفیسی به و ژ
هینگی وه ره لده ف منه و داخازا من به لکی نه ز
بسه روکانیا وی جوکا هویا زه لال بکه ئم

..عبد الرحمن طیب احمد

اتحاد ادباء الاكراد /

شانو نامه ی په ک په رده

* غفور صالح عبد الله *

مه مه ند

يان

ته وديوى كاره سات

* * *

كاره كته ره كان

XXXXXXXXXXXX

* به يت بيژ *

* مه مه ند *

* خاله هيمه ت *

* چاوره ش *

* عه و له خيل *

* سى مندال *

* چه ند كه سبنكى تر *

(شانو تاريخه ، زه لى و بوته ي كومه له ژن و پياوړيك ذيت بانگى منداله كانيان
ده كه ن)

ده ننگه كان : مه مه نده شيت واز له مناله كان بينه ، سه ر گورشته ي پروبوچيان
بو مه گيڙه وه . . مه مه نده شيت . . مه مه نده
شيز . . . شي ، شي . .

ده ننگي منالان : ده ي مه مه ند گيان ، گوزانیه که ي وه يسه و چاوره شمان بو بلئي . .
ده ننگه كان : هه تيويته ، گوجيله سه گينه ، به س دووای کلاوی باپردو بکه ون .
ده ننگي منالان : نا دايکان ، نا باوکان ، تو خوا ده به مه مه ند بلين با گوزانسی
وه يسه و چاوره شمان بو بلئي . .

ده ننگه كان : هه تيويته ، گوجيله سه گينه ، به س دووای کلاوی باپردو بکه ون . .
ده ننگي تر : نه گه ر کلاوتان به ر «با» که وت خوټان به ر شه قی ده ن ، تا چاکتر
« با » ده بیات . .

(هه موو ده ننگه كان تينکه لآ ده بن)

(به له تيشکينک ده که وينته سه ر به يت بيژ له سووچينکی شانوه)

به يت بيژ : (هه ر خویشی ده وری مه مه ند ده بينی) بی ده ننگه بن ، خه لکينه
بی ده ننگه بن ... نه م گونده ی مه مه ند ده شی به گشت واتاپه که وه گوند نه بی ،
له وانه په شارينک بيست ، يان کيشوه رنگ ، يان وولاتينک بيست . نيمه ش به گوندي
داده بينن له به رنه وه ی رووداوه كان به سفتی و چروپری و تينکسراويه وه شوين
وه وتی خوټيان بکه ون ، هه روه کو نيگارنکی ته شکيلي له چوارچينه که ي دا خوئی
بنوشی . نه گه ر نه م گونده له سه ر له ته کاغزينک نه خسه ی بکيشين ، نه وا به کسه ر
له وينته ی مارنکی کوله پنه ی نه ستورده چی . .

(ده ننگي قاسبه قاسپی ره وه که وينک)

به يت بيژ : (زه رده خه نه په ک ده يگری و هه ناسه په ک هه لده کيشی)

گونده ی مه مه ند ، کومه له شاخينکی سه خت و سه رکه ش له دورو نزيکه وه
گوپنجه يان داره . . بگره ته نانه ت هه نديک له خانويه ره کانیش که وتونه ته سه ر
لوتکه و پال و هه لډيره کانه وه ، ياخود به لاپال و ليواره کانیه وه شوپ بونه ته وه
(وينسکينک ده کا) نه و خانويه رانه ش به چه ند توله رنگای سه ختی ييچاونچ
به په که وه لکاون . . دوو رووياريس گونده که ي مه مه ند ده که نه سی به شه وه . .
به که م روويار له روژه لاتيه وه هه لده قولی ، که سه رچاوه که شی چه ند وورده
کانياونکی ژير که پکه شاخه کانه . . رووياره که ي تریش له روژئاوای باکوریه وه له
دووتوی چيا هه زار به هه زاره کانه وه هه لده قولی (ده ننگي خوږه ی ناو دیت ، ه يت بيژ
به هه ر دوو ده ستي وه گو بيه وي رووخساری بشوری ، سه روچاری خوئی داده پوئش ،

له پاشان هه ناسه په کی سارد هه لڼده کینشی (هه ردور روویاره که ش به چه ند جوگه له په ک به نیو گوته که ی مه مه ندا په ل په ل ده بته وه .. پاینه تاروی جوگاکانیش له که ل خونان دا ده ردو که سه رو هه زاران دلشکاووی و نه ټین و نه شقباری و ناله ی برسپه تی خه لکی گوته که راپنچ ده نکه ن . به سه راتسه ری زه ریسو توکیانوسه کانی جیهان دا ده نگین .. (ونسکینک ده کات ، ده کوبلی سل له شتیک ده کاته وه ، ناوړی نه م لار لای خوئی ده داته وه .. نوخونیک هه لڼده کینشی) نه وه ی دانیشتوانی گوته که ی مه مه نده ، زوزبه ی جوتیارو پاله و شوان و گوانن ، به شینکی که میان به پسنه دوژی و کلأش چنین و کری گرتسه بیه وه خه ریکن (ونستیک) .. میژووی دامه زرانندی نه م گوته زور کوته ، یاخود زور نهینیه و دوژمه کانی خه لکه که ی ده خن نه گومان و رازپه وه .. هه ندی ده لین : چه ند هه زار ساینک به ر له دایک بوونی مه سیح بهر خیلینکی کوزچه ری دروستیان کردوه ، که نه وانیش له ده ورهه رینکی دووړا خونان که پاندوه ته تیره .. که رچی له دیزه مانیشه وه تووشی که لیک وه یشومه ی روژگار هاتوه . سه دان چار له ژیر نالی نه سپی رومه کان دا پلپشا وه ته وه ، یان له لایه ن بته چه کی - کوزش - ه وه ژیرو ژوو کراوه ، ته نانه ت هولاکونیش خوئی پی تاقی کوته وه . به لام نه م له روژگار زور چاوقایم تر بوو .. هه ر به ناوه دانسی ماوه ته وه ، خه لکه که یشی هه زاران وه چه و نه وه یان خستوته وه و باورپیرانی خونان - یادنه کردوه

(تاریکی)

مه مه ند : (رووناکي ده خرینته سه ر ، پالی لې داوه ته وه ، شپه وپه ی له بته وه ، چه مه دانیه که ی له ده وری ملی تالانوون ، وه کوبلی ی رووی ده می کردوته که سینک . یان کومه لی که سینک و گوزانی ده لی) :

ناسکه کان که رمیان به ر به ره لایه

وه یسه کوزراوه و ده ننگ بېرته و نایه

له وساکه وه چاره ره ش بو سه رکانی و ناو

ده نگی شه ده و له نجه و لاری نایه ..

به گوزی وه یسه سویندی خواردون

تاوه وکو تینکرای نه وجهه وانانی گوند

توله ی نه که نه وه له گشت شوړباخوړو ناغایه

(رووناکي ده خرینته سه ر چاووره ش ، له سووچنکی شانوکه دا هه لس وکه وتی شیتانه

بوز لایکی تر سووما ی چاوانی هه لئایه .

ئای بوز خوم ، بوز سوارچاکی مه بدان

بوز پلنگک و به چکه شیر ی کینوان

بوز سه رو مشک ی له خونن گه وزاو

بوز لاشه ی بوز سه رو شوینن نیژراو

(چاروه ش وون ده بوز ، خاله هیمه ت له جینگاکه ی نه و په یاده بوز ، رووناسکی

ده خرینته سه ر)

خاله هیمه ت : (گوپالینکی به ده سته وه یه و ، خوئی داداوه ته سه ریه وه)

مه مه ند به یانیت به خیز (مه مه ند راده چه نی و ناوری

لئ ده داته وه و ، به بوز پایه خیه وه سه ر داده نه وینئ)

چییه ده لئ ی دیسان دلته نگ ی پرزه ی لیت به پروه ،

گوینم له ده نگ ی گوزانیت بوو . ۱۲

مه مه ند : (به کزیه وه) خاله هیمه ت به خیز هاتی . .

چی بکه م مه گه ر

چاروبار به گوزانی ده روو که سه ری ده روونم به با بده م . . به

خیز هاتی ، به چاوان .

خاله هیمه ت : مه مه ند ، ده نگک خوشیه که ی جاحی جارانت هه رماوه ، و

خوزگه م به و روژانه ی که هینشتا - خه زال - له تارادا بوو ، هه موو

روژی به ده نگه خوش خوانه که ت به یت ی وه یسه و چاواره شت بوز

ده گیزاینه وه (تاهینک هه لئه کینشئ) حه زم له چایه کی خه لیس ی

به یانیانی ده ستت ده که م .. نه گه رچی هه ن چای ده ستت ناخوته وه ،

ئای بو نه و روژانه ی که تو که له میزدی گووند بسوی و ، هه رده م

چایخانه که ت سیخناخ بسوو .. نه مینستاش شیتی بوز سه رو شوینی

خه زالی ،

مه مه ند : له واته یه ده رگاری چایخانه که ش موزکه م . نه نهجا ده م بگریته

قوته وه ، تا به هیسه تی مشایه خ و پیساوچاکان ده رگای به زه بیسان

لئ بگریته وه . .

خاله هیمه ت : (ده نگ ی تینکدانی چای دیت) دیسان چی قه وماوه مه مه ند . . ؟

یان شتینک بووه ؟ یان نه وه تا وه رز بووی و دیسان ده ته وی

سه ری خوت هه لگری . ؟ ا (ونستیک) دیسان نه خه له تایی
 وابکە ی . . چونکه سه رشینی ئاها په ژبوانی له دووایه . . توو
 نه م گونده چمکن ، به بی یه ک هه لئاکن (به گوئاله که ی خه ت
 له زه وی ده کیشتی) ته نانه ت ته یرو توویش هه ر بو
 جینگایه ده گه ریته وه که یه که مجار تیندا سه ری له هیلکه
 جوواره . .

مه مه ند : (به هه ناسه ساردیه وه چ زه وی و خاکینک هه یه سه رگه ودانی و
 سه ره لگرتنم له نامیز بگری . . ؟ چ زه وی و خاکینک ده توانی
 هاژی رق و تووپییم بگریته خوی ؟ چ گوندیک هه یه له سه ر
 روی زه وی ، وه کو نه م گونده قه تماغه ی برینه کون و نویه
 کانم ساریژ کات ؟ چ ئاوو هه وایه ک ده تسوانی سنگی پر
 ده ردو که سه رم ناسوده کات . . ؟ (بی ده نگی) . به لام .
 دوا ی خه زالی نوقره م له به ر براوه ، به خوم ناگرم ، وه کوبلی ی
 یه کینک پیم ده ئی هیشتا خه زالی ماوه و ده بی بوی بکه وه
 گه بان . .

خاله هیمت : کوپم مه مه ند ، داساکی ، چی ده که ی ، نه مه چاره نووس
 ناخو به ره و کویمان ده بات ، بره ک پشوق هه بی . .
 مه مه ند : خالی هیمت ، توش ته نها کومه لیک بیره وه ری و سه رگورشته ی ،
 ده سه پاچه یه ت و هیچت بو ناکری . . هه رکه داده نیش ده بیته
 سه رگورشته ی کاره ساتی جه رگبرو پیاوکوشتن و مال ویزانی ی . .
 له دلی خوت دا ناوی کومه ئی سوارچاک و جه وامیزو که له
 میزدت شاروته وه . بی ته وه ی شتی نه نجام بده ی . توش ته نها
 به فرمیسک که سه ری ده رووت ده شوته وه . .

خاله هیمت : (به ته وه سه وه) نه وه ی من دیومه سه ری منالی به ره مه مکه
 وستی ده کا . . به کوله مه رگی ی گه یستمه ئینستاکه (ناهینک
 هه لده کیشتی) کوپم به خوی زوز له خوم بینزارم ، ده بی
 له مه وباش چ خوشبک ببینم ؟ .

مه مه ند : (ده ستیک به ردینه ماش و برنجه که یه وه ده

هینتی (دیسان ده لنین

شه کرو جا ده ست ناکه وی .. خو منیش هیزو

گورونکی نه و توم

نه ماوه تازه به تازه بیل کاری بکه م ، له لای خه لکیش به قایه کی
نه وتوم نه ماوه ، تازه دنیا له باروو داری خوی نه ما ، مه مه ند
نیسننا مه مه نده که ی جاران نیبه ، مه مه ند شینته ، ده بی هه موو
که له میزیده کی جاران بخه مه ژیر پیبه وه ، ده ست له هه رچی و
رچی گوند پان بکه مه وه ..

خاله هیمه ت : تو هو ، دیسان به یته که ی بله یه (به زه رده خه نه وه) گوی ی
مه ده ری خودا به خوی هه موو شتی چاک ده کا .. (ده نگی قاسپه
قاسپی که و دیت) . روزگارنکی توش و بی فه ره ، تا نه و روژه ی
مالتاویسی له دنیا ده که ی نازانی به چ ده ردی سه رده بیینته وه ..
بنیاده م هه ره له ترس و دله کوتی دایه .. به خوا بنیاده میش هبچه ..
له وانه یه میشینگ بیخاته گیانه لا .. که چی ته ماشا ده که ی که ساینک
هه ن وا ده زانن نیتر دنیا ناهرنته وه ، به که یف و ماشای خویان
زولم و زوز ده که ن ، به زه بیان به هاو خوننه که ی خویان نایه ته وه ،
نه وه - عه وله خیلی - له مه ر گوندی خومان ، هینشتا له سه ر کرده وه ی
باوبا پیرانی به رده وامه ، ده بینی گنچه ل له و چاوپه شه شینت و ویت و
هه شبه سه ره ده نالیتنی .. !

مه مه ند :

هه ر باوبا پیرانی نه ویش بوون وه یسه یان به

گوشت دا .. زولم و

زوز له خوننه که یان دا ده زی ..

خاله هیمه ت :

تی ی ، خوا هه قی بزنی کوئل به سه ر بزنی

شاخداره وه نایه تی .

خاله هیمه ت ، هه رچی به سه ر مرو بیت نه

مه مه ند :

دینتی . هه ندی شت هه ن من قه ت باوه ریم

قلی خوی به سه ری

چاره نووس و به خت ، نه م قسانه بنیاده م

پینان نیبه ، نارچه وان ،

خوی دروستی کردوون ..

خاله هیمه ت :

(به تووره بیبه وه) مالنکت له وه ته ی خه زالی

تویش زوز زه ندیق بووی (رووناکی له سه ر مه

به و ده رده چوره ،

لاده چی و به یت بیژ ده رده که وی)

مه ندو خاله هیمه ت

به یت بیژ :
 یانیه ک ده چوتیه
 که ی بی سوقره یی
 شت ، په لجه شت بسو
 له وه ته ی خه زال بی سه رو شوئنه ، گشت به
 سه ر یه کینک له روواره کان ، به ثاوه سازده
 ده روونت فینک ده کرده وه ، ده م و چاوت ده
 به رده رگای چایخانه خه مباره که ت ده گه پایته
 وه ..

نه ویش چه ند سألینکه به میچه داکه وتوو دیواره ته پیوه کانیه وه ،
 ده ناسه ساردیتی پینچاوه ته وه و، کردویه تیه نهینه کی مه زن و بوته
 دالده تیش .. (ونستینک ده کا) رووه و ریزه کیوه کان هه لده ترووشکای،
 خوت گرومله ده کرد، نه ژنو کانت ده کرده له نگه ری سه ره کاسه که ت،
 فزت لنیوه نه ده هات ، هه روو کو چاوه پروانی گوی گرتی سه مفوتیه کی
 (شوپان) بکه یت ، بو قاسپه قاسپی ره وه که وه ی ده مه وه یان
 گوی رایه ل ده بووی ، سه م چاوه پروانیه ش خه مینکی تازه ی
 ده کرده سه باری کلولیت .. چونکه نه وره وه که وانه ش له وه ته ی
 خه زال بی سه رو شوئنه ، سه ری خونان هه لگرتوووه ، چیتربه قه ره ی
 نه م گونده هه شبه سه ره ی مه مه نده وه نه هاتوون .. هه ر چه ندت
 ده کرد نه م نهینه ترسناکه ت بو نه ده دوزرایه وه (بی ده نگی) ..
 نه و سه رده مه هه ر له سه ره تای به هاره وه ، تا پایزینکی دره نگ
 له کازنوه دا هه ردو کتان به وه م قاسپه یانه وه ده ستان له گه رد نی
 به کتر شل ده بوو ، چوست و چالاک خوتان ده پینچانه وه ، تا له به ر
 تیشکی روژنکی نوی ترا په ره به ته مه نی و ژمانی خوش به ختیتان
 بده ن .. (ونستینک) گه زبهاتبایه هه چ به یانی به ک مارشی ده نگی
 نه و ره وه که وانه نه بووایه ، تا چیشته نگانوکی دره ننگک له خه و
 پانه ده بوون . گشت کارویانیکتان دوا ده که وت ، نه گه رچیش نه م
 خه لکه گیژو ویزه ی گونده که تان قیزیان له که و ده بینه وه ، له
 به رته وه ی ده لین بالنده به کی گزیرو خاینه و ، هوژه که ی خوی
 ده خاته توزی نیچیره وانه کانه وه .. به لام تو نه م به یت و بالوزانه ت
 پشت گوی خستبوو .. سه مانه یش وه کو به یت و بالوزه زوزه
 پووجه له کانی تر ، که به رماوه ی روژگارنکی به سه رچوون ..
 قاسپه یانت خوش ده ویست ، به گشت ثاوازه سه مفوتیه کانی دنیات

نه ده گوزپه وه .. خونده كه تان به ده نكي توكسترای نه وان تاوه دانه.
 بپونده ته نيشانه ی كوئنه ده رایه تی نه م ده وروبه رو چیا سه ختانه..
 زوزجاریش ده توتوت : پاگ نادریته ده م پیسه وه ..
 (به یت بیژ وون ده بی .. چاوره ش به هه لس وکه وتی شینتانه وه
 ده رده که وی و رووناکي ده خریته سه ر)

چاوره ش : (له مه مه ند نزیك ده ینته وه) مه مه ند ، كاكه
 مه مه ند ، نه ری
 خه زال هه ر نه هاته وه .. نه ی كه ی دیتنه وه
 .. ؟

مه مه ند : (چاری پر ده بی له فرمینك) له تو كلوتر خه
 زاله .. (موسیقایه كي
 به سوز)
 خاله هیمه ت : (رووناکي ده خریته سه ر) چاوره ش خان ، نه م
 له چیه ؟
 نه قامه تازه یت
 چاوره ش : ده ئی ی چی چی چی ؟

خاله هیمه ت : (له چاوره ش وورد دبیته وه ، له ته وقی سه ره وه
 ته ماشای ده كات) ده لیم ، نه م نه قامه چیه
 یت كه ته ل خوت رازاندوته وه .. ده ئی ی
 به سووكی ده چی
 (به زه رده خه نه وه)

چاوره ش : (به ده وری خوی دا ده سووپته وه و ته ماشای
 به ر خوی ده كات) خاله هیمه ت ، جوانم ؟
 جل و به رگه كه ی
 جل و به رگه كه م
 جوانه .. ؟

خاله هیمه ت : (به زه رده خه نه وه) په ح په ح ده ئی خه
 رامانی چینی ..

چاوره ش : (توووه ده بی) نا كائنه م بی ده كه ی توش
 (به خوندانه وه) نا
 ده مه وی لاسایی ناغازن بکه مه وه (خاله
 بی ده كه نن) ..
 هیمه ت و مه مه ند

عه وله خیل : (رووناکي ده خریته سه ر ، هه ناسکه هرکینه تی) سلواتان لی بی ..
 (كه س وه رامی ناداته وه .. به توووه بیه وه) چاوره ش نه وه تو

لیره ی .. ۱۵ دایکه کت و کویره کت به شونتتا ده گه پری باغ و
سه رجه م و قوژینی ناوایی نه ما به شونتتا نه گه پری ...

چاوره ش : خاله هیمه ت به دوعا ، مه مه ند گیان مائشاوا

خه فته ت مه خو ، خه زال له رنگایه (ته ماشایه کی عه وله

خیل ده کات و تفینک ده کاته زه وی ، به ده م چه پله وه) عه وله

خیل ، عه وله خیل ، ته وه زه ک و گیل ، عه وله خیل ته وه زه ک و
گیل ..

عه وله خیل : (تووره ده بی و ، له به رخویه وه) ده بی نه مه ت

له بن پی ده ریضم چاوه شینت .. (خاله هیمه ت و چاوره ش و عه

وله خیل وون ده بن)

مه مه ند : (رووناکمی ده خرینته سه ر ، به ده م گورانیه وه)

ناسکه کان گه رمیان به ر به ره لایه

وه یسه کوژراوه ده نگکه بپرنه و نایه

له وساکه وه - چاوره ش - بو سه ر کانی و تاو

ده نگکی شه ده و له نجه و لاری نایه

به گوژی وه یسه سویندی خواردوه

تاوه کو تینکرای نه وجه وانانی گوند

توله ی نه که نه وه له گشت شوزیا خوزو ناغایه

بو لاونیکی تر سویمای چاوانی هه لئایه ..

نای بو خوم ، بو سوارچاکی مه یدان

بو سه رو مشککی له خونین گه وزاو

بو لاشه ی بی سه رو شوین نیژروا .. (وون ده بی)

به یت پیژ : (رووناکمی ده خرینته سه ر) مه مه ند ته نجاش ده

تروت :

کوزبه کانم ته م ده ورویه ره هه رته ت و هه لڈیره ، چه نده ها که له

کینوی و به چکه شیر ی گلاتدوه .. ته م ده شت و دول و نساوانه گه لینک

وه یشومه ی میژووی تووش هاتوره .. به ته نی کاره ساتی دلته زین

و ناوی گه وره پساوانی نیشتمانیه روه رو خوقروش و خانیه کانی

تومار کردوه .. به لام ته وانسه ی له دلنی چه ندانی وه کو نیمه دا

نووسروان ، میژوو وه کو تافره یکی بی وه فا پشتی لی کردوون ولچی
لی هه لقرتاندوون.. (وون ده بی) ..

عه وله خیل :

(مرو موجه) به یانیت باش مه مه ند ...

چیسه بیستومه ده لین
ژیر سه ردایه ..؟. مه مه ند : (به بیزاریه وه) عه ول گه رت له گه رمان
لاده . خویمان که م

ده ردمان نیبه (ده نگه ته ق و توقی پیاله حیای دیت) به راستی
عه ول ناغا تاقه تم چوره (به هه ناسه ساردیه وه) .

عه وله خیل :

(به ته وه سه وه) نا .. نا .. دیاره وه زعت

باش سووه و ده ته وی
پاره یه کی زوزیشت
پسوی له شار بازرگانی بکه ی .. ؟ دیاره
پینکه وه ناوه ..؟

مه مه ند :

شینت چون ده توانی

بیزارم و تاقه تی تویم

خریته سه ر سی چوار

نه فاقای پینکه نین)

مناله کان :

سه رهاتی وه یسه و

چاوه شمان بو بگنیرته وه ..

منالی (۱) : مه مه ند ، راسته ده لین چاوه ش له سوی وه یسه شینت بووه ..

منالی (۲) : ده ی تو خوا مه مه ند بومان بچرکینه ..

منالی (۳) : مه مه ند بیستومهانه دیسان ده ته وی سه ری خوت هه لگری .. ؟

مه مه ند : (گه رووی پر ده بی له گریان) چی بکه م نوقره م لی براوه ..

منالی (۱) : (به کزیه وه) ته ی نیتر کی یه گورانی داستانی ته وینی وه یسه و

چاوه شتمان بو بگنیرته وه ؟

منالی (۲) : نیتر کی ده بیته مایه بی شانازی گونده که مان ..

مه مه ند : (ده ست ده خاته په نا گوی ی و گوزانیه که ده لی)

ته سپی سواره ی حه میدی دووی برابوه

پاشان پونستال و به رگه ره کی نینگیره کان

به شوینیا له م ده ورویه ره گیر سابزه

که وتنه مله قوتی تاغاو شوزباخوزه کان
ده ست له سه ر نیزه بوون بو شارو گوندان
چه ندان پیاوچاک و به خام سه رگه ردان کران
چه ندان گوندیی ره ش و روت ده مردن له برسان ..
به لأم وه یسه ی تینکسمرای کوره جوتیاری هه ژار

برژاوی ، هه لقرچاوی به ر گزه ی گه رمیان
ته گه رچی چاوره شی ناموزای ته وینداری بوو
کاتی خه میش ده بیته وولانی له دل تاشقان
جوانی شوخترین نامزه ت تام و بوی نامینی
ده بیته هه ناسه ساردی و تروسکه ی بیزاری
بویه وه یسه که وته کیوان .. (وون ده بی) .

به یت بیژ : بووه هاوده م و هاوسه ری ناسکه و وه حشبان

تاوه کو بسه یته وه کوله ی گوندیان
له بری ناسکه و ک له کینوی و سووچه رو به راز
ده یکرد روای تاغاو شوزباخوزه کان
ته می خواری کردن ، کردیانیه کوونه وه ..
به لأم به یانیه ک بوو له شکری نووری پاشا
نابلوقه ی گوندی دا

بووه ناله ی مه تره لوزو قیژو هه را

به لأم ده سته ونیشانی سه عه ی سه گی سه را

گولی که له میزدی و جوانی وه یسه ی پینکا .. (وون ده بی)

خاله هیمت : (رووناکسی ده خرینته سه را) جینگاو رنگاویان نه ما له ژیر

نالی ته سپی شوزباخوزه کانیاان نه نالینی

گازی پشتی گوندیه کانی ته م ده وویه وه

بووه شوین داغمه ی لیس و نیزه بیان

کیژو تافره ت نه ما ده یانچار به رگی ره ش

نه پووشی ، تافره تی پاکیزه نه ما سینخی ده م و لچی ته م

کینچه لاویانه جوانی ی نه پووشینی .

مه رو مالآت نه ما ژه هراووی نه که ن ،

پیاوچاگان ده ربه ده رکران ، منالیان له به ر دایکان هه لده گرت و توو پیان ده دایه به ر سه گه پولیسبه کانیان (وینستیک ده کات) خانویه ره نه ما ویرانی نه که ن

مه مه ند : (رووناکی ده خرینته سه ر) به لام هه ر زالمینک

زه والینکی هه به .. وه یسه کوره جووتیاری تینکسراو ، هه لقرچاوی

به گره ی گه رمیان ، سوار چاک و هه لئوی کیوان ، نه گه رچی

ده زگیرانی بوو .. چاوره شی ناموزای

خاله هیمه ت : به لام هه رکه خه م له دلئ ناشقان ده بینه

وولائتی ، جوانی و بوئی نافرته تامی نامینی جوانترین نافرته ده بینه

بوئه وه یسه که وته کیوان ، تا توله ی هه شبه تروسکه ی بیزاری .

تاغاو شوزیا خوزه کان . ساله های سال بووه سه ران بکاته وه له

هاوده می که له کیوی و وه حشیانی ده شت و کیوان ، قه مته ری کرده

ده ورویه ره ناهیان وه به ر هاته وه ، توخونی سه لغاره یان .. خه لکی نه م

(به خه مباریه وه) هه موو شه وی و یسه بو گوند رخرازیان هه لکبشا

له گه ل چاوره ش ده مایه وه .. ده هات و تا به یانی

مه مه ند : (به تووره ییه وه) به لام تاغاو شوزیاخوزه کانیان ،

شه وانته ی وه یسه یان زانی بوو . به م سه ردان کرده

تاغاو شوزیاخوزه کانیش بو هه ل ده گه ران ، خاله هیمه ت :

بوئه له مه ر مییری به ناوی چه ته یی و دزی تا له ناوی به رن ،

قوویان کرد به شاران دا .. به د ناویان کرده

(به سه ر سوورمانه وه) تا .. تا .. هه ر خوینیانسه له مه مه ند :

له گه ووه پیاوانی تینگلیز ده برن ، ناوی مینجه ر شار مالی به کینک

نه ستوو تو بالی وه یسه (مه مه ندو خاله لاین بوو ، ده یخه نه

هیمه ت وون ده بن ، هیمه ت وون ده بن ،

به یت پیژ ده رده که وی)

نه وه بوو به یانیه کیان خه لکی شه و به یت پیژ :

شه که تی خه و بوو . وه یسه و چاوره شیش له گونده هه شبه سه ره .

و ده مه دا پینکی

نه وینداریان ده توئش .. له شکری نووری پاشا گه ماروتی گوندی دا ..

دیده کنی چاوره ش تروسکاییان کوژایه وه ، به مه رگی نه شقینک

پلیان ده دا . . بوو به ناله ی شه ستیر و مه تره لوژ . گوند بوتی
 خوننی لی ده هات . لاشه ی خونناوی وه یسه به کیش کرا . هه مرو
 خه لکه خوئی مردوویان به سه را کرا . . نه وه ی لاشه ی وه یسه ی
 راکیشا ، ده لئین لایه کی بوته به راز له م سالانه ی دواییه دا . .
 سه رله نوی ناغاو شوړیاخوزه کان له کورن هاتنه ده وری ، که وتنه
 خویشان و نه م ده ورویه ره بیان دیسانه وه ته نی و که وتنه ویزه ی
 ره ش و پروتان .. (تاریکی) ..

چاوره ش : (رووناکي ده خړینه سه ر وه کوبلئ ی له ناو زوورنک دایه
 به ده وری خوئی دا ده خولینه وه ، له گه ل خوئی به هه لس وکه وتی
 شینتانه وه یاری ده کات)

به یت بیز : (رووناکي ده خړینه سه ر ، چرایه کی به ده سته وه یه واتای نه وه
 ده گه یه نی کاتی شه وه) چاوره ش پتتر نیواران سه ری خوت
 هه لده گری . هه رکه ده گه پته ده ره وه ی ناوایی به دلشکاویه وه
 هه لده روانیته باله خانه و خانووه سه رکره کان . بهرپار هه نینسکت
 ده شارینه وه . گوزه رکردن به گوندا بوت مه حال ده بی . ناته وی
 جارنکی تر که س چاوی پینت بکه وینته وه ، بگره سه ری خوت
 هه لگری . . (موسیقا) . . به لأم هه نگاوی پسینه کانت
 به پینچه وانه ی ده روونت به ره و کولانه کلوله کانی گوند ، په کلینشت
 ده که ن و خل ده بیته وه . . سه رله نوی کلولی و کونره وه ری گوند
 ده که تبه کوزیه یه ک و له نامیزی ده گری . نه وه ی لیت ده پرسن
 وه یسه له کوئی یه ؟ (چاوره ش له سه ر زه ویه کی روژه نیشی و
 ده که وینته خدت کیشان) ، به خه مباری پشتاو پشته وه
 ده چه مایته وه ، به بی ده نگیه کی کوشنده وه ، وینه ی تفه نگینک و
 که له ناسکینک له سه ر رووی خوئه په تانیه کی ده کیشی (موسیقا)
 چاوره ش چاودیزی نه ستیره خه والوه کان ده که ی .. هه رکه
 نه تسیره یه ک ده کشی ، کسپه به ک ده روونت ده کیلی ، گوموله
 ده بی (چاوره ش ده که وینته مزه مزی گورانبه کی خه مباره وه ،
 چاوی پر ده بی له فرمیسک) چونکه هه ست ده که ی نه ستیره ی
 مروژنکی کلولا و بی نه وا ناوا ده بی ، بو دواچار نه م جیهانه ی

به جیهینشت و سه ده ها وه دی نه هاتووی به ناکام نه گه شت . تو هه ر
 چاوه پروانی وه یسه ده که ی ، مه مه ندیش چاوه روانه خه زال بیتنه وه .
 ته مه نی هه ردووکتان هه ر چاوه روانیه .. (موسیقا ، تاریکی) عه
 وله خیل : (روناکی ده خرنه سه ر ، وه کوبلئی ی ده یه وی پیلاتینک
 یگیرئی ، چاوده گیرئی که سینکی به رچاو بکه وی .. له به رخویه وه)
 چاوره ش هه ر ده بی نه م شه و ناوت بزینم ، به یه نسدی گوندت
 بکه م ، توی شرو شیتیش رقت لیم ده بیتنه وه ، به شیتیت
 بازی بووم ، له هه رکوی ده مبینی تفم لی ده که ی .. ئی خو من
 هه ر له منالیه وه حه زم بوو ، که چی که وتیته شوین نه و وه یسه
 چه ته و پیاوکوژه ، دلئی خوت پی ی دا . نه گه نه و کوره
 جووتیارنکی رووت و ره جال بوو ، خو من به رچه له ک گوره ناغا
 بووم .. نه م جووتیارانه ده لئی ی هه ر له منالیه وه دورسی
 شه بتانیا خویندوه (ونستینک ده کات ، وه کوبلئی ی که سینک
 به ته نیشیه وه تیپه ر بوو ، لی ی موزده بیتنه وه هه ر نیستاکه
 به قوریانت ده بم (به ده نگی به رز) هو خه لکینه ، هو نه وانده ی
 به ته نگی شه ره فی گونده وه ن ، نه وه ی له م گونده قه وماوه ،
 له چ گوندیکی تر نه قه وماوه .. هو خه لکینه ، خه ریکه مالتان
 نوغرو ده بی ، ناپرووی هه مو نافره تانتان ده تکئی ، ده مینکه
 نهینیه کم شاردو ته وه ته نها بو گل نه بی بو که سم نه درکانده
 (ته ماشایه کی ده وروبه ری خوئی ده کات) بو دو مانگک ده چی
 چاوره ش که س نازانی کچینی خوئی له ژیر چ دره ختینک دوزاندوه ،
 باش شه ش حه وت مانگی تر ده بیتنه دایکی مه لوتکه به کی بی باوک ..
 هو خه لکینه من نه مه بو خوا ده لیم (ونستینک ده کات) تا
 زوه نه م بی ناپروویه له رووخساری گوند بسرنه وه .. چاوره ش
 دی به ده رکه ن ، یان نه وه تا خه مینکی بخون (هه س ده گری ،
 له به رخویه وه) ده لی وه کو بزاسن درو ده که م (به ترسه وه)
 بهرزم چاکه ، با که سینک چاوی پیم نه که وی (ده نگی ته ق و
 توقی به رده باران کردن دیت .. هه ردوو ده سستی ده کاته چه تری

سه ری و هه لندی) ..

خاله هیمه ت : (رووناکی ده خرینته سه ر ، خوبی باده دا) هه موو ته نامی جه سته م
ده یه شی . زوز دلم سه غلته ت بوو ، و تم با بچم به لای
مه مه نده وه ، ته گینا وه ها نه بووایه له توی جینگا ده که وتم . مه
مه ند : (رووناکی ده خرینته سه ر . . ده نگلی پیاله
چای دیت) خو
گولچین پیش ده مینکه
خه نه وه) ده مانووت
کاری مه له کردنی به یانیانه . .

خاله هیمه ت : (به ته و سه وی) له تو به ده به خت تر منم ، ته وه ی راستی
به مه مه ند ، مانگینک بوو زوز چلکن بووم ، تو قرم لی بهر بوو ،
و تم ده سا با بچم له ناوی چه مه که هه ندی خوتم هه نشه پینم ..
دوینن ده مه و عه سرینک ناوینکم به خوتم دا کرد (خوبی باده دا)
کزه بایه کی ساردی ده هات (وینتینک ده کات) خوژگه مردن
هه بووایه به لأم ته م پیره سه گباب خینوه نه بووایه (به خه مباریه وه)
به خودای مه مه ند ته وه ی پاش مردنم لی ی بترسم ، توی ...
داخو کلون یارو وه زعت چون ده گه ری .. چاواره شیش چی لی
به سه ردی ..

مه مه ند :
ته وه نده ولم به دنیا خوش نبیه تاوه کو لینم
بهترسی . . له وه ته ی
گاشه یه ک بکه م و
گوتاح یار ده بم ،
له وه نده و لم به دنیا خوش نبیه تاوه کو لینم
خه زال به سه رو شوینته ده مه وی خوتم تووشی
له کوئی دنیا بیهه وه (به هه ناسه ساردیه وه)
ته گینا خوتم له کینوه به رزه وه توور ده دا . .

خاله هیمه ت : (به زه رده خه ته یه کی خه مباریه وه) چیه ده لی ی تاخرو توخری
دنیانه . . بو ته وه نه ووره ت رووخواوه ؟ (سه ر داده نه وینن)
راستیش ده گه ی ، که س وه کو من و توی لی نه قه و منی .. مه
مه ند :
خوژگه م به خوتم ، هه ر هیچ نه به گولچین
مردو خوشت کفن و دفنت کرد .. ته ی من
چو بلیم ، نینتاش
خواردی ؟ سه زنگوونیان
نازانم چی لی به سه رهات . دیو بردی ؟ درنج
کرد ؟ (وینتینک ده کات) هه ر ته وه یه

کی له گوند له لکی

ده پگېزنه وه . . .

خالې هيمه ت : (به نيمچه تووږه په که وه) توش له وساکه وه هه نس وکه ووت له که له خه لکه گوند گوزاوه . . زور جارېش ده چيته گزي دنياوه . . مالکت هه قيانه بلين مه مه ند شيت بووه . .

مه مه ند : (سه رنک باده دات) پياو له ناوه راستي ته مه ن ، يان له زور ناقلي دا شيت ده بي ، يان له ته نياني . من ته وه ي په که ميان نيم . . نه وه نده ش په جوړته ت نيم تا ده وادياره هيشتا دلّم په دنيا خوشه . . پياويش جزوه خوگوشتننيکه بوږه وه ها بهيارم داوه . سه ري خوي هه لگري خاله هيمه ت : هه موو جارې که سه ري خوت هه لده گري ، تا ديبته وه مندالي وورده کی گوند خه وو خوژاکيان لي هه لده گيرې ، نيقانسان له نيسته يانه وه ده رده زئي . هه موو روژي هه ر له په يانيه وه تا دره نکه وه ختيک ، له سه ره رنگاکان دا هه لده تروشکين و چاوه زئي هاتنه وه ي توو خه زالي ده که ن . . نه م گونده په نيوه وه ناوه دانه ، که سينکي تر تينا هه لنا کات . چونکه نيسک و پرووسکي باوياپيرتان بوته په يني نه م خاک و خوڼه . .

(تاريخي)

به يت بيتر : (رووناکي ده خرښته سه ر) هه مه ند ، پووشی زه ويه . والده ی هه سانه وه ی بريته ميژوي سه ر سه ختي رابورودو نوقره ی ميژدي و سه ره ستي و خوژاگرتني مروڅايه تيته . فرمينسک و هه ناسه دان و ناسوده بيته . . نه نه نه توش بي ته و ووت هه په . له ميژدايه بي په لام هه ريده که په دوواي په کتره وه ويلن . په کترتان نييه . ده بي چاكي لي بکه ي به لادا نکليلي ووره به رنه دان ، هه نگاهه کانت تي کوشان ، تاوه کو ديسانه وه وه کو جايي ده سره وون . . له سووچينکي شانوزه رووناکي سه ر جزوه بسزوتنيک ده کا ، وه کو بيسه وي تارمايي نافر تنيک ،

خوی له ده سستی
 پانتومایم ته عبیر له
 به یت بیژ :
 درا ، له سینه ری
 چاوه خاموشه کانت
 پیشه ی رژانه ت بوو.
 کو گاکوترنیک ده یدایه
 ماندوو بوون دا ده تدایه
 نه و به ره و گه والی
 (هه ناسه یه ک
 ینوه رژیسه دا ناله ی
 کرد .. خه لکه که ش
 به هه له داوان خویان
 شوننی خوت دا بووخته
 ونستینک) دلّت له
 قه فرته ی ده کرد...
 گوند و گونده کانی ترا
 وته ته ک نه وانسی
 یانوت پاشی نه وه ی
 ری خوی هه لگری

په له ماردانینک رژگاریکات ، به بزووتنی
 حاله ته که ی ده کات)
 مه مه ند ، نه و روژه ی به سه ر گونده که ت دا
 زپه گوژیه که دا ، هه لاژابوی ، به لای پاله وه
 بریبووه تووله رینگاکه ی به رامبه ر . . نه مه
 هه رکه خه زال و هه رده که وت ، ماندوویت وه
 شه قه ی پال و هه لده فری ، توش له گه ل
 شه قه ی پال ، جه سته ت ده بووه سوزنکی خواها
 هه وره نه زوکه کانی هاوین به رز ده بزوه . .
 هه لده کینشی) تا له زه رده گه رمای نه و
 شه ستیرو حوسکه په له وه ره کانی هه راسان
 وه کو په له وه ره کان سه ریان لئی تینکچوو ،
 ده کردن پیشه و ژیر تاشه به رده کانه وه .. له
 یه کینک له دار گوژیه کان و ره پ راوه ستای)
 جه په ری سنگت بیوه چوله که یه کی سه رپراو نه
 ده مه و ثنواره پاسی بی سه روشوننی خه زال به
 بلاویزه .. هه ندی که س ده یانوت خوی که
 دایان به سه ر گونده که دا ، هه ندینکی تریش ده
 نه تکیان کردو شاپروییان تکان ، بپیری دا سه
 ناگه ریته وه تا توله ی نه که نه وه ،
 (تاریکی)

(رووناکی ده خرینته سه ر دوو سی که س ، راوه ستاون)
 که سی ۱ :
 مه مه ند هه میسان چانچانه که ی داخست .
 که سی ۲ :
 نه م یه یانی یه خه لکی دیویانه له ناوایی ده
 کینوه یه رزه ناوه دیو بووه ..
 که سی ۳ :
 کلون دووای کلاری باپردو که وتی .. نه وه ی
 له وه ته ی روویان کردوته نه م گونده خیزو
 نه دیوه ..
 بری چون دینته وه ۱۱
 که سی ۱ :
 خوشیان له خویان

که سی ۳ : به خوی خه زال ناخره تینکی شنخ و به شه ره ف

و به که ژن بوو ..

که سی ۲ : دیاره مه مه ندیش ده به وی له رنگاویان سه

رینینه وه .. ؟!

که سی ۱ : شه م چاره شه گدر خوی کرد هاته وه ، ده

نایه لاین له گوند ده پچینه ده ره وه .. باوکم شه م

یبه ستینه وه ، چیتر

خزیه تی .. ده تر سین به لایه کی به سه رینت ..

کابرایه ناگره سووره ی

که سی ۳ : بز ده توانین قسه ی له گدل بکه یین .. شه و شه

که سی ۳ :

نه فام تی ده گا ..

موو نینه به شیت و

(خاله هیمه ت په یاده بی)

خاله هیمه ت : (به کزیه وه) ها .. دیسان چی قه و ساوه ؟ وه ها

کرده ؟ ..

سه رتان به یه کا

به خوا خاله هیمه ت مه گدر شه و شه سپه سه

که سی ۱ :

دابین بکری .. شه گینا کی ی تر ؟

رکیشه ته نها به کز

(به سه رسوورمانه وه) کام شه سپ ؟

خاله هیمه ت :

مه مه ند ..

که سی ۲ :

دیسان سه ری خزی هه لگرت . شه م به یانی به

که سی ۳ :

کینوه به رزه تاوه دیو بوو ..!

دیویانه له که لی

هه قیه تی .. شه و ناگره ی له ده روونی شه ودایه ،

خاله هیمه ت :

نایه ت. هه رکه سی له نینه بیت له و خراتری

کینوی قاف ده رقه تی

به سه ردی ..

(به هه لس وکه وتی شینانه ی خزیه وه به یاده

چاوره ش :

نه وا بز هه موو مات و گرژو مؤنن ؟ بز که س

بی) خاله هیمه ت ،

له تاوایی مردوه ؟.

(به نیمچن تووږه که وه) نه خیز ، چاوره ش هچ

خاله هیمه ت :

رووی نه داوه ..

(به سه ریادانه وه) دیاره چاوره پروانی هاتنه وه ی

چاوره ش :

تا .. تا .. چونکه شه م شه و له خه ون دا

وه یسه ده که ن ..

ناگادار به سه نینی وه یسه دینته وه و چاوره وانی

پنپیان وسم ، چاوره ش

به . خۆت له سه ر
 رم و گۆپ پینشوازی
 ده بینش ؟ منیش بۆ
 تاریکی) ..

یه ک ته ل بهرازیته وه و به ماچ و مۆچی گه
 بکه (ته ماشایه کی خۆیده کات) نه وه تا
 چاره وه رانی نه و هاتتوم .. (مۆسیقا ، نه بین

(رووناکی ده خۆیته سه ر چاره ش ، له سووچینکی شانۆ هه لکۆرماوه،
 هه ندی جار مزه مزی گۆرانی دینت . عه وله خیل به دزه دزه له
 چاره ش نزیک ده بینه وه . خه نجه رینکی به ده سته وه به ، به گسه ر
 په له ماری چاره ش ده دات و به ر خه نجه ری ده دات) ..

کۆرس : (هه موو نه کنه ره کان ده بنه کۆرس ، به ده م گۆزانیه وه) :

چاره ش کچینیت بووه تارا به کی سوور
 بووه سه رۆشی لاشه ی ته وه زه له کان
 خه لئانی خۆننیا ن کردی له سه ره رینگاکان
 عه وله خیل وه کو باو باو پیرانی
 تینووی خۆینه و ئا به روتکان
 پاره پاره ی کردی له سه ره رینگاکان

هه ر پارچه به کی بووه چاره ش له دووریانه کان
 داته شه قه ی بال^۱ وه کو فریشته ی^۲ خۆیناوی
 ئیستاش هه موو شه وی ئینشکی گوند ده گری

منداله کان : (خاله هیمه ت پینشیا ن ده که وی و به ده وری کۆرس دا ده سوورینه وه)

مه مه ندی ش له پری ی خه زال^۱
 بوه نیمچیری نیمچیره وان
 له خاله هیمه ت مائناوایی به کجاری کرد
 بووه خۆراکی درنده و وه حشیا ن ..
 چاره ش و خه زال^۱ هه ردوو جووته خوشکن
 بۆ وه یسه و مه مه ندی جووته برا
 کۆزی چاره روانیا ن ده هۆتیه وه
 تۆله ی نه وانیش هه ر ده کرینه وه
 کاتی نیمه ش گه وره بووین
 شوین پینیا ن هه لده گرین
 رۆژگار ده که پنه شه قشه قه ی ده ستی ساواکان

(تاریکی)